

Upravištvo: Ljubljana, Knafljeva
ulica 5. — Telefon št. 3122, 3123,
3124, 3125, 3126.
Inseratni oddelci: Ljubljana, Sečov-
burgova ul. 3. — Tel. 3492 in 2492.
Podružnica Maribor: Aleksandrova
cesta št. 13. — Telefon št. 2455.
Podružnica Celje: Kocenovska ulica
št. 2. — Telefon št. 190.
Račun: pri pošti čez zavodih: Ljub-
ljana št. 11.842, Praha čisto
75.190, Wien št. 105.241

JUTRO

Naročnina znaša mesečno 25.— Din,
za mozemstvo 40.— Din

Uredništvo:

Ljubljana: Knafljeva ulica 5. Telefon
št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126.
Maribor: Aleksandrova cesta 13. Te-
lefon št. 2440 (ponoči 2582).
Celje: Kocenovska ul. 8. Telef. št. 190.

Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po
tarifu

Svečan podpis trgovinske pogodbe s ČSR

Včeraj opoldne sta pogodbo v Pragi podpisala mini-
stra Beneš in Demetrovič — Visoko čsl. odlikovanje
ministra Demetroviča in poslanika Kramerja

Praga, 30. marca. h. Danes ob 9.30 je
prispeval v Prago v spremstvu svoje sopro-
ge in šefa kabineta dr. Boška Mašića ju-
goslovenski minister Juraj Demetrovič. Na
kolodvoru so ga pozdravili zunanji mini-
ster dr. Beneš, jugoslovenski poslanik dr.
Kramer s celokupnim osebom poslanstva,
jugoslovenska trgovinska delegacija s sek-
cijskim načelnikom dr. Piljo na čelu, šef
čehoslovaške delegacije dr. Friedman in
več zastopnikov čehoslovaškega trgovin-
skega ministrstva. S kolodvoru se je mi-
nister Demetrovič v spremstvu zunanjega
ministra dr. Beneša odpeljal v hotel »Es-
planade«. Ob 10.30 je posetil stari praški
magistrat, kjer je položil venec na grob
Neznane ženske. Pred mestno hišo, s
katere so vislele jugoslovenske in čehoslo-
vaške zastave, ga je pozdravil direktor
praškega magistrata, v dvorani pa za-
stopnik zadržanega primorja dr. Skula.

Po posetu v mestni hiši je odšel mi-
nister Demetrovič h podpisu čehoslovaško-
jugoslovenske trgovinske pogodbe. V ime-
nu Jugoslavije je podpisal pogodbo mi-
nister Demetrovič, za čehoslovaško pa za-
stanjal minister dr. Beneš. Pri tem svečan-
nem aktu so bili prisotni jugoslovenski po-
slanik dr. Kramer, več višjih uradnikov
čehoslovaškega zunanje, kmetijskega
in finančnega ministrstva, šef jugosloven-
ske delegacije dr. Pilja, šef čehoslovaške
delegacije dr. Friedman in šef kabineta
ministra Demetroviča dr. Mašić.

Minister Demetrovič o pomenu nove pogodbe

Po podpisu trgovinske pogodbe je ju-
goslovenski trgovinski minister dr. Juraj De-
metrovič sprejel zastopnike tiska in jim
dal daljšo izjavo, v kateri pravi med dru-
gim:

»S podpisom te pogodbe med Jugosla-
vijo in Čehoslovaško so pridobili medseboj-
ni gospodarski odnosi obeh držav brez
dvoma mnogo širšo podlago in ugodnejše
pogoje za nadaljnji razvoj, kakor pa so
jih imeli doslej. Čeprav današnja pogodba
ni nič drugega nego dopolnilni sporazum
k obstoječi trgovinski pogodbi iz l. 1928.,
je njen pomen mnogo večji kakor pa bi
se moglo sklepati po njeni oznaki. Po tej
pogodbi je bilo naravnih pomenov končno
pred dvema letoma pričeto delo, ki je se-
daj zgrajeno v popolno celoto. To je tra-
govinska pogodba v pravem smislu besede
s popolno carinsko tarifo, brez katere si
dobrih medsebojnih trgovinskih odnosov
ni mogoče misliti. S tem so dobili naši go-
spodarski odnosi ne samo juridično,
marveč tudi carinsko tehnično podlago.
V tarifnih koncesijah sta obe stranki pre-
dvideli možnost svojega izvoza
in posebno gospodarsko strukturo svoje
države. Zato je naravno, da določajo car-
inske tarife medsebojne carinske reduk-
cije, zlasti za čehoslovaško industrijo, od-
nosno za jugoslovenske agrarne pridelke.
V glavne skupine čehoslovaškega izvoza
spadajo pivo, fine platene tkanine, pol-
svilena posamentarija, porcelan, keramič-
ni izdelki, steklena in litolazečna posoda,
gondelni instrumenti itd. Jugoslavija je do-
bila carinske ugodnosti za svoje najvaž-
nejše agrarne pridelke, sveže grozdje, sli-
ve, jabolka, suhe sliве, mezo, zdravilna
zelišča, zakladno živino, pitane svinje itd.

Razen tega je bila obstoječa trgovinska
pogodba izpolnjena s specialno veteri-
narno konvencijo. Pomanjkanje take kon-
vencije se je silno občutilo. Konvencija je
izdelana po principih, ki so bili sprejeti svoj
čas v Ženevi, upošteva pa dosedanje izkuš-
nje in obveznosti do drugih držav. S tem
je dobila gospodarska zamenjava blaga med
našima dvema državama vse elemente za
naravno in neovirano zamenjavo blaga; iz-
koriščanje vseh možnosti obeh gospodarskih
območij je zagotovljeno.

Prvi v zgodovini so sedaj naši go-
spodarski odnosi izgrajeni v celoti. Trgovin-
ska pogodba, kakršna obstoja sedaj med
našima državama, daje vse, kar taka po-
godba sploh lahko da. Naši izvozniki in go-

spodarski interesi imajo sedaj nalogo,
da to pogodbo izkoristijo do skrajnih mej.
Mislim, da ne more biti nič koristnejša za
medsebojno eksploatacijo doseženih ugod-
nosti kakor zavedna in pametna organiza-
cija medsebojne trgovinskega prometa.
Obe državi morata posvetiti temu vpraša-
nju vsi pozornost.

Pri prezidentu Masaryku

Ob 18. se je minister Demetrovič s svojo
soprogo in s poslanikom dr. Kramerjem
odpeljal v Lany, kamor je bil povabljen na
dne pri predsedniku Masaryku. Pred di-
nejem je predsednik Masaryk izročil mi-
nistru Demetroviču in poslaniku dr. Kra-
merju red Belega leva. Pri dinjeju, ki se je
prišel ob 19., so bili poleg predsednika Ma-
saryka prisotni minister Demetrovič s so-
progo, zunanji minister dr. Beneš s sopro-
go, trgovinski minister Matoušek s sopro-
go, kmetijski minister Bradač, poslanik dr.
Kramer in namestnik zunanjega ministra
dr. Krofta.

Poslanik dr. Kramer o pogodbi

Praga, 30. marca. h. »Venkov« in »Česke
Slovo« objavljata danes razgovor z ju-
goslovenskim poslanikom dr. Kramerjem, ki
je dejal med drugim:

»Nimam namena spuščati se v gospodar-
sko oceno danes podpisane dodatne po-
godbe, ker je to že storil naš trgovinski
minister Demetrovič. Reči moram le toliko,
da odgovarja ta nova pogodba že davno
občutenju potrebi, ker se brez carinsko-ta-
rifarinskega in ostalega dela ne bi mogla
normalno vršiti izmenjava našega blaga in
ker se z njo dani pogoji živahnije in bolj
inicijativnega trgovinskega prometa.
Danes pa se ne da govoriti o kakem gos-
podarskem aranžmanu, ne da bi si pri tem
predočili tudi politične posledice, ker ne
ureja trgovinska pogodba samo trgovinskih
odnosov, temveč tudi vse pravne, privat-
ne, finančne, paroplovne in sploh prometne
odnose dveh držav, torej vse odnose
razen vojaških. Kot najširša podlaga za
normalni in nemoten mednarodni trgovin-
ski razvoj in s tem tudi za politični mir
med obema državama, ki sta bili že v pro-
stosti zvezani po kulturnih in političnih od-
nosih, bo ta pogodba poglobila in utrdila
zavezo, da naša naroda nista samo gos-
podarsko, temveč v prvi vrsti politično me-
sebojno navezana. Ta moment ima svoj
poseben pomen danes, ko je vprašanje pre-
grupacije posameznih gospodarskih enot v
široko celino v obliki regionalnih dogovo-
rov na dnevnem redu. To vprašanje je na-
četo ter je stalno na dnevnem redu Dru-
štva narodov in na konferencah evropskih
agrarnih držav in je posebno aktualno za-
rad nemško-avstrijskega poizkusa glede
carinske unije. Pot, ki jo morajo iti drža-
ve Male antante, je za nas popolnoma jas-
na in določena. Poleg gojitve tesnih poli-
tičnih odnosov je pa potrebna tudi mož-
nost tesnih gospodarskih odnosov. Da-
našnja dodatna pogodba predstavlja prvi
korak k temu cilju in ravno v tem leži iz-
redni politični pomen. Naravno je, da bo
mo nadaljevali izgraditve ekonomizacije
naših zavezniških odnosov ter jo s polnim
sodelovanjem naših rumunskih prijateljev
razširili. Reči moram, da smo v tej smeri
sprejeli konkreten sklep, ki omogoča, da
najbolje in najuspešneje izvedemo organi-
zacijo blaga v naših državah. Danes po-
pisana dodatna pogodba nam nudi ugodne
možnosti, da najenostavnije nadaljujemo
svoje delo.

Odlikovanje čsl. trgovinskega ministra

Praga, 30. marca. h. Kralj Aleksander je
odlikoval čehoslovaškega trgovinskega mi-
nistra dr. Matouška z redom sv. Save I.
razreda, ki mu ga je minister Demetrovič
izročil v navzočnosti poslanika dr. Kra-
merja.

Odpor proti izjemnim o dredbam Hindenburga

Napadi Hitlerjevcev na Hindenburga — Komunisti zahtevajo sklicanje
parlamenta — Odgovor državne vlade

Berlin, 30. marca. A.A. V Nürnbergu so
se sestali voditelji narodnih socializma in
nemških nacionalcev k skupni seji, na ka-
teri so zahtevali, naj vlada takoj preklic
izjemne odredbe proti političnim izredom
ekstremnih strank. Izjemne odredbe so na-
perjene v prvi vrsti proti plebsicitu stali-
helmovcev, ki zahtevajo razpust pruske
zbornice. Narodne stranke so objavile pro-
glas, v katerem pozivajo predsednika Hin-
denburga, naj odstavi sodanje svetovalec in
poslušala one, ki so ga izvolili.

Berlin, 30. marca. Č. Komunistična stran-
ka je zahtevala, da se takoj skliče parla-
ment, ki naj ukine diktatorsko naredbi
Hindenburga o izrednih ukrepih za zaščito
vere in države. Enako zahtevo so postavili
narodni socialisti in nemški nacionalisti,
vendar pa je še vprašanje, če bo določil
predlog potrebno večino na seji šefov pa-
lamentarnih skupin, brez česar ne more
priti noben predlog pred parlament.

Berlin, 30. marca. A.A. Po odreditvi vrhov-
nega državnega tožila je policija izvršila
bržno preiskavo v komunističnem domu
»Karl Liebknecht«. Podobne hišne preiska-
ve so bile tudi po drugih krajih in mestih
Nemčije. Policija je zvedela za zaroto bolj-
ševskih krogov o nakupu orožja in razstre-
liva na nezakonit način.

Berlin, 30. marca. A.A. Nemška zvezna
vlada je nenavadno ostro odgovorila na
poziv nacionalistične opozicije predsedni-
ku Hindenburgu, naj preklic izjemne od-
redbe. Vlada pravi v svoji izjavi, da ni na-
meravala preprečiti ljudskega glasovanja za
razpust pruskega deželnega zbora in odloči-
no oporeka trditvam, da se v minulem le-
tu ni ničesar storilo v korist države. Pred-
sednik Hindenburg, ki je bil vedno priprav-
ljen poslušati zastopnike desničarskih
strank in pozna njihovo etaljšje, je podpi-
sal izredno odredbo, dobro poznavajoč nje-
no vsebino in zavedajoč se posledic. Vlad-
ni proglas vključuje, da so napadi na oseb-
no predsednika neupravičeni in obžalova-
nja vredni.

Francoski državni proračun

Pariz, 30. marca. s. Senat je danes po-
polodne z 280 glasovi proti 18 sprejel fi-
nančni zakon. Izdatki znašajo 50.468.344.679
frankov, dohodki pa 50.643.958.562 fran-
kov. Proračun se bo danes vrnil zbornici,
da se izenačijo sklepi zbornice in senata.

NOVI DRŽAVNI PRORAČUN

Državni proračun za l. 1931-32 znaša 13.2 milijarde dinarjev in je za 137
milijonov manjši od lanskega

Beograd, 30. marca. p. Danes je fi-
nančni minister dr. Stanko Svrljuga v
imenu vlade predložil Nj. Vel. kraju v
sankcijo državni proračun za leto 1930-
1932. Pri tej prilici je podal finanč-
ni minister daljši ekspozé, ki pravi med
drugim:

Ko sem pred letom dni predložil pra-
račun za leto 1930-31, sem naglasil v
uvodnih besedah svojega ekspozéa tes-
no zvezo, ki obstoja med tem prava-
čunskim predlogom in novo državno
politiko, čije temelji so bili položeni z
aktom od 6. januarja 1929. Proračun
za preteklo leto je bil zares prvi prora-
čun, v katerem so bile popolnoma izra-
žene vse mere in reforme, ki so bile
pred sestavo tega proračuna dekretirane
in ki jim je bilo treba zagotoviti iz-
vajanje in izvršitev. Zaradi tega se je
ta proračun znatno razlikoval od prejš-
njih proračunov, sestavljenih v drugih
prilikah, tako glede obsega in sistema
organizacije državne uprave, kakor tu-
di glede gospodarskega stanja, v kate-
rem se nahaja država.

Predlog proračuna za leto 1931/32

ki ga predlagam Vašemu Veličanstvu
in imenu kraljevske vlade v potrdilo,
se že manj razlikuje od prejšnjega pra-
računa. Razlog je enostaven in se la-
hko pojasni. Tudi ta proračun je rezul-
tanta iste politike; v njem kakor v prejš-
njem se prikazuje isti obseg državnih
potrebščin in končno sta bila oba ta
proračuna sestavljena v istih gos-
podarskih prilikah. Novi proračun je na-
daljevanje že poprej določene prakse
v finančni politiki. On je slika državne-
ga aparata, čegar obseg in organizacija
sta že od prej določena, ter se v njem
že v veliki meri kaže.

ustaljenost velikega dela državnih dohodkov in izdatkov,

ki so predvideni v proračunu.
V novem predlogu državnega prora-
čuna so se morale v glavnem upošte-
vati potrebe, ki so se že prej pojavile
kot posledica izvršenih reform v organi-
zaciji državne uprave.

Po svoji tehnični strukturi

se predlog ne razlikuje od prejšnjega
proračuna. Tudi ta predlog je sestavljen
iz dveh delov in sicer iz proračuna
splošne državne administracije, čije iz-
datki se krijejo s fiskalnimi dohodki in
v viški državnih gospodarskih podjetij,
ter iz proračuna državnih gospodarskih
podjetij, ki iz lastnih sredstev krijejo
svoje izdatke kot finančno avtonomne
ustanove.

Proračun splošne drža ne admini-
stracije znaša 8.522.359.292 Din, prora-
čun državnih gospodarskih podjetij pa
4.687.944.662 Din, tako da iznosi

skupni državni proračun
13.210.303.954 Din

Novi proračun je manjši od prejšnjega
za 137.709.206 Din. Proračun za leto
1930-31 je namreč iznašal 13.348 milio-
nov 013.160 Din. To znižanje odpade
deloma na splošno državno administracijo,
čije izdatki so znižani za 12.022.261
dinarjev, dočim je proračun državnih
podjetij znižan za 125.506.945 Din. Iz-
datki in dohodki so predvideni v enaki
višini. Doseženo je torej

popolno proračunsko ravnanje,

kar je prva in najvažnejša naloga pri
sestavi proračuna. Znižanje izdatkov v
primeri z dosedanjim proračunom kaže
nemajen napor štednje, ki je bila do-
sledno izvajana pri odmeri državnih iz-
datkov. To prizadevanje vlade se kaže
v polni luči, če se upošteva, da so pri
sestavi tega proračuna obstojali isti
predpogoji kakor pri sestavi proračuna
za leto 1930-31, dočim se obseg držav-
nega aparata in njegove potrebe niso
znižale, vrhu tega pa so v tem prora-
čunu predvideni gotovi izdatki, ki so bili
v teku proračunskega leta 1930-31 odo-
breni kot izredni krediti. Najvažnejši
teh naknadnih kreditov so oni, ki so
bili odobreni za izvršenje sporazuma o
regulaciji predvojnih dolgov. Razen
popolnega ravnovesja med izdatki in
dohodki ter skrajne štednje v izdatkih
je bilo omogočeno tudi še veliko zni-
žanje davčnih bremen prebivalstva. Tre-
ba je tudi naglasiti težnjo, da je razde-
litev predvidenih vsot na posamezne
vrste izdatkov do skrajnih mej v skladu
z važnostjo državnih potreb, katerim ti
izdatki služijo. Proračun odgovarja
vsem tem potrebam.

V podrobnostih je proračun razdeljen
takole:

Državni izdatki

Vrhovna državna uprava

Njen proračun znaša 332.167.032 Din ter
je za 72.256.605 Din nižji od lanskega. To
znižanje se je doseglo v prvi vrsti z
znižanjem dotacij banovinom za kritje izdat-
kov onih ustanov, ki so bile od države pre-
nešene na banovine. Te dotacije niso več
potrebne, ker so v proračunih banovin za
izdatke teh ustanov zagotovili redni pra-
računski krediti. Znižanje teh dotacij zna-
ša skupno 40 milijonov Din. Na drugi strani
je 19 milijonov Din vneseno v proračun
ministrstva za socialno politiko za vzdr-
ževanje bolnic v dravski in primorski ba-
novini. Dotacije banovinom znašajo skupno
130.328.000 Din. Razen tega je bila ustave-
ljena dotacija rečne plovbe, ki je znašala
dosedaj 10 milijonov Din. Ostane prihranka
v znesku 3 milijone Din je bil dosežen
pri predsedništvu vlade in pri Državnem
svetu.

Pokojsnine in invalidnine

Krediti so snitani na 64,3 milijone Din
ter znašajo 1.035.662.978 Din, od čigar gre
za penzije 865.662.878 Din, za invalidske
podpore pa 170 milijonov Din. Povišanje
kreditov za pokojnine je posledica ustvi-
te vseh onih mest, ki so postala sedež ba-
novin, v prvi druginji razred. V pretek-
lem proračunskem letu so se morali zaradi
tega odobriti naknadni krediti, česar v
bodočem proračunskem letu ne bo treba,
ker so predvideni dovoljni krediti, na dru-
gi strani pa bodo prešle pokojnine vdov po
novem uradniškem zakonu na breme po-
sebnega pokojninskega fonda za vdove.
Kljub olajšanju, ki ga bo prinesel ta fond
za državno blaginjo, pa bodo ostale pen-
zije za državne finance še vedno velik pro-
blem in šele v bodočnosti se bo to breme
zmanjšalo pod pogojem, da se bodo vršile
upokojitve v normalnem razmerju. Zni-
žanje kreditov za invalidske podpore je bilo
omogočeno z uvedbo novega invalidskega
zakona in s pospešeno odkupnino invalid-
nin.

Odplačevanje državnih dolgov

Ta proračun je povznan na 203.351.540
Din ter znaša 1.220.295.784 Din. Povznan
je posledica ureditve odplačila državnih
dolgov.

Ministrstvo pravde

Proračun tega resora znaša 438.683.514
Din ter je snitani v primeri s prejšnjim
proračunom za 12.828.472 Din. Za sodno
stroko znašajo krediti 343.456.525 Din, za
versko upravo pa 90.226.989 Din. Izdatki za
verske šole so vneseni v proračun prosvet-
nega ministrstva. S skrajno štednjo je do-
seženo znižanje kljub temu, da so predvi-
deni potrebni krediti za izvedbo novih za-
konov in organizacijo sodišč v znesku 15
milijonov Din.

Prosvetno ministrstvo

Proračun predvideva izdatke v višini
865.077.876 Din ter je večji za 87 milijonov
Din. Črtani so krediti za upokojitve in za
posebne doklade uradnikov v Južni Srbiji
v znesku 12 milijonov Din. Povišanje kre-
ditov je v glavnem posledica vračunanja
podpor in subvencij, med njimi 8 milio-
nov Din za Sokola kraljevine Jugoslavije,
nadalje krediti za uvedbo novega zakona o
univerzah, s katerim se povečajo osebni
izdatki, krediti za anuitete posojil, za
gradbo univerzitetnih poslopij itd. Poveča-
nje kreditov za univerze znaša 6.051.000
Din. Za srednješolstvo je povečan kredit za
6,3 milijona Din zaradi nastavitve 50 novih
profesorjev in 100 supletov. Potreba po
nastavitvi novih učnih moči se je pokazala
zaradi pojačane dotoka dece na srednje
šole. Prav tako so povečani tudi krediti za
osnovno šolstvo za 1200 učiteljev in za 200
veroučiteljev. 3 milijone Din je predvide-
nih za podporo siromašnim občinam za
gradbo šolskih poslopij, 4 milijone Din za
šolski fond in 12 milijonov za dovršitev šol-
skih poslopij.

Zunanje ministrstvo

Proračun znaša 156.015.620 Din ter je
nižji od prejšnjega za 3,4 milijone Din.
Znižanje je doseženo predvsem pri oseb-
nih izdatkih. V proračunu so predvideni
kredit za zgradbo poslopja poslaništva v
Angori, za popravilo poslopja našega kon-
zolata na Reki in 836.000 Din za zbiranje
materijala o svetovni vojni.

Notranje ministrstvo

Predloženi proračun znaša 6444 milio-
nov Din ter je za 27.930.000 nižji od do-
sedanjega. Znižanje gre predvsem na račun
osebnih izdatkov.

Finančno ministrstvo

Proračun je znižan v primeri s prejšnjim
za 10 milijonov Din ter znaša 40.910.833
Din. Znižali so se predvsem osebni izdatki.
Povečan pa je proračun samostojne mono-
polne uprave za 2,8 milijona Din.

Vojska in mornarica

Proračun tega resora znaša 2.595.966.592
Din ter je povznan za 73 milijonov Din.
Osebnih izdatki so se povišali za 11,7 Din
materijalni izdatki pa za 51,2 milijona Din.
Povišanje osebnih izdatkov je bilo potreb-

no zaradi minimalnega povečanja osebja
vojske in mornarice in z novimi zakoni
določenega povišanja prejemkov. V tem je
vračunana tudi vsota 9,9 milijonov za nak-
ladno plačilo bolniškega zavarovanja. Od
materijalnih in izrednih izdatkov so pove-
čani oni, ki jih ni bilo mogoče odgoditi za
pozneje. Večina teh izdatkov gre za go-
spodarske in sanitetne potrebe ter za mor-
narico vendar pa so bili tudi tu vsi izdatki
znižani do skrajnih mej možnosti.

Gradbeno ministrstvo

V proračunu tega ministrstva so bili lan-
sko leto vpoštevanji izdatki oddelka za
zgradbo železnice ter za pošte, brzojav in
telefon. Ti oddelki so sedaj priključeni
prometnemu ministrstvu. Zaradi tega je
treba pri primerjavi novega in dosedanje-
ga proračuna te izdatke odšteti. Upošte-
vajoč to izpremembo, znaša novi proračun
279.249.603 Din ter je nižji od lanskega za
4,2 milijona Din. Največ prihrankov je bilo
doseženih pri osebnih izdatkih. V prora-
čun pa so vneseni novi krediti, med kate-
rim je najvažnejši kredit za popravilo drž-
avnih cest v vsji državi v znesku 14 milio-
nov Din in 10-milijonski kredit za pod-
poro samoupravam za popravilo in vzdr-
ževanje cest. Na račun izrednih izdatkov
je predvidenih 32,4 milijone Din. Razde-
lajo te izdatke na 11,4 milijone Din za glaz-
bena dela, ki jih ni bilo mogoče odložiti, za
vseh teh izdatkov se je upustilo načelo, da
se javna dela ne bodo financirala iz rednih
proračunskih dohodkov. Štedilo se je sicer
kar najbolj, vendar pa se je moralo te iz-
datke vpoštevati, ker bi sicer lahko nastala
večja škoda za državo.

Prometno ministrstvo

Proračun tega ministrstva tvori trije prv-
ni elementi: a) administrativne
ustanove in ministrstvo samo, katerih pra-
račun znaša 118.470.915 Din; b) prometne
ustanove, za katere so predvideni izdatki
v višini 2.837.787.690 Din, ter c) pošte, br-
zojav in telefon, kojih proračun znaša
398.286.341 Din. Razlika med prejšnjim in
sedanjim proračunom je neznatna. Pove-
čani so krediti za administrativne ustanove
ter je vnesenih 15 milijonov Din za sub-
vencijo paroplovnim družbam za proko-
morsko plovbo, 1 milijon Din za zgradbo
pristanišča v Splitu. Kakor pri ministrstvu
javnih del, so tudi v tem resoru predvideni
nekateri krediti za nujna dela v znesku
49.972.160 Din. Med drugimi je določen tu-
di kredit 3 milijonov Din za izdelavo na-
črtov in za predhodna dela za zgradbo no-
vega mostu preko Dunava na progi Beo-
grad-Bukarešta. Eksploatacijski izdatki
državnih železnic so povečani za 4,5 milijona
Din. Državni proračun rečne plovbe je
znižan za 6,5 milijona Din, proračun za
pošte, brzojav, in telefon pa je znižan za
12,7 milijona Din.

Kmetijsko ministrstvo

Proračun tega resora znaša 83.463.844
Din ter je v primeri z lanskim proračunom
nižji za 19.386.012 Din. To znižanje je v
prvi vrsti posledica dejstva, da je bil več-
ji del strokovnih izdatkov prenešen na ba-
novine. V banovinskih proračunih je pred-
videnih za kmetijsko 65 milijonov Din, v
državnem proračunu pa 50 milijonov Din.
tako da je za pospeševanje kmetijstva na
razpolago skupno 110 milijonov Din.
Kredit za naseljevanje v Metohiji so
znižani za 20 milijonov Din. Tudi izdatki
državnih podjetij, ki spadajo pod ta resor,
so znižani.

Trgovina, obrt, industrija

S skrajno štednjo so bili izdatki tega re-
sora znižani v primeri z lanskim prora-
čunom za 1 milijon ter znaša sedaj prora-
čun 70.992.889 Din. Za strokovne šole je pred-
videnih 31,9 milijonov Din, za zaščito in-
dustrijske svojine 1,4 milijona Din, za za-
vod za pospeševanje industrije in obrti 1,2
milijona Din, za svobodno cono v Solunu
2,4 milijona Din, za zavod za pospeševanje
znanje trgovine 3 milijone Din in za dela
v solunski svobodni coni 1 milijon Din. Iz-
datki Državne hipotekarne banke so po-
višani za 1,1 milijona Din, da bo mogla
banka razvijati večjo aktivnost.

Gozdovi in rudniki

Proračun tega ministrstva znaša za šu-
marstvo 108.339.748 Din ter je nižji od
prejšnjega za 13,5 milijona Din. Proračun
za rudarstvo pa znaša 375.466.972 Din in
je nižji za 10,1 milijona Din. Znižani so
predvsem osebni izdatki in prevozni stro-
ški. Med drugimi je predviden kredit 5
milijonov dinarjev za iskanje nafte.

Socialna politika in zdravstvo

Državni dohodki

Predlog proračuna za 1931/32 ne vsebuje nobenih novih dohodkov razen davka na samske dohodke iz drugih direktnih in indirektnih davkov so zmanjšani. Razlog zmanjšanja je sprememba pogojev gospodarskega življenja. Vlada je zato že lani znižala nekatere davke. Tekom l. 1930/31 je bila dvakrat znižana stopnja osnovnega davka na zemljarijo. Predvideni donos neposrednih davkov je zmanjšani za 29 milijonov Din. Med vsemi vrstami je bil zlasti zmanjšani donos davka na zemljišča za 110 milijonov Din in donos davka na podjetja za 70 milijonov Din. Predvideni donos na poslovni promet pa je povečan za 170 milijonov Din. Na račun davčnih zmanjšanj so predvideni 50 milijonov Din zmanjšani so predvideni dohodki od neposrednih davkov, in sicer pri trošarinah za 100 milijonov Din ter pri carini za 76 milijonov Din. Reparatiski dohodki so zmanjšani za 20 milijonov 86.000 Din. Dohodki državnih podjetij so povečani za 53.272.296 Din.

Pregled izdatkov

Državna administracija

Din	
1.) Vrhovna državna administracija	259.910.127
2.) Pokojnine 865.662.878 Din	
invalidske podpore 170 milijonov, skupaj	1.035.662.878
3.) Državni dolgi	1.221.265.784
4.) Ministrstvo pravde	433.683.504
5.) Ministrstvo prosvete	895.077.376
6.) Zunanje zadeve	153.015.620
7.) Notranje zadeve	644.000.000
8.) Finančno ministrstvo	400.910.533
9.) Vojska in mornarica	2.595.906.592
10.) Ministrstvo za gradbe	279.249.693
11.) Ministrstvo za promet	118.470.915
Oddelek za gradnjo železnice	59.408.117
12.) Ministr. za kmetijstvo	83.403.844
13.) Trgovina in industrija	70.992.889
14.) Socialna politika in narodno zdravje	229.310.880
15.) Rezervni krediti	40.000.000

Skupni izdatki državne administracije 8.522.835.292

Državna podjetja in ustanove

Din	
1.) Iz stroke ministrstva za prosveto	31.145.294
2.) Iz stroke ministrstva za finance (monopoli, Belje, Topolovac, tovarna za sladkor Čukarica	741.274.608
3.) Iz resora ministrstva za promet:	
Državne železnice	2.706.529.085
Rečna plovba	131.258.605
Pošta, telegraf, telefon	398.296.741
Poštna hranilnica	18.573.375
12.) Ministr. za kmetijstvo	184.081.243
13.) Ministrstvo trgovine in industrije (Hipopet banka)	16.274.355
14.) Iz stroke ministr. za šume in rudnike	482.006.720
15.) Ministrstvo za soc. politiko in narodno zdravje	78.515.006

Skupni izdatki državnih gospodar. podjetij in ustanov 4.687.944.662

Skupni izdatki državnega proračuna za l. 1931/32 znašajo torej 13.210.303.954 Din. To je za 137.769.206 Din manj kakor v proračunskem letu 1930/31, ko so znašali 13 milijard 348.013.160 Din.

Pregled dohodkov

Donos neposrednih davkov je proračunan na 2.160 milijonov: od tega odpade na zemljarijo 610, na zgradarino 258, na pridobitno 220, na službeniške davke 260 na samski davek 1, na vojniško 5 na davek na poslovni promet 450 milijonov dinarjev. Donos posrednih davkov je proračunan na 3.586 milijonov: od tega odpade na trošarino 800, na takse 1245, na carine 1488 milijonov dinarjev. Donos monopolov je proračunan na 1839 reparacije iz Nemčije na 406 milijonov dinarjev. Med dohodki iz državnih podjetij v skupnem znesku 5.169 milijonov tvorijo najjačijo postavko železnice s 3.557 milijoni. Državni rudniki in šume bodo po proračunu vrgli 602 milijona Din.

Načela

pri sestavi proračuna

V svojem nadaljnjem ekspezuju naglašala finančni minister, da ga je vodila pri sestavi proračuna predvsem tendenca štednje, ki se tudi kaže v prihranku v primeru z lanskoletnim proračunom. Prihranek je bil dosežen v glavnem z znižanjem izdatkov gospodarskih ustanov, vendar pa na n.čin, ki nikakor ne more kvarno vplivati na rentabilnost in aktivnost teh podjetij. Ze sama zaustavitev naraščanja izdatkov, znašaj velik uspeh, če se upošteva splošno gospodarsko stanje, v katerem živimo.

Drugi del prihrankov izvira iz znižanja osebnih izdatkov. Kar se tiče državnih uradnikov, bi bila glede na padec cen velike življenjske potrebe opravičena redukcija prejemkov kakor so jo tudi izvedle skoraj vse druge evropske države. Vlada se ni odločila za to, marveč je izbrala drugo pot zopet v cilju štednje. V novem uradniški zakonu je predvideno, da se bodo plačevali višje pristojbine šele leto dni po napredovanju oziroma pridobitvi položaja, združenega z višjimi prejemki. To pa nikakor ne spreminja predpisov o dosegi pravice do napredovanja.

Tuda davčna obremenitev se sorazmerno znižala. Relativno je to znižanje sicer majhno, toda skupni rezultat je prav viden. Poleg davčnih bremen, ki jih n.lega država, je treba namreč upoštevati tudi še samoupravna bremena. Banovinske doklade so bile znižane na minimum. Priv tako bo postopoma vladati tudi pri odobnavanju obinskih proračunov. Ponoledni program in potrdilo te tendence vlade bo podano v novem z. konu o samoupravnih finančih, ki se za sestavlja in bo enoletni šimari.

Ekspezo govori nato o splošnih gospodarskih prihrankih v državi in naglašala, da je bilo preteklo leto v marsikaterem pogledu slabše od prejšnjega. Kljub temu na splošno gospodarsko stanje v celoti ni tako kritično, kakor se ponekod misli. Letina je res zastarala za pričakovanim, toda vseeno je bila na nadpovprečni višini. Industrijska

produkcija je bila z izjemo nekaterih industrijskih panog normalna. Obrtništvo, ki producira pred vsem za domači trg, čuti nazadovanje kupne moči širokih slojev, zlasti kmetijskega prebivalstva, ki je glavni konzument obrtniških izdelkov. Pri vsem tem pa se ugodno razvija zlasti v nekaterih pravicah.

Gibanje cen

Nedvomno je, da se gospodarska kriza kaže pred vsem v znatnem padcu cen zlasti kmetijskih pridelkov. Skupni indeks cen je padel za 14 točk. Največji padec so beležili rastlinski proizvodi (29,3 točk), najmanj pa živalski proizvodi, (10,9 točk), do čim so industrijski proizvodi padli za 23 točk.

Trgovinska bilanca

Skupna vrednost zunanje trgovine (uvoza in izvoza) v letu 1930 predstavljala 13.740 milijonov Din. Izvoz je znašal 6.780 milijonov, dočim je znašal v letu 1929 7.921 milijonov. Vzrok nazadovanja izvoza je splošno znan in ni treba o tem na tem mestu več govoriti.

Porastel je izvoz koroze, svežega sadja, vina in žganja, jaja, bakra in nekaterih drugih rud.

Uvoz je znašal lani 6.960 milijonov, dočim je znašal v letu 1929 7.594 milijonov. Uvoz se je zmanjšal za 634 milijonov. Kakor se vidi je padec izvoza izrazil tudi padec uvoza, četudi v manjši meri.

Trgovinska bilanca za leto 1930 kaže deficit 180 milijonov Pasivnost naše trgovinske bilance za preteklo leto ne predstavlja posebne važnosti za naše gospodarstvo ravnotežje. Ona je namreč znatno manjša, kakor je bila l. 1929, ko je pasivna bilanca znašala skoro 1.390 milijonov.

Mezde, nezaposlenost, konkurzi

Mezde so v naši državi precej nizke, vendar se ne more reči, da so v letu 1930 znatno padle. Pokret v znižanju rezijskih stroškov in mezd se pojavlja šele proti koncu leta zlasti v nekaterih industrijskih panogah, ki so bile po krizi občutno prizadete. Z ozirom na nezaposlenost vlada v naši državi skoro privilegiran položaj v primeru z večino ostalih evropskih držav.

Srečna okolnost je tudi nazadovanje števila konkurzov. V letu 1930, jih je bilo 608, leta 1929 pa 1063.

Kretanje državnih dohodkov

Dotok državnih dohodkov v državno blagajno je bil leta 1930 popolnoma normalen. Večina dohodkov je bila večja, kakor je bila predvidena v proračunu. Plaćevanje državnih dajatev predstavlja glavni element za oceno gospodarskega stanja v gotovem razdobju in je zato to okolnost treba še posebej naglasiti. Neposredni davki so dali za 150 milijonov več, kakor je bilo predvideno. Enako je razmerje tudi pri državnih takсах, trošarinah in monopolnih dohodkih. Le carine so zaostale za 98,3 milijona, kar je posledica nazadovanja zunanje trgovine.

Dinar, štedenje

Dinar je tudi v letu 1930 ohranil svojo stabilnost. Tečaj se je gibal med 9,125 do 9,13 frankov za 100 Din, to je v mejah, ki kažejo manjšo diferenco kakor pa definitivno stabilizirane valute. Štednja se povoljno razvija. Skupno znašajo hranilne vloge 13.880 milijonov dinarjev, dočim so znašale l. 1929 le 11.790 milijonov dinarjev.

Splošni gospodarski pregled

Svetovna kriza, ki je karakterizirala gospodarski položaj v letu 1930, je našla svoj odmev tudi v naši državi, vendar pa mnogo manj kakor v drugih evropskih državah. Konzumna moč kmetijskega prebivalstva naglo in občutno pada, kar je izzvalo zastoj in krizo v drugih gospodarskih panogah, zlasti v industriji in trgovini. Posledica padca cen cerealijskih in je ublažila v občutni meri z dobro prodajo nekaterih drugih agrarnih pridelkov, kakor živine, sadja itd. Pesimizem v očigled našega splošnega gospodarskega stanja ni upravičen.

Vlada smatra, da je z ozirom na vse te okolnosti naša prava pot, po kateri je morala iti. Z znižanjem stopnje osnovnega davka na zemljarijo, trošarin na vino, z znižanjem doklad v banovinskih proračunih in s celim nizom carinskih olajšav za uvoz poljedelskih potrebščin ter s trgovinsko političnimi ukrepi v sporazumu z ostalimi agrarnimi državami v svrhu izboljšanja prodaje cerealijskih, je vlada pokazala, kako zelo so ji pri srcu interesi domačih proizvajalcev. Doseženi uspehi kažejo, da je bila njena politika dobra in bo to politiko nadaljevala ter si prizadevala, da ne opusti ničesar, kar bi pripomoglo k temu, da bo naše gospodarstvo brez velikih pretresljajev prebrodilo sedanje težkoče.

Nedvomno je, končuje finančni minister, da bomo mnogo lažje in hitreje prebrodili krizo, če se bo v vseh narodnih slojih uvedlo razumno štedenje. Varčevanje se mora vkoreniniti v narodu, kajti samo na ta način bodo ustvarjeni solidni temelji za povzdigo narodnega blagostanja. Primeri drugih narodov nudijo zelo poučne izglede in dokazujejo, da je z razvojem varčevanja v širokih narodnih slojih osigurana tudi osnova javnih financ.

Finančni zakon

Obenem s proračunom je finančni minister predložil tudi finančni zakon.

Čl. 4. določa, da se celokupni iznos našega deleža na nemških reparacijah v znesku 43.300.000 nemških mark porabi po odbitku provizije za mednarodno reparacijsko banko za odplačila naših dolgov v inozemstvu.

Čl. 8. vsebuje pooblastilo, da se smejo mezde delavcem v državnih podjetjih po potrebi zvišati za največ 5 odstotkov.

Čl. 12. določa med drugim, da se ljubljanska mestna občina oprošča povračila 6-odstotnega posojila v znesku 200.000 kron, ki ga je dobila po potresu od avstrijske državne uprave za osnovevanje regulacijskega fonda. Črtajo se tudi vsa brezobrestna posojila naselencem, ki so dobili zemljo v južnih krajih.

Drugo poglavje finančnega zakona obsega pooblastila posameznim ministrom in določa med drugim, da se odpišejo vsi neposredni davki na državna zemljišča do konca leta 1930. Stopnja vojniške predvidevne v čl. 228 zakona o ustroju vojske se zniža za osebe po prvi točki tega člena (stalno ali začasno nesposobni) od 50 na 30 odstotkov, za osebe po 2. in 3. točki istega člena (ostali obvezanci) pa od 100 na 50 odstotkov.

Pravico na ugodnost pri izvozu vina ima samo ona oseba, ki je že enkrat izvozila najmanj 50 hl vina.

Stalni reski šolski nadzorniki bodo prejemali svoje dohodke iz kreditov, predvidenih pri banki upravi, kolikor pa so postavljeni iz vrst nastavnikov srednjih in učiteljskih šol, odpadejo njihovi dohodki na breme budžeta srednješolskega pouka.

Troje državnih osrednjih narodnih gledališč v Beogradu, Zagrebu in Ljubljani ima subvencijo države za pokritje po državnem budžetu predvidenih osebnih izdatkov, dočim odpadejo vsi ostali izdatki, honorarji in režijski stroški ter ostali materialni izdatki na breme dohodkov teh gledališč. Štiri pokrajinska narodna gledališča.

Dr. Schober o carinski uniji z Nemčijo

Opravičevanje avstrijskega zveznega kancelarja - Avstrija za razširjenje regionalnih pogodb

Dunaj, 30. marca s. Pri sprejemu za stopnikov anglo-ameriškega tiska je avstrijski zunanji minister dr. Schober podal avtentične informacije o nameravanem nemško-avstrijskem gospodarskem dogovoru ter utemeljeval postopanje obeh teh držav v tem vprašanju. Obrazložil je najprej gospodarske razmere bivše Avstro-Ogrske, ki da je bila idealno močno gospodarsko ozemlje. Po razkosanju Avstro-Ogrske je ostala tvorba, ki kljub prizadevanju Društva narodov do danes ni rodila ničesar pozitivnega.

Dr. Schober je nato govoril o prizadevanjih francoskega zunanjega ministra glede na panevropsko vprašanje in o rezultatih ustanovitve komisije za Panevropo, v kateri je avstrijski zunanji minister glede na dosedanje negativne rezultate predlagal, naj države z enako usmerjenimi interesi ustanovijo po skupinah regionalne dogovore in tako ustvarijo začetek ustanovitve Panevrope. Ako imajo vse druge države čas, v Srednji Evropi in zlasti Avstriji nimajo časa za posvetovanja, ker je gospodarska oeda v tej uničenih zemljah posebno velika. Meseca januarja 1931 se je ponovno vršila konferenca v Zenevi, toda zopet brez najmanjšega pozitivnega uspeha.

Ko je nato dr. Curtius prišel na Dunaj, se je sklenilo napraviti praktičen poizkus Nemčija in Avstrija sta nastopili s predlogom za osnovevanje nemško-avstrijske carinske unije, o kateri naj bi se v kratkem pričela pogajanja. Pri tem bi se državam, ki pridejo v poštev, to sporočilo. Za to svrhu je bilo določeno majsko zasedanje

Curtius bo odgovarjal Briand

Na današnji seji nemškega državnega sveta bo zunanji minister referiral o carinski uniji

Berlin, 30. marca s. Zunanji minister dr. Curtius bo jutri popoldne na plenarni seji državnega sveta obširno odgovoril na zadnji govor Brianda o nemško-avstrijski carinski uniji.

Berlin, 30. marca. AA. V tujakšnih političnih krogih vladarjenko zanimanje za govor nemškega zunanjega ministra dr. Curtiusa, ki ga bo imel jutri v državnem svetu in v katerem bo odgovoril francoskem zunanjemu ministru Briand na njegov napad proti carinskemu sporazumu med Nemčijo in Avstrijo. Dr. Curtius je v razgovoru z novinarji dejal, da bo govoril zelo zmerno in da ne bo prilival olja v ogenj. Omejil se bo le na obrambo Nemčije proti očitkom, da je postopala nelojalno in postavila svet pred dovršeno dejstvo. Končno je poudaril, da sporazum ni še stopil v veljavo in da sta Avstrija in Nemčija obvestili druge države o tej zadevi, čim je toliko dozorela, da je bilo možno napraviti osnutek za sporazum.

Desetletnica poljskega plebiscita

Prošli teden je poljska republika obhajala desetletnico gornješlezkega plebiscita. Ta obletnica je ponovno mobilizirala vse nemstvo na ogorčenje izpade proti Poljakom. Vse nemško časopise je znova osvežilo svojo »bolečo rano« na vzhodni meji in dokazuje, da se Nemcem godi vnebovpijoča krivica, kakor da so boleče samo rane, prizadete nemškemu prodiranju v tuja narodna telesa. Plebiscit je beseda, ki tudi nam Slovincem vzbuja grenke spomine na naklonjenost velesil in na njihovo velikodušje s katerim so ravno Slovanom dovolile plebiscit v krajih, kjer je obetalo slično podjetje več kot dvomljiv uspeh. Zapadne sile so vsilile plebiscit našemu narodu na Koroskem, Poljakom pa v Gornji Sleziji in v Vzhodni Prusiji. Po čudni logiki so se morali ti plebisciti izvršiti takoj, v našem Primorju pa sploh ni bil dopust. Podoba je, da so se zapadne države prestrašile prevleke porasta slovanskih držav, zato so z neugodnimi plebisciti zajezile razširjenje Slovanov na vse njihovo zgodovinsko in narodno ozemlje.

Kakor smo mi izgubili plebiscit na Koroskem, tako je Poljska podlegla v Vzhodni Prusiji, kjer so evangelijski Mazuri pod nemškim vplivom odločili v prid Nemčije, podlegla pa bi bila tudi v Gornji Sleziji, da se ni krivičnemu rezultatu upri ves poljski narod in s silo zasedel pokrajino, ki naj bi jo jo odzvel golli formalizem. V teku stoletij je nemška kolonizacija domala spodrinila poljski življenj v Spodnji Sleziji, gornji del nekdanj popolnoma slovanske pokrajine pa je kljub vsemu nasilstvu obdržal svoj poljski značaj. Po nemški statistiki so Poljaki odoleli germanizaciji Gornje Slezije ter so pred plebiscitom šteli 80 % vsega prebivalstva. Na temelju tega dejstva bi morala Gornja Slezija pripasti Poljski brez plebiscita.

Zapadne države pa so Nemcem dovolile plebiscit, ki je za Poljske izpadel neugoden. Za združenost s Poljsko je glasovalo 479.365 glasovalnih upravičencev, protivnih glasov pa so našli 707.393. Izid v nemškem smislu so odločili ponemčeni emigranti, ki so popolnoma brez kontrole prihajali na volišča, dasi jih na deželo niso vezale nikake vezi več. Teh emigrantov je Nemčija navozila v plebiscitno ozemlje več kot 200.000 in ti so preglasovali narodno poljsko prebivalstvo. Statistično je

dališča, med njimi tudi mariborsko, krijejo svoje izdatke iz svojih dohodkov in subvencij.

26 določa podporo Sokolu kraljevine Jugoslavije. Ta pomoč se bo izplačevala iz kredita ministrstva prosvete v mesečnih obrokih.

Ne more se od državnih namestencev zahtevati povračilo onih prejemkov, ki so jih svojedobno prejemali pa jim je državni svet kasneje uničil to pravico.

Za prekurno delo, v kolikor bi bilo v službi potrebno, se ne bo dajala nobena nagrada.

Podpora, ki se da iz državne blagajne, je nerubljiva.

Nadaljevanje telefonskih poročil na 5. strani!

Poljski list o fašističnem terorju

Varšava, 30. marca. AA. »Express Pora« se bavi v daljšem članku s preganjanjem Hrvatov in Slovencev v Italiji ter navaja, kako so Italijani ob priključitvi pri morskih krajev k Italiji izjavljali, da bo narod imel popolno svobodo kulturnega in narodnega razvoja, in kako so te obljube ostale mrtva črka. Italijanski državljani jugoslovenskega rodu preganjajo z vsemi sredstvi in jim prepovedujejo narodni jezik v cerkvi in pri pouku. Pred priključitvijo k Italiji so imeli ti kraji 400 narodnih šol, sedaj nimajo niti ene. Imeli so 400 kulturnih in prosvetnih društev — sedaj niti enega. Izmed 900 učiteljev jih je 800 pregnanih, 100 pa premečenih v notranost Italije. Posebno trpi duhovništvo, ki se briga za narod.

Slovo poslanika Vučkovića iz Aten

Atene, 30. marca. AA. Svoji grški minister Vorlumis priredil poslovilno večerjo jur slovenskemu poslaniku g. Vučkoviću povodom njegovega odhoda iz Aten.

Večerji so prisostvovali predsednik ministrstva sveta Venizelos, minister za zunanje zadeve Mihalakopulos in šefi tujih misij. Odkar se je zvedelo za odhod gospoda Vučkovića in njegove soproge iz Aten, sta bila oba predmet posebne pozornosti med diplomatskim zborom. Med drugimi so priredili večerje njima na čast poslaniki Italije, Francije in Českoslovaške.

Odlikovanje prof. dr. Matije Murka

Beograd, 30. marca. AA. Z ukazom Nj. Vel. kralja je na predlog ministra za prosveto ob svoji 70-letnici odlikovan z redom sv. Save I. stopnje dr. Matija Murko, profesor Karlove univerze v Pragi.

Namestnik trgovinskega ministra

Beograd, 30. marca. AA. Z ukazom Nj. Vel. kralja je postavljen za namestnika trgovinskega ministra dr. Mate Drinkovića, minister brez portfelja, dokler jo trgovinski minister odsoten v inozemstvu.

Jubilej hrvatske pisateljice

Zagreb, 30. marca. Č. »Jutranji list« poroča, da je književnica ga. Marija Zagrebka izročila Narodnemu gledališču svojo dramo »Heli Lotruščak«, ki jo bodo predstavljali ob jubileju njenega 30-letnega pisateljstva. V pripravljalnem odboru za proslavo književnice in novinarke Zagrebke je poleg komiteja dam tudi soproga mestnega načelnika dr. Skulja.

Gostovanje zagrebskega gledališča v Splitu in Dubrovniku

Split, 30. marca. Č. Kako doznavamo, so bila te dni zaključena pogajanja za veliko reprezentativno gostovanje zagrebskega Narodnega gledališča v Splitu in Dubrovniku. Nastopita zagrebska drama in opera s svojimi najboljšimi predstavami.

Zračni promet med Nemčijo in Italijo

Rim, 30. marca. AA. S 1. aprilom bo uveden redni dnevni polet med Rimom, Milanom in Berlinom preko Monakovega. Prvega poleta na tej progi se bosta udeležila nemški minister za promet Guerand in italijanski podtajnik za letalstvo Riccardi.

Strašna rodbinska tragedija

Berlin, 30. marca. V Neuburgu na Württemberskem je urarski pomočnik Beule umoril svojega tasta, njegovo ženo in štiri njegove hčerke, med njimi tudi svojo ženo. Pri življenju je pustil samo štiri tedne starega otroka, ki je bržkone ni opazil. Ko so ga aretirali, je izjavil, da se svojega dejanja sploh ne zaveda.

Zagonetna smrt švicarskega učenjaka

Pariz, 30. marca. V Jugoslaviji rojenega in v Švico pristojnega dr. Kocareva, ki živi že tri leta v Parizu so našli mrtvega v postelji. Nevesta učenjaka domneva, da je umrl zaradi zastrupljenja. Pokojnik Kocarev je deloval skupno z znanim raziskovalcem raka Leubo.

Tatvina v nemškem parlamentu

Berlin, 30. marca. AA. Lani je neznan tat ukradel iz arhiva državnega parlamenta izvorno listino o državni ustavi iz l. 1848/49. Redarstvo je dolgo časa zaman iskalo tatu, sedaj pa se je kriminalnim organom posreželo izslediti tatu v osebi brezposelnega slikarja v trenutku, ko je prodati dragoceno listino inozemcu.

Poraz Hajduka

Split, 30. marca. Č. Iz Santiaga poročajo, da je bil večeraj Hajduk prem gan po ta mošnjem klubu Unione Espanjola, in sicer v razmerju 2 : 4 (0 : 1).

Vremenska napoved

Dunajska vremenska napoved za torek: Mrzlo vreme, ostra jutranja slana, podnevi večnoma solčno. Na vzhodnem robu Alp najbrž spremenljivo.

HUMANIK
NUDIMO ZA POMLAD

MODNI ČEVLJI ZA DAME
D. 195.-
OTROŠKI ČEVLJI, LAK ALI RJAVI OD D. 75.-
MOŠKI POLČEVLJI, CRNI ALI RJAVI OD D. 165.-
NOČAVICE V VSEH MODNIH BARVAH.
LJUBLJANA, Dunajska cesta 1 a.
MARIBOR, Gospodarska ulica 17.
4465

Naši kraji in ljudje

Za moderno narodno šolstvo

Veleznimiv in poučen pedagoški tečaj — Velika udeležba iz mesta in z dežele — Izvajanja profesorja Hylle

Ljubljana, 30. marca.

Tečaj slika je nudila dence velika uni-
versna dvorana. Okoli 1000 vzgojiteljev
mladine se je zbralo, da prisostvuje izva-
janjem pedagogov iz Nemčije; min. svet-
nika g. prof. Hylle, šolskega svetnika
Schmidta in ravnatelja pedagoškega insti-
tuta iz Essena g. Viljema Büngerja. Pris-
stvovali so tudi številni zastopniki oblasti,
tako gg. dr. Lončar v dolžnosti prosvetnega
čefa, univ. prof. dr. Ozvald, banska nadzor-
nika Rape in Lužar, mnogo direktorjev in
zastopnikov srednješolskega učiteljstva,
precej učiteljskih nasrščajnikov in zastop-
niki tiska.

Tečaj je otvoril v imenu UJU poverjenik
g. Skulj Andrej, ki je navzočim predstavil
berlinske delegate in pozdravil navzoče za
stopnike korporacij in učiteljstva. Vse sta
zelo lepo pozdravila tudi dr. Lončar in dr.
Ozvald.

Nato je pričel prof. Hylle s izvajanjem.
Poudarjal je stremeljenje vzgojnega dela v
dohodu sprave med narodi, za kar bo služilo
tudi delo v sedanjem tečaju. Obdeloval je
problem novodobne šolske pedagogike.
Moderno osnovno šolo je ocenjeval s treh
smerei in to glede položaja v celotni orga-

Gg. Schmidt in Bünger

do pravega človeka. Gostje telesa šole skor-
o niso upoštevali. Šolsko delo je vodil
učitelj, ki se je opiral na uradno avtorite-
to. Na osebnost otrok šole niso polagale
važnosti. Delo ni koreninilo v živi sili
otroške duševnosti. Učna snov je bila le
senca življenja.

Po letu 1890. je 5 pedagoških valovanj
zapustilo vidne sledove v pedagogiki. Pe-
dagogi so iskali nova pota, vzgojitelji po-
stajali nezadovoljni. Nič več se niso šteli
med popolne privrženice Herberdove mo-
ralne vzgoje, intelektualizma, mehanizma
in individualizma. Oprijeli so se novih na-
čel: umetniške vzgoje, pedagogike
osebnosti, načela: »Ravnaj se po otroku«
in načela zajedniškega življenja. Predava-
telj je o vseh petih načelih nazorno raz-
pravljaj. Dalje časa se je pomudil pri de-
lavni šoli, ki jo je orisal s stališča Ker-
schensteinerja in pozneje Gaudiga.

Učiteljstvo je z napeto pozornostjo za-
sledovalo potek predavateljevih misli in je
mestoma glasno pritrjevalo njegovim iz-
vajanjem. Primerjalo je v duhu naše šol-
ske razmere z idealnimi načeli novodobne
pedagogike.

Pri popoldanskem zborovanju so navzo-
či pridobili popolno sliko novodobne šole.
Pred prehodom k diskusiji je predsednik
tečaja g. dr. Lončar izrazil predavatelju
zahvalo za strokovna izvajanja, s katerimi
je predavatelj pokazal zgodovinski pregled,
staro šolo in ideje delovne šole. Poudaril
je tudi, da so pri nas sicer druge razmere,
a da se tudi mi bližamo uresničenju te
idealne šole; naše učiteljstvo in oblastva se
strinjajo z idejami delovne šole: v vseh
srežih Dravske banovine so že poizkusili
razredi in lahko marsikdo pokaže konkret-
na stremeljenja po zboljššanem šolstvu. Za-
to je tudi pri nas delovna šola pozdravlj-
na. Po živahni diskusiji so si udeleženci
tečaja ogledali razstavo, ki jo je pripravil
v stranski dvorani g. Bünger. Je zelo zani-
malna in poučna, nudi nam mnogo zanimi-
vosti za vsakogar, ki ga zanima moderno
šolstvo.

G. Hylle predava

mladost šolstva, glede delovnega smotra in
načina dela in glede značilnih potez vzgoj-
nega duha. Orisal je šolske razmere v Nem-
čiji okrog 1890 do 1900, v katerih je bila
osnovna šola mačehovsko zapostavljena in
so imele veljavo le posebne osnovne šole
za imovitejšo sloje. Staro šolo so vzgajale
mladino z državljanskega vidika. Hotele
so vzgojiti vrljo državljanov: moralne, po-
služne in točne. Otroka so smatrali za ne-
kakega »humunculusa«, človeka v minia-
turi, katerega je treba z dresuro povzdigniti

Slovo dobrovoljcev od polkovnika Nedića

»Naša država je mlada in mlada bo ostala, ker je mlada v naših srcih
ideja jugoslovenske narodne svobode«

Ljubljana, 30. marca.

Polkovnika g. Mihajla Nedića, ki odha-
ja po lastni želji v pokop 40letnem
vzornem službovanju, obdaja nebroj le-
pih in častnih spominov. Sam, če bi živel
še enkrat toliko let, ne bi mogel niti po-
vršno predstati knjige svojih spominov. V
knjige svojih spominov pa pišejo o njem
obširna in lepa poglavja tudi vsi, ki so
ga poznali. V Sloveniji ga poleg častnikov,
podčastnikov in vojakov pozna dobron-
deli naroda. Fant, ki je prišel v kasarno,
ne bo do smrti pozabil dobrega polkovni-
ka, ki ga je na mah s svojo dobrodušno
besedo osvobodil vse omanjenosti in bo-
jazni pred novo življensko etapo. Poseb-
no dobro pa poznajo g. polkovnika in naj-
lepše spomine bodo ohranili namj dobro-
voljci, ki so se v soboto zvečer pri Cini-
školeto poslovili od njega.

Dobrovoljci, med njimi kot vojni tova-
riši tudi ban g. dr. Marušič, so se zbrali v
lepem številu ter so v kratkih besedah, ki
niso bile pripravljene, temveč prostoduš-
no izgovorjene, kakor so pač govorili med
stari vojnimi tovarši, nazdravili gospo-
du polkovniku prof. dr. Turk, predsednik
tukajšnje dobrovoljske organizacije Lor-
ger, pater dr. Aljancič, Lovšin in Gmaj-
ner. Profesor dr. Turk je naglašal, da so
imeli največjo srečo oni slovenski dobro-
voljci, ki so prišli na solunski fronti pod
poveljstvo polkovnika Nedića, ki je bil
tedaj komandant 8. pešpolka. Bas na dan
svoje krstne slave je g. polkovnik vodil
avoj polk v težke boje ter se je od prve-
ga do zadnjega bojnega dne izkazal vsem,
posebno pa se dobrovoljcem, kot vzor vo-
jaka in poveljnika, poleg tega pa je bil
tudi vsem pravi oče in prijatelj. Stal je
tudi na čelu vojske, ki je osvobodila
Koroško in ko je v mirni dobi nastopil
težko in odgovorno službo v Ljubljani, je

temeljito spoznal in najbolje ocenil slo-
venske kmete. Njegova dela so sploh tako
velika, da se ne morejo nagraditi in se sa-
mo lahko blagoslovljajo.

Za predsednikom dobrovoljske organi-
zacije Lorgerjem, ki je najprej pozval na
vzoče, naj vzkliknejo »Živio« Nj Vel.

kraju in kraljevskemu domu, ter potem
očital junaštvo, požrtvovalnost, očetovsko
ljubezen in veliko jugoslovensko nacio-
nalno idealnost g. polkovnika, je pater dr.
Aljancič lepo orisal težke in slavne čase
bojev pod vodstvom tega vrliga koman-
danta, v katerem je spoznal tudi globoko
vernega človeka. Govornik je poudarjal,
da je bila ta velika človek in velik Jugoslov-
an tudi na čelu bojev za osvobodjenje Slove-
nije. Ljubezen, katero je vedno gojil do
nas, je naša najpopolnejše odzive in vsa
ta velika ljubezen naj ga spremlja tudi
sedaj, ko odhaja od nas.

Polkovnik g. Nedić se je ginen zahvalil
ter naglašal, da je že dolga leta pred vo-
jo vžljubil Slovence, ko je n. pr. o Ljub-
ljani vedel samo to, kar je našel v zem-
ljevidu. S prijatelji, ki so študirali v Ljub-
ljani, se je posebno rad pogovarjal o Slo-
veniji in slovenskih razmerah. S Slovenci,
se je končno srečal na solunski fronti in
je takoj razumel, kaj je slovenske nardo-
ne revolucionarje privedlo tako daleč in
preko tolikih žrtve na krvava srbska boji-
šča. Državi, ki je očete in matere zapirala,
sinove pa pošiljala na fronto, da bi za
njo poginili, Slovenci niso mogli več slu-

Za preproge nespremenljiva

SMYRNA VOLNA

TONI JAGER, Ljubljana, Dvorski trg št. 1.
1848

žiti. Ob zaključku svojega govora je do-
jal g. polkovnik: »Naša država je mlada
in mlada naj ostane! Mi, ki smo se za njo
borili, v srcu ne poznamo starosti, ker na-
še ideje ne morejo postati stare. Tako
mlado, kakršno jo imamo v srcih, bomo
to idejo izročili potomcem. Škoda, da jih
je izmed nas toliko padlo, in ko slavimo
njih spomin, imamo še večjo dolžnost, da
ohranimo za vedno svežo in mlado jugo-
slovensko narodno idejo.«

Nesreče

Ljubljana, 30. marca.

V nedeljo dopoldne so pripeljali v ljub-
ljansko splošno bolnico težko poškodova-
nega pripravnika finančne straže 31letnega
Rudolfa Bobnarja. Mož se je pripeljal v so-
boto popoldne s kolesom iz Medvoda v
Medno. Na cesti pa je nenadoma pridrvel
za njim neki avto, ki se je zaletel v kole-
sarja ter ga vrgel s kolesom vred kakih
10 m daleč. Po poškodovanca so takoj pri-
hiteli domačini in ga odnesli v neko hišo
ter ga naslednji dan prepeljali v bolnico.
Bobnarjevo stanje se v bolnici ni izboljša-
lo in je v splošnem zelo kritično.

V Hrastniku je padel z balkona 6letni
rudarjev sinček Viljem Kone. Dečko, ki je
priletel na glavo, si je pretresel možgane
in zadobil poleg zunanjih še tudi občutne
notranje poškodbe.

Ko se je nahajal danes popoldne 6letni
Vinko Orel, sinček železniškega sprevod-
nika, v Vodmatški ulici, je nenadoma pri-
drvel proti njemu neznan kolesar in ga z
vso silo podrl na tla. Dečko je obležal na
cesti nezavesten z notranjimi in zunanjimi
poškodbami. Prepeljali so ga v bolnico, do-
čim je kolesar pobegnil.

Mizarski pomočnik Julij Mlakar se je
včeraj popoldne v poslopiju tovarne Žika
na Viču tako močno vsek al sekiro v le-
vo roko, da je moral nemudoma poiskati
pomoči v bolnici.

V nedeljo zvečer je zgorel na cesti v
Černdu ob železniški progi starejši oseb-
ni avto št. 2-117. Avtobusi in avtomobili,
ki so se po polnoči vozili, so videli zadnje
ostanke vozila, ki so ga spravili k cesti,
tako, da ni ovrnil prometa.

V soboto se je 7letni Jožko, sinček
usnarja Jakoba Dermote v Bisterjanah
pri Sv. Juriju ob Ščavnici, motal okoli
stroja v očetovi delavnici. Po neprevidno-
sti je prišel preblizu osi stroja, ki ga je
zagrabil in mu zlomil desno roko, dobil pa
je Jožko tudi hude zunanje in notranje po-
škodbe. Takoj so ga prepeljali v mariborsko
bolnico, kjer so mu zdravniki nudili
vso pomoč. Žal, je bila vsa skrbna nega
zaman. Mali Jožko je včeraj podlegel.

Ljubljana se krasi

Ljubljana, 30. marca.

Pomladna dela v raznih mestnih parkih
in nasadih so v polnem toku. V mestni vr-
tni prišli presajati razna drevesa in ovrat-
nike. Skoraj dozdano je tudi novo poslopje za
rastlinjak. V Tivoliju urejajo glavno pro-
menado. Treba je bilo preurediti požarni-
nike za vodo, zdaj pa bodo nasadili ob-
cestno grmičevje in drevesa. Sredi prome-
nade bo vrsta električnih obločin.

V Zvezdi so pričeli mestni vrtnarji in
delavci z nasajanjem cvetic in zelenjav-
in skupinah, ki bodo letos, čim prične cve-
teti, silno pestre in lepe. Kakor čufene,
ostane Zvezda v starem stanju še kaka 3
leta. S popolno preureditvijo se bo pričelo
še, ko bo za to dovolj kredita. Zaenkrat
so torej upokojenci in drugi ljubitelji
senčne Zvezde lahko potolaženi.

Zadnja pot kmetijske korenine

St. Pavel, 30. marca.

Danes ob 10. so spremili savinjski šent-
pavelski na zadnji poti svojega bivšega
župana in posestnika v Laskovi vasi g.
Francisa Členiškega. Štirikrat so mu zapore-
dno izkazali občani svoje zaupanje, da je
županoval od 1908. do 1920. Posebno v vojni
dobi je s krepko roko čval in branil
koristi svojih občanov. Bil je tudi usta-
novitelj in večletni načelnik domačega ga-
siliskega društva in Kmetijske hranilnice in
posojilnice.

Takega pogreba že davno ni videla Sa-
vinjska dolina. Vseh sedem šentpavelskih
gasilskih društev s svojo godbo, občinski
odbor z županom g. Antonom Stenovcem
na čelu in pestra množica občanov so iz-
kazali blagemu pokojniku zadnjo čast. —
Pri odprtem grobu je govoril dolgoletni
njegov sodelavec šolski upravitelj v pokop-
ju g. Srečko Pečar v srce segajoč govor,
v katerem je poveljeval pokojnikove za-
sluge za občino, šolo in elektrifikacijo de-
la občine. Šolski pevski zbor pod vod-
stvom g. šolskega upravitelja g. Planerja
je zapel ubrane žalostinke. Naj bo mo-
žu dela lahka domača gruda, ki jo je ljub-
il in obdeloval polnih 60 let; v njegovih
delih mu bo ohranjen časten spomin.

Urejeno prebavo in zdravo kri doseže-
mo s vsakdanjo uporabo pol kozarca na-
ravne »Franz Josefov« grenčice, ker po-
življa delovanje želodca in črevesa, od-
pravi otekline jeter, zviša izločevanje žol-
ča, vstopnjuje izločevanje seči, pokrepi
presnavljanje in posveži kri. »Franz Jo-
sefov« voda se dobi v vseh lekarnah,
drogerijah in specerijskih trgovinah.

Zbor mariborskih ribičev

Maribor, 30. marca.

Ribarsko društvo v Mariboru, ki je pra-
znovalo lani 20letnico svojega plodonos-
nega delovanja in živja sloves tudi izven
meje naše domovine, je na svoji včerajšnji
skupščini polagalo račune o delovanju v
preteklem letu. Zbrala se je lepa družba
Petrovih sinov, med katerimi vlada naj-
lepša harmonija. Predsednik g. Viktor Co-
tić je iskreno pozdravil navzočega čast-
nega predsednika društva g. dr. Krausa in
zastopnika zelene bratovščine ravnatelja
g. Boltvarja in g. Vlačiča ter se spomnil
obnem lani preminulih zaslužnih odbor-
nikov in članov.

Iz tajniškega poročila je razvidno, da

Tino Pattiera

gostuje z
opero

Fra Diavolo

Pride!

v Elitnem kinu Matici

Pride!

šteje društvo 3 častne, 217 rednih in 6 do-
pisujočih članov. Društvo je polagalo po-
sebno važnost na sodelovanje pri načrtu
novega ribarskega zakona in se bodo nje-
govi predlogi upoštevali vsaj v pravilniku
banske uprave. Zavzelo se je v novem za-
konu za ureditev novega ribarskega kata-
stra pri društvi in banskih upravah. Dru-
štvo je poslalo banski upravi predlog za
razdelitev voda v bivši mariborski oblasti
na 84 ribarskih okrajev. Razvrstitev pa se
žal še ni izvršila. Glede gradbe ribarskega
zavoda pri Sv. Miklavžu je odbor proučil
predlog banske uprave in poslal izpremi-
njevalne in dopolnilne predloge. Predlagal
je tudi, da se prepreči ribarjenje s sači-
lom, da se tako zagotovi sušev obstanek
vsaj v dobi od 1. marca do konca novem-
bra. Žal, ta prepoved še ni izšla. Vložil je
priziv proti obdavčenju ribarskih pravic.
Z banovinsko podporo je nabavilo društvo
50.000 postavnih iver, ki se bodo kot mla-
dice vložile v naših potokih. Največji
uspeh pa je, da je banska uprava v Ljub-
ljani sprejela predlog mariborskega Ribar-
skega društva, naj se znižajo cene za ple-
menite ribe na 120, za belice pa na 50 Din
in da ribarske knjižice izdajajo društva
sama.

Zanimivo je bilo tudi poročilo gospo-
darja vališkega profesorja Rojška. V polni
meri je društvo skrbelo za vališke in se ni
strašilo izdatkov za njegovo vzdrževanje.
Izvršena so bila vsa potrebna popravila.
Položile so se tudi nove vodovodne cevi
za valilnike in se je nabavilo še 6 novih
valilnikov. Vališke ima sedaj 22 valilnikov
s skupno kapaciteto 60.000 do največ 100
tisoc.

Iz poročila častnega člana blagajnika go-
spodara Greinerja je razvidno, da je imelo
društvo lani 115.720 Din dohodkov in

55.544 Din izdatkov. Z odobranjem je
bilo sprejeto na znanje tudi poročilo arhi-
varja profesorja g. Fludernika, kakor je bi-
la po daljši debati določena za prihodnje
leto pristopnina za redne člane na 100,
članarine za redne člane na 40, za podpo-
re na 20 Din.

Lendavski občinski odbor na delu

Dolnja Lendava, 30. marca.

Novoimenovani dolnelendavski občins-
ki odbor je imel prvo sejo minilo sobo-
to. Na seji sta manjkala gg. dekan Jerič
in ravnatelj Pollak. Župan g. Siftar je v
kratkem in lepem govoru podal smernice
dela in naloge, ki jih hoče izvršiti občins-
ka uprava. Poudaril je, da hoče nova
uprava delati v smislu idej 6. januarja, in
je pozval odbornike k sklopnemu delu.

Doslej v lendavskem občinskem odboru
ni bilo odsekov. Da pa bo delo bolj pro-
žno in sistematično, je podžupan g. dr. Pi-
kuš predlagal, da se formirajo naslednji
odseki: personalno-pravni, finančno-gospo-
darski, zdravstveno-socialni, šolski in grad-
beni. Glede na dela, ki jih bo morala ob-
čina v najkrajšem času izvršiti, je ustanov-
vitev teh odsekov nujno potrebna. Odseki
bodo v svoja področja spadajoče zadeve
podrobneje proučili in stavili predloge. Na
programu je šolsko poslopje, ki se bo prič-
elo letos graditi, dalje zidanje Zdravstve-
nega doma in poslopja sreskega načelstva.
Prav tako je misliti na elektrifikacijo.

S seje sta bili poslani ministrskemu pred-
sedniku in g. banu pozdravni brzojavki.
Seja se je vršila samo v slovenskem jeziku.
Morda pa bodo le prišli tudi za Lendavo
novi časi do veljave.

Užitek in zdravje?

Pijte le

kofeina prosto
zrnato kavo

KAVO HAG

Vinsko trto na prijateljev grob

Litijani izpolnjujejo obljubo na grobu Postfrancejnm

Ljubljana, 30. marca.

Ko je jemal slovo od tega svota litij-
ski poštni upravitelj v p. g. Kolbe Franc, ni
izgubil niti takrat svojega humora in se
naročil svojim številnim prijateljem: »Fant-
je, ko me boste spravili pod ružo, ne po-
zabite na moj grob! Vseidite mi na moj
zadnji domek vinsko trto, mojo najljubšo
rožo...«

Te dni je poteklo pravkar prvo leto, odkar
življa pri Sv. Križu pokojni Postfrancej
svoj poslednji sen. Spomini na tega dobro-
dušnega možaka, čestito slovensko koren-
no, znanega po vseh naši oči domovini,
bdi v srcih njegovih številnih znancev in
prijateljev še z neugaslim žarom.
Urškin trebušasti Ford je v nedeljo poteg-

ni iz Litije na ljubljansko pokopališče
pestro družbo Litijanov, ki so se sestali
pri Sv. Križu s pokojnikovimi ljubljanskimi
znanci. Postfrancej je bil včeraj dele-
žen iskrenega, tovariškega počaščenja: S
klicami prvega pomladnega cvetja so žvali-
šali njegov grob, v vetričcu so zaplovale
svetle, lopate so zrahljale zemljo in potak-
njence vinske trte se je naselil na novem
domu, nad zemeljskimi ostanki pokojnega
narodnjaka, kamor ga je zagrebel litij-
ški župan. Vlado tajnik g. Pleničar Franci je
intoniral dve žalostinki; preko grobov je
zapela: »Vigrede« in »Pomlad vse se ve-
seli...« V pesniško zasnovanem govoru je
opregovoril še učitelj g. Jože Zupancič, ki
je postavljal vrline pokojnega krajana vsem
za zgled. S solznimi očmi je vsa zbrana
družba pomnila za govornikom še očenaš,
za dušni mir pokojnika.

Intimna počastitev spomina rajnega Kol-
bete so je vse družbe globoko dojmlila.
Svojčas je Postfrancej dejal: »Tisti dan,
ko mi boste vsadili mojo ljubljensko slove-
nsko rožo, vinsko trto, bom gledal na vas iz
rajskih višav, pa se bom blažen smejal...«
In res! Ko se je skončala pijetna sloves-
nost, se je odgrnilo sonce in toplota je
šinila v hladan dan zgodnje pomladi. Do-
brodušen, prijateljski odsvit pokojnega
Postfrancejja se je razlil nad vso družbo.

**Površnike, obleke in vsa
druga oblačila za gospode
in deco nudi v največji iz-
biri tvrdka J. MAČEK, Ljub-
ljana, Aleksandrova c. 12.**

Namesto hmelja — umno sadjarstvo

Lepo napredovanje v slovenjgraškemu okolišu

Slovenjgradec, 30. marca.

Slaba kupčija s hmeljem, katerega je bi-
lo v naših krajih mnogo nasajenega, in
nato še kriza v lesni industriji, sta prisilili
kmetijsko prebivalstvo, da si poišče drugo
pridobitno panogo. Ker v naših krajih sad-
je izvrstno uspeva in so se lanske leto
prodale večje količine v inozemstvo, si je
vsaj na ta način naš kmetovalec malo po-
mogal. Zato si je bila tukajšnja podruž-
nica Sadjarskega in vrtnarskega društva
nadela nalogo, da to pridobitno panogo
med ljudstvom čim bolj razširi in udoma-
či. Lanskoletna sadna razstava je že lepo
uspešna.

Mnogo pregledavci našim sadjarjem
razni drevesni škodljivci. Zato se je po-
družnica obrnila na sresko načelstvo s
prošnjo, da se izda vsem v poštevi prihajajo-
čim občanom navodilo, naj te v svojih
okoliših organizirajo energično zatiranje
škodljivcev, predvsem s pomočjo škroplje-
nja z arborinom, dokler so drevesa še gola.
Nadalje se je naprosil tukajšnji sreski
kmetijski odbor za prispevek, da bi se od-
boru lahko nabavil po nižini ceni, kar bi
prišlo v prilog predvsem manj imovitim
sadjarjem.

Podružnica je prirejela sadjarska preda-
vanja in posejude tudi svojo lastno dre-
vesnico. Ker se v njej ne more vzgojiti
dovolj dreves, se je nabavilo več onih
vrst, ki pridejo v poštevi za naše kraje.
Drevesca so se razdelila po nabavni ceni

med domače kmetovalce. Tako se je raz-
delilo tudi preko 300 cepičev boskopskega
kosmaka, 50 ontaria, 100 Jakoba Lebla in
200 Baumannove renete. S pomočjo pri-
spevka sreskega kmetijskega odbora bo
oddajala podružnica svojim članom arborin
za kakih 30 do 40 odst. cenejšje.

Upamo, da se bo na ta način sadjarstvo
v našem kraju toliko razširilo, da bo v
krepko gospodarsko pomoč prebivalstvu.

Koroške novice

V deželnem kulturnem svetu je izvajal
monsignor Podgorc, da ga veseli poročilo,
da se poživijo vinogradi v deželi. Vidijo se še
stare zidane in kleti v Žitari vasi in Glo-
barnici, ali vima ni več in na pobočjih ni
vinogradov. Sadiji treba začeti trto, ki bo
dala belo grozdje. Po bregovih, kjer je ne-
koč rasla trta, bi se lahko nasadile mare-
lice.

Pred občinsko hišo v Suhji je prišlo okoli
sto kmečkih ljudi, ki so zahtevali občinsko
sejo. Zbranemu občinskemu odboru je eden
izmed množice prečital pritožbe in zahteve
prebivalstva, katere naj se potom občinskega
predstojništva sporočijo vlad. Gorski
kmetje trpijo veliko vsoled slabih cest in
davečine jih tarejo in pehajo v bedo. Lan-
ska suša je napravila marsikje ogromno
škodo. Kar ima kmet pridelkov, jih pa ne
more vnovčiti po primerni ceni.

VABIMO NA OGLED

naše velike izbire

krasnih damskih plaščev, oblek in površnikov
za gospode.

Najcenejši nakup zagotovljen

DRAGO GORUP & CO., Miklošičeva 16, I. nadstr.

Samo še danes opereta
veselja, zabave in ljubezni

Samo Ti

V glavnih vlogah popularni filmski
umetniki

CHARLOTTE ANDER
WALTER JANSSEN
FRITZ SCHULTZ
PAUL MORGAN

Predstave ob pol 8. in 10.

Kot popolno divno-čarobna re-
vija v naravnih barvah

ICRA

Tino Pattiera gostuje z opero Fra Diavolo gostuje z opero

Pride! v ELITNEM KINU MATICI! Pride!

Domače vesti

Iz sodnopisarniške službe. Sodni sluga pri okrajnem sodišču v Ložu Fran Januša je na jasnino prošnjo premeščen k okrajnemu sodišču v Celju. Postavljen je za služitelja pri okrajnem sodišču v Ložu Fran Zabukošek, pomožni sluga v Marenbergu. Vsi om sodni pripravnik v Ljubljani in Mariboru, ki so bili premeščeni k sodiščem v Srbijo, morajo službo nastopiti že 1. aprila.

Izpremembe v železniški službi. Premeščeni so zvančnika I. Istenič Viktor iz Medvoda na Breg in Selevšek Franc z Šešča postaje Breg; zvan. H. Miakar M. iz Počivke v Grobelno. Poženel Martin iz Postojne v Celje in Suštarčič Franc z Rakeka na Zidani most. Stalnost je priznana uradniku III-IV Klopčarju Izidorju na Vrhniki. Postavljeni so za zvančnika III-III: Vranar Anton v Ljubljani glav. kol., Eltrir Josip v Trbovljah, Plahutnik Jožef v Ljubljani, gor. kol. in Kos Matija v Trbovlje. Za zvančnika I-III je imenovan Gorup Karol v Smartnem ob Paki, dosedaj II-II. Upokojeni so zvančniki II-I: Ulaga Tomaž v Rimskih toplicah, Zupan Anton na Jesenicah, Zupančič Franc v Brežicah, Mjakar Alojzij v Celju, Ječič Alojzij v Mariboru glav. kol., Kolšek Josip v Mariboru glav. proga, Marčič Franc na Pragerskem, Lah Martin v Mariboru, glav. proga, Božič Alojzij na Prevaljah, Gosar Jakob v Ljubljani glav. proga, Zima Ivan na Jesenicah, Voh Valentin v Mariboru kor. proga, Vrhovnik Ivan na Jesenicah, Kozina Lovrenc, na Zidanem mostu, Lužnik Ivan na Otiškem vrhu in Blešič Matija v Ljubljani glav. proga. Sprejeti so za dnevničarje: Kraigher Francišek v kulinarijo Ljubljana I. glav. kol., Zupan Anton v Kranji in inž. Sluga Janez k gradbenemu oddelku dročnice.

Izprememba rodbinskega imena. Banška uprava Dravske banovine je dovolila Franu Čačinoviču, pristojnemu v Mursko Soboto, izpremembo rodbinskega imena Čačinovič v Lanšček. Ta izprememba rodbinskega imena velja tudi za njegovo zakonsko ženo Marijo in njegove nedoletne zakonske otroke Nikolo, Janeza in Franca.

Bernard Shaw na Ceflinu. S Ceflina poročajo, da je preteklo nedeljo priselil tje kaj g. Bernard Shaw znani in ugledni angleški pisatelj ter g. Rafi Ing. evangelijski škof katedrale Sv. Pavla v Londonu, znani angleški filozof in znanstvenik, ter večja skupina uglednih Angležev.

Za emigrante iz Juljske Krajine. Društvo »Istra« v Zagrebu je izdalo navodilo, kako naj se vpisujejo pri ljudskem štetju oni Jugoslaveni, ki so po rodu ali po vdomečenosti iz krajev, ki so pripadali Italiji. V rubriko 9, pod »državljanstvo« naj vpiše oni, ki so naši državljani »Jugoslaveni« — emigranti iz Italije, oni, ki so še italijanski državljani, pa »italijansko« — emigrant Jugoslaven. To naj vpiše vsak za sebe in za svojo rodbino.

Telefonski promet Ljubljane s Hallenomi in Salzburgom. Te dni je bil odprt telefonski promet na progi Ljubljana-Hallen in Ljubljana-Salzburg. Pristojbina za navadno govorno enoto znaša 51.15 Din.

Jugoslovanski zračni promet. V nedeljo se je v Beogradu vršila glavna skupščina »Aeroputa«. Za tekoče leto je bil odoben naslednji program: Na progi Beograd-Zagreb-Gradec-Dunaj se bo promet vršil od 1. maja do 1. novembra; start v Beogradu vsak nedelejek, sredo in petek, povratek iz Dunaja vsak torek, četrtek in sobota. Na progi Beograd-Skopje-Solun se bo vršil promet od 15. aprila do 15. oktobra. Na progi Beograd-Sarajevo-Split-Sušak pa štirikrat na teden. Promet bodo vršili samo jugoslovanski aeroplani. Ostale dni v tednu bodo v prometu letala onih inozemskih družb, ki so z Aeroputom sklenile tozadevno pogodbo.

Novi grobovi. V petek zjutraj je preminila v Topovljah pri Braslovcah učiteljica gđ. Nežika Marovtova, po domače Prečakova, v 21. letu starosti. Simpatična mladenka je podlegla kruti jetiki, zaradi katere je morala že lansko leto pustiti študije. Pogreb pokojnice se je vršil v nedeljo ob veliki udeležbi. — V Rimnici na Dolenjskem, je umrl veličinski in splošno poznani bivši lekarnar g. mr. ph. Josip Ančik. Pogreb se bo vršil danes ob 16. — V Ljubljani je umrla gđ. Ana Piana in se bo pogreb vršil jutri ob 16. izpred mrtvaške veže na Vidovdanski cesti k Sv. Križu. — V Mariboru je umrla v nedeljo zvečer v splošni bolnici Jera Vrečlova, posestnica in gostilničarka v Studenicih, stara 58 let, ki je bila včeraj

popoldne prepeljana v Studenico. Pokojnim blag spomin, žalujočim naše iskreno sožalje!

Jubilejne pisemske znamke. Kakor smo že omenili, se bodo 1. aprila dale v promet jubilejne znamke v spomin na desetletnico osvobodjenja in uedinjenja, in sicer: znamke po 50 par, temnozeleno barve s sliko pokrajine Dobro polje; znamke po 1 Din rdeče barve s sliko spomenika, ki bo postavljen v Parizu nad grobovi naših rojakov, umrlih v Franciji; znamke po 3 Din modre barve s sliko Kajmakčalana. Znamke po 50 par se bodo prodajale po 1 Din, znamke po 1 Din in 3 Din pa s pribitkom 1 Din. Pribitek gre v korist Uedinjenja rezervnih oficirjev in bjevnikov v Beogradu in se bo porabil za ureditev vojaških grobov v Franciji. Znamke bodo v prometu do konca septembra t. l.

Naši v Ameriki. Operni pevec Svetozar Banovec, ki se v družbi s Tonetom Sublim nahaaja na turneji po Zedinjenih državah, je nedavno iz Washingtona prejel dovoljenje, da lahko ostane nadaljnjih šest mesecev v Zedinjenih državah. — Dobrodelna akcija v pomoč rojakom, ki so zaradi nezaposlenosti v veliki stiski, se je organizirala v Clevelandu. Več trgovcev in drugih rojakov se je že odzvalo z denarnimi prispevki. Znani slovenski pevec Loize Bele je daroval v to svrhu deset odstotkov čistega dobička svojega koncerta v Clevelandu. — Na daljši obisk se je podala v Jugoslavijo družina Franca Birčiča iz Clevelanda. Mudila se bo nekaj časa v Hrastrniku in si ogledala tudi druge kraje naše države. — Smrtna kosa je v zadnjem času zahtevala mnogo žrtve med ameriškim rojaki. V Clevelandu je umrl Martin Antončič, star 54 let in doma iz Praproč pri St. Juriju. V Ameriki je bil 30 let. Zapuška ženo in pet otrok. Istotam je umrla Marija Turkova, rojena Ratajeva, stara 83 let, po rodu iz Dolenje vasi. Zapuška moža in dve hčeri. Nadalje je na porodu umrla Iskrova, rojena Petričeva, stara 27 let. Umrl je Anton Peterle, star 62 let in doma iz Trbovne na Dolenjskem. V Clevelandu so umrli še Fran Skrbec, star 56 let, doma pri Ložu, v Ameriki je bil 33 let in zapuška ženo in šest otrok; Jože Zupančič, star 75 let, doma v okolici St. Vida, in Janez Blatnik, star 50 let in doma iz Ratije pri Hinjah. V Chicagu je umrla Terezija Stupcova, stara 67 let, po rodu iz Obriha pri Toplicah. V Milwaukeeju je preminil Anton Staut, star 44 let, doma iz Lačne vasi v celjskem okraju, v Sheboyganu pa Antonija Skokova, doma iz Kranja, ki zapuška moža in štiri hčere. V Pittsburghu je Franc Golob, star 31 let, padel na cesti tako nesrečno, da je umrl za poškodbami. Istotam si je Veseličeva, stara 34 let in doma iz Bele Krajine, z brijavo prerežala vrat. Vzrok samomora ni znan.

Novo postajališče se otvori 1. aprila na progi Banova Juraga-Barca. Imenjuje se Batinjani in se nahaja med postajama Darugar in Bastaji.

Zaklopne znamke v slovenskem, hrvaškem, srbskem, nemškem, francoskem in italijanskem jeziku je izdala uprava Ljubljanskega velesejma kot relikto za pomladni velesejem, ki bo od 30. maja do 8. junija. Tvrdiso se naprošene, da jih zahtevajo od uprave velesejma, ki jim jih bo dostavila brezplačno. Poštna uprava je dovolila, da se smejo nalepljati na vse pisemske pošiljke.

Obtrkniti nam je postal: Dnevno se priključa pri krajevnem odboru društva Rdeči križ v Guštanju mladina, ki se želi učiti razne obrti. Prosimo obtrknite in trgovce, ako se zanimajo za mladino Mežiške doline, da se javijo pri krajevnem odboru RK v Guštanju, ki jim bo preskrbel primerne narasčajnike ali narasčajnice za katerekoli obrt. Upoštevati je pa treba, da je ta mladina iz ubožnih družin, ki ne more plačevati učnine.

Tunel pod Ivanplano dovršen. Preteklo soboto je strokovna komisija direktorja državnih železnic v Sarajevu pregledala dela na tunelu pri Ivanplani in novo zgrajeno postajo in ugotovila, da je vsa naprava sposobna za promet. Zapisnik bo predložen generalni direktorji, ki bo določila dan otvoritve prometa skozi tunel. To je največji tunel v naši državi, dolg 3200 metrov. Z novo progo je znatno skrajšana pot od Sarajeva proti Dubrovniku.

Razpis službe puškarskega mojstra. Letalska komanda je razpisala službo puškarskega mojstra za letalske strokovne šole v Novem Sadu. Kandidati, ki ne smejo biti stari nad 35 let, morajo biti naši državljanji in morajo dokazati, da so dovršili puškarsko obrt v vojski ali v civilu in da so kot pomočniki delali samostojno pri vzdrževanju, popravilju in izdelovanju orožja, popravilju mitraljezov raznih sistemov in da poznajo sinhronizacijo in montažo mitraljezov na aeroplanu. Začetna plača znaša mesečno 1400 Din s dodatkom 100 Din za ženo in po 50 Din za vsakega otroka. Prošnje sprejema do 10. aprila tehnični oddelček komande vazduhoplovstva vojske v Novem Sadu.

Agencija za pravno pomoč. V Zagrebu, kakor smo že večkrat omenili, svoj oddelek, sedaj pa so si oddelčni ustanovili še list Triglavskega gledališkega odra »Naša beseda«. Ta list je za enkrat še šaptozgrafiran in izhaja v 100 tisočih za Slovence v Kragujevacu. Sedaj je izšla druga številka, obravnava razne primerne igre, ima pa tudi pozdrav mariborski Glasbeni Matič, ki se pripravlja na svojo turnejo po Jugoslaviji, in nekotrogi pokojnemu oddelčnemu gledališkemu igralcu Bojanu Smerkotu.

Narodni še pravicošani Pesmi Srečka Kosoveca. Založba »Luce« Ljubljana I. poštni predal 171. — Izvod s poštnino 21 Din. Denar naprej ali po polovici.

Za Velikonočne praznike rabite Čiril Metodove razglednice! Dobe se v trgovinah, trafikah in družbeni pisarni, Beethovnova ulica 2.

Restavracija na postaji Vrhnice-Pitvička jezera. 12. maja bo oter. licitacija za najem železniške restavracije na postaji Vrhnice-Pitvička jezera. Pogodi in informacije se dobe pri železniški direktorji v Zagrebu, soba 23, od 10. do 12. ure ob delavnikih.

Samomor upokojenega uradnika. V OUZD v Osijeku se je odigrala krvava tragedija. Dosedajni ravnatelj urada, Nikola Krem, ki je bil pretekli petek upokojen, si je v uradu pognal kroglo v prsa. Kroglja mu je predrila pljuča in hrbet. Krem je kmalu nato podlegel poškodb. Kakor se naknadno dozna, je Krem v svojstvu ravnatelja OUZD zakrivil ponesrebo na ta način, da je pri državnem posvetu Belju zase inkasiral 54.000 Din.

Odšel je neznan kam 10. t. m. Darko Hering, učenec 8 razredne osnovne šole v Zagorju. Obleden je v črno žametasto obleko, sivo suknjo in sivo čepico. Pri sebi ima rjavo aktovko s šolskimi knjigami. Kdor bi ga videl, se naproša, da to nemudoma sporoči staršem proti nagradi telefonično do pošte v Zagorju ob Savi, ali ga sam pripelje, fantu pa pove, da se lahko brez strahu vrne. Odšel je v smeri proti Zidanemu mostu in dalje. — Franjo Hering, Zagorje ob Savi.

Razbojnik v ženski obleki. Zloglasni razbojnik Horvat, ki je pobegnil iz lepoplavske kaznilnice, vzbujal zopet strah med prebivalstvom. To dni se je pojavil v okolici Bošnjakov. Zandarmerija je šumo takoj obkolila, a ga ni mogla zajeti. V četrtek se je Horvat pojavil na sejmu v Sekirevcih v ženski obleki. Seljak Petrič ga je spoznal, a si od strahu ni upal ničesar povedati, ker mu je bil razbojnik vedno za petami. Šele potem, ko se je kmetu posrečilo umakniti se v neko hišo, so seljaki s pomočjo orožnikov začeli preganjati razbojnika. Horvat je začel streljati na preganjalce in je slednjič izginil v bližnjem gozdu.

VSATK POSNETEK — DOBRA SLIKA
Zato ne rabite temnice! Plošče in filme razvijte in kopira dovršeno
drogerija KANC
LJUBLJANA MARIBOR

učitelja g. Lebiča lepo zapeli več koroških narodnih. Kmetijski fant je nato deklamiral pesem »Dramilo mojim rojakom«, nakar so podali gojenci samostojna poročila o vseh panogah kmetijstva. Po številnih poročilih kmetijskih fantov je v lepih besedah očrtal vzanos teh šol banskim zastopnik g. Grošel. Zaradi skromnih sredstev je bil obdarovan samo en fant, ki ni nikoli izostal od pouka. Nato so se razdelila še spričevala vsem fantom. Voditelju najlepša hvala za njegov trud!

Novo postajališče se otvori 1. aprila na progi Banova Juraga-Barca. Imenjuje se Batinjani in se nahaja med postajama Darugar in Bastaji.

Zaklopne znamke v slovenskem, hrvaškem, srbskem, nemškem, francoskem in italijanskem jeziku je izdala uprava Ljubljanskega velesejma kot relikto za pomladni velesejem, ki bo od 30. maja do 8. junija. Tvrdiso se naprošene, da jih zahtevajo od uprave velesejma, ki jim jih bo dostavila brezplačno. Poštna uprava je dovolila, da se smejo nalepljati na vse pisemske pošiljke.

Obtrkniti nam je postal: Dnevno se priključa pri krajevnem odboru društva Rdeči križ v Guštanju mladina, ki se želi učiti razne obrti. Prosimo obtrknite in trgovce, ako se zanimajo za mladino Mežiške doline, da se javijo pri krajevnem odboru RK v Guštanju, ki jim bo preskrbel primerne narasčajnike ali narasčajnice za katerekoli obrt. Upoštevati je pa treba, da je ta mladina iz ubožnih družin, ki ne more plačevati učnine.

Tunel pod Ivanplano dovršen. Preteklo soboto je strokovna komisija direktorja državnih železnic v Sarajevu pregledala dela na tunelu pri Ivanplani in novo zgrajeno postajo in ugotovila, da je vsa naprava sposobna za promet. Zapisnik bo predložen generalni direktorji, ki bo določila dan otvoritve prometa skozi tunel. To je največji tunel v naši državi, dolg 3200 metrov. Z novo progo je znatno skrajšana pot od Sarajeva proti Dubrovniku.

Razpis službe puškarskega mojstra. Letalska komanda je razpisala službo puškarskega mojstra za letalske strokovne šole v Novem Sadu. Kandidati, ki ne smejo biti stari nad 35 let, morajo biti naši državljanji in morajo dokazati, da so dovršili puškarsko obrt v vojski ali v civilu in da so kot pomočniki delali samostojno pri vzdrževanju, popravilju in izdelovanju orožja, popravilju mitraljezov raznih sistemov in da poznajo sinhronizacijo in montažo mitraljezov na aeroplanu. Začetna plača znaša mesečno 1400 Din s dodatkom 100 Din za ženo in po 50 Din za vsakega otroka. Prošnje sprejema do 10. aprila tehnični oddelček komande vazduhoplovstva vojske v Novem Sadu.

Agencija za pravno pomoč. V Zagrebu, kakor smo že večkrat omenili, svoj oddelek, sedaj pa so si oddelčni ustanovili še list Triglavskega gledališkega odra »Naša beseda«. Ta list je za enkrat še šaptozgrafiran in izhaja v 100 tisočih za Slovence v Kragujevacu. Sedaj je izšla druga številka, obravnava razne primerne igre, ima pa tudi pozdrav mariborski Glasbeni Matič, ki se pripravlja na svojo turnejo po Jugoslaviji, in nekotrogi pokojnemu oddelčnemu gledališkemu igralcu Bojanu Smerkotu.

Narodni še pravicošani Pesmi Srečka Kosoveca. Založba »Luce« Ljubljana I. poštni predal 171. — Izvod s poštnino 21 Din. Denar naprej ali po polovici.

Za Velikonočne praznike rabite Čiril Metodove razglednice! Dobe se v trgovinah, trafikah in družbeni pisarni, Beethovnova ulica 2.

Restavracija na postaji Vrhnice-Pitvička jezera. 12. maja bo oter. licitacija za najem železniške restavracije na postaji Vrhnice-Pitvička jezera. Pogodi in informacije se dobe pri železniški direktorji v Zagrebu, soba 23, od 10. do 12. ure ob delavnikih.

Solidne cene — dobro blago
Za najcenejši nakup blaga
APRESKER
Ljubljana
Moško, enkratno, obleke, perilo, klobuki, čepice, pletenine, nogavice, čevlji itd.

Samomor upokojenega uradnika. V OUZD v Osijeku se je odigrala krvava tragedija. Dosedajni ravnatelj urada, Nikola Krem, ki je bil pretekli petek upokojen, si je v uradu pognal kroglo v prsa. Kroglja mu je predrila pljuča in hrbet. Krem je kmalu nato podlegel poškodb. Kakor se naknadno dozna, je Krem v svojstvu ravnatelja OUZD zakrivil ponesrebo na ta način, da je pri državnem posvetu Belju zase inkasiral 54.000 Din.

Odšel je neznan kam 10. t. m. Darko Hering, učenec 8 razredne osnovne šole v Zagorju. Obleden je v črno žametasto obleko, sivo suknjo in sivo čepico. Pri sebi ima rjavo aktovko s šolskimi knjigami. Kdor bi ga videl, se naproša, da to nemudoma sporoči staršem proti nagradi telefonično do pošte v Zagorju ob Savi, ali ga sam pripelje, fantu pa pove, da se lahko brez strahu vrne. Odšel je v smeri proti Zidanemu mostu in dalje. — Franjo Hering, Zagorje ob Savi.

Razbojnik v ženski obleki. Zloglasni razbojnik Horvat, ki je pobegnil iz lepoplavske kaznilnice, vzbujal zopet strah med prebivalstvom. To dni se je pojavil v okolici Bošnjakov. Zandarmerija je šumo takoj obkolila, a ga ni mogla zajeti. V četrtek se je Horvat pojavil na sejmu v Sekirevcih v ženski obleki. Seljak Petrič ga je spoznal, a si od strahu ni upal ničesar povedati, ker mu je bil razbojnik vedno za petami. Šele potem, ko se je kmetu posrečilo umakniti se v neko hišo, so seljaki s pomočjo orožnikov začeli preganjati razbojnika. Horvat je začel streljati na preganjalce in je slednjič izginil v bližnjem gozdu.

Tino Pattiera gostuje z opero Fra Diavolo gostuje z opero

Pride! v ELITNEM KINU MATICI! Pride!

Iz Ljubljane

»Afrika govori«, najsenzacionalnejši zvočni in govorni film tajinstvenega »črnega kontinenta«. Za Veliko noč prinaša ZKD premiero velikega zvočnega filma »Afrika govori« (a podnaslovom »Raj pekla«). Velenapeti prizori, posneti s fotografirsko in zvočno kamero, navdajajo z občudovanjem slehernega gledalca. Ne samo oko, temveč tudi uho pride do pot na svoj račun in gledalec dobi vtis, kakor da je globoko kje v pragozdu, tako živo so predloženi vsi posamezni prizori. Ogronomni afriški sloni stopajo pred nami ter iščejo zavetja v globoki goščavi, drugič zopet gledamo begajoče gazele, antilope, žirafe, divje gnuje, nosoroge, najbolj napeti pa so prizori, v katerih vidimo in slišimo rjoveče leoparda in lov na kralja pustinja. Filmska in zvočna kamera sta v tem filmu ustvarili prave čudeže. Predstave bodo na oba velikončna praznika ob 11. v Elitnem kinu Matiči.

Iz koncertnega življenja. Drevi ob 18. bo v Filharmonični dvorani VII. intern. produkcija gojencev konservatorija. Nastopijo gojenci: iz šole prof. Štala komorni kvartet, ki ga tvorijo g. Pfeifer Leon, Stanic Franjo, Sušteršič Vinko, Bajde Otton, Ornik Francka in Sušteršič Vinko. Iz šole g. prof. Wistinghausnove: Korenčan Stefanija, Burger Drago. Iz šole prof. Šesta: Kristian Anica in Franko Otokar, iz šole g. prof. Fiedranspergeve pa Krmotič Ivica. Na klavirju spremljajo: Galičta Reinhold in Šivic Pavel, na violino pa Pfeifer Leon. Vstop prost. Natančen spored se more dobiti pri vstopu za 2 Din. Jutri se bo vršil klavirski koncert g. Ivana Noča. Domači in inozemski kritiki mu v polni meri priznavajo visoko muzikalnost in izredno tehnično spretnost. Brez dvoma je Noč eden najboljših naših nastopajočih pianistov. Program je izredno bogat, za umetniško izvedbo pa jamči pianist sam. Koncert bo v Filharmonični dvorani točno ob 20. Vstopnice v Matični knjižarni.

Gostovanje g. Save Scherban-Severje. Jutri, v sredo, bo nastopil v dramskem gledališču g. Sava Scherban-Severjeva kot Olga v Leonida Andrejeva »Mladoletu«. Gospa Scherbanova naši publiki ni neznana. Nastopila je z velikim uspehom v Mariboru (Grob neznanega vojaka) in v Ljubljani kot Breda (Rajska ptica), kjer jo je naša publika topla in simpatično sprejela. Gospa Scherbanova je dovršila dramatično solo g. Milana Skrbinška. V najkrajšem pa odpotuje v Berlin, kjer se hoče izpopolniti in popotoma posvetiti gledališki umetnosti.

Iz gledališča. Drevi uprizoriti drama za red B »Glejaleve«. V operi bo jutri gostoval v »Tosci« g. Marij Šimenc, odlični tenorist, ki se je pravkar vrnil v enomesečno študijskega dopusta iz Berlina. Vloga Cavaradossija prištevajo med svoje najboljšje in najuspešnejše. Naslovno vlogo poje ga. Thierrijevica, Scarpio g. Primožič. Predstava bo za red D. — »Snežurka«, opera Rimski-Korzakova. Premijera tega melodramske literature. Premijera tega melodramske literature. Premijera tega melodramske literature.

Ljudsko štetje v Ljubljani. V nedeljo in včeraj so popisovalci raznesli po ljubljanskih hišah popisne pole za ljudsko štetje. Vseh popisovalcev je 154. Po nekaterih hišah so izročili izredno veliko število popisnih pol, največ v Kolizeju na Gospo-svetki cesti, in sicer nad 1000, dalje v justični palači nad 250. V justični palači popisujejo vse tam časno bivaajoče.

Prestavljanje požarnikov na Blei-welsovi cesti. Na Bleiweilsovi cesti od Dunajske in Tržaške ceste so pričeli s prestavljanjem požarnikov. Prestavljajo jih na obeh straneh ceste kaka 2 m, ker bo šje na cesto, in sicer zaradi tega, ker bo šje na obeh straneh razširjena pločnika, ki bosta delno dovoljena tudi za vožnje s kolesi. Sredina ceste pa, ki bo služila tovar-nemu prometu bo tlakovana s kockami.

Sokol I. vabi članstvo. Na spremi člana in podpornika hr. Petra Stepiča na njegovi zadnji poti v čim večjem številu. Pogreb bo danes ob 15. iz hiše zalošt. Tržna ulica 6. Obleka civilna z znakom. Prav tako poziva Ljubljanski Sokol na pogreb blagopokojnika ki je bil dolga desetletja zvest društveni član. Kroji civilni z znakom.

Velikonočno šunko
najboljše kvalitete, različne delikatese, pravi kralji TEREZ, izborna domača, španska in druga desertna vina nudi po znano nizkih cenah.

FR. KHAM, Miklošičeva cesta št. 8.

Velikonočno šunko
najboljše kvalitete, različne delikatese, pravi kralji TEREZ, izborna domača, španska in druga desertna vina nudi po znano nizkih cenah.

Velikonočno šunko
najboljše kvalitete, različne delikatese, pravi kralji TEREZ, izborna domača, španska in druga desertna vina nudi po znano nizkih cenah.

Velikonočno šunko
najboljše kvalitete, različne delikatese, pravi kralji TEREZ, izborna domača, španska in druga desertna vina nudi po znano nizkih cenah.

Velikonočno šunko
najboljše kvalitete, različne delikatese, pravi kralji TEREZ, izborna domača, španska in druga desertna vina nudi po znano nizkih cenah.

Velikonočno šunko
najboljše kvalitete, različne delikatese, pravi kralji TEREZ, izborna domača, španska in druga desertna vina nudi po znano nizkih cenah.

Velikonočno šunko
najboljše kvalitete, različne delikatese, pravi kralji TEREZ, izborna domača, španska in druga desertna vina nudi po znano nizkih cenah.

Velikonočno šunko
najboljše kvalitete, različne delikatese, pravi kralji TEREZ, izborna domača, španska in druga desertna vina nudi po znano nizkih cenah.

Velikonočno šunko
najboljše kvalitete, različne delikatese, pravi kralji TEREZ, izborna domača, španska in druga desertna vina nudi po znano nizkih cenah.

Velikonočno šunko
najboljše kvalitete, različne delikatese, pravi kralji TEREZ, izborna domača, španska in druga desertna vina nudi po znano nizkih cenah.

Velikonočno šunko
najboljše kvalitete, različne delikatese, pravi kralji TEREZ, izborna domača, španska in druga desertna vina nudi po znano nizkih cenah.

Velikonočno šunko
najboljše kvalitete, različne delikatese, pravi kralji TEREZ, izborna domača, španska in druga desertna vina nudi po znano nizkih cenah.

Velikonočno šunko
najboljše kvalitete, različne delikatese, pravi kralji TEREZ, izborna domača, španska in druga desertna vina nudi po znano nizkih cenah.

Velikonočno šunko
najboljše kvalitete, različne delikatese, pravi kralji TEREZ, izborna domača, španska in druga desertna vina nudi po znano nizkih cenah.

nega člana g. Petra Stepiča. Zbirališče ob triletni na 15. pred pokopnikom domom. — Sočan! Vabimo vas, da se udeležite polnoštevilo pogreba člana g. Petra Stepiča, ki se bo vršil danes ob 3. pop. iz Tržne ulice 6. (Sp. Šiška) na pokopališču pri Sv. Križu. — Odbor.

Kako prav obrežno sadno drevje, bo povedal vsem, ki se zanimajo za to, višji sadjarski nadzornik v pokopju, Martin Humek v sredo 1. aprila ob 19. v predavalnici mineraloškega inštituta na univerzi. Vabljeni vsi. Vstopnine ne bo.

Razprava proti Ivanu Hribarju iz Iznana se bo vršila 8. aprila ob 8.30 dopoldne pred velikim senatom, zaradi poskušnega umora.

Društvo za gradbo doma slepih je daroval Klub Mahrovcev 1403 Din v posredovanje spomina pokojnega ravnatelja Arthurja Mahra kot preostanek nabranih prispevkov za kritje stroškov osmrtnic ter za vrnec s trakovi ki ga je položil odgovor-slanec kluba na grob blagopokojnega pri pogrebu 23. t. m. na mestnem pokopališču pri Sv. Petru v Gradcu.

Pevsko društvo »Slavec« se korporativno udeležilo pogreba svojega ustanovnega člana g. Petra Stepiča. Udeležba je določena. Člani se zberejo ob pol 15. pred staro cerkvijo v Sp. Šiški.

Tatovi koles. S pričetkom pomladi je nastopila sezona za tatvine koles in so tatovi že zopet agilišni. Nobeno kolo ni varno, če ga je za trenutek pustil brez varstva. V zadnjem času je bilo policijsko ponovno prijavljenih več takih tatvin, a je zlikovce, ki nahaajo na kolesa na deželo, le težko izslediti. Pred dnevi se je na kolesu v Metelkovi mlki ponesrečil 23 letni Janez Brank iz Polja pri Vodich, karadi česar so ga morali z avtom prepeljati v bolnico. Njegovo kolo pa je vzeli neznan mladenč-ter z njim izginil.

Priporočila se specialna trgovina Šunk — staroznana delikatesna trgovina Janč, samo Zidovska ulica 1.

Damsko perilo, moderne bluze, tor-bice, floraste nogavice in rokavice po mi-slovidnih cenah pri trdnici Sterk naš. Karničnik. Stari trg 18.

Sralce, sportne in modne, kravate in nogavice v krasni izbori in nalceneje pri trdnici Sterk naš. Karničnik. Stari trg 18. Damsko perilo, zavese, posteljni, pregrinjala, največja izbira čipk vedno v zalogi. Najnižje cene! Amalija Zorčič. Stari trg 11.

Iz Maribora

Z rumenskim križem Serviciul Gre-dencos I. stopnje je bil odlikovan za po-sebne zasluge v svetovni vojni bivši so-jasni borcev, g. Rado Lenard, veletrgovec v Mariboru. Čestitamo!

Iz gledališča. Prihodnja glasbena premijera na marib. odru bo na veliko-nočno nedeljo. Uporizorila se bo Kalmanova opera »Cinkuska princesa«, v režiji D. Tržanovi

Prepoveduje vsako odmetavanje papirja in drugih odpadkov. Prebivalstvo se ponovno poziva, da pazi na sačnost mesta in ne sme raznih odpadkov na tla. Prestopki se kaznujejo v smislu cestno-prometnega in čistilnega reda za mesto Maribor.

Iz Celja

e— Konzul g. inž. Ševčik v Celju. Včeraj popoldne je prisel v Celje ljubljanski konzul CSR g. inž. Ševčik s soprogo. Na kolodvoru so ga pričakovali odbor in član JČ lige ter drugo občinstvo. Zvečer se je vršil v Celjskem domu prigrizni sestanek. Danes popoldne bo obiskal g. konzul tudi tukajšnje predstavnike javnih oblastev in ustanov.

e— Nenadomestljiva izguba. Celje in okolice je neprijetno zadela vest, da se bo z 31. marcem t. l. ukinila tukajšnja XXXV. telefonska telegrafna tehnična terenska sekcija, ki je vršila doslej v vsej bivši spodnji štajerski ogromno delo. Če naštejemo le nekaj glavnih prog, ki so bile poverjene njenemu vzdrževanju in oskrbovanju, bomo že mogli pravilno preeniti to ogromno delo, ki je bilo napravljeno z malenkostnim aparatom in skrajno skromnimi stroški. Sekcija je oskrbovala med drugim: Obesne proge Motnik-Konjice-Velenje-Dobrna, Mestnje-Kozje, glavne železniške proge Grobelno-Zidani most-Dobova, Celje-Dravograd, Grobelno-Rogatec-Sv. Rok, Poljčane (viadukt)-Zreče, obenem vse stranske proge, med njimi Rimske toplice-Jurkloster, Krško-Raka, Brežice-Pišec, Smarlna ob Paki-Mozirje-Solčava in Mozirje-Gornji grad itd. Sekcija je vestno skrbela tudi za vse železniške telefonske in telegrafne signalne linije. Vse proge sekcije merijo okroglo 700 km, nadzorovalo pa jih je 11 nadzorstev. Vse to območje preide v noči od 31. marca na 1. aprila v delokrog mariborske X.t.t.t.t. sekcije, dočim ostane celjska še v likvidaciji približno mesec dni. Interesanti naj se v vseh zadevah obračajo na mariborsko sekcijo.

e— Polepsanje Aleksandrove ulice. V zadnjih ulicah se poslopija v tej najlepši celjski ulici precej popravila in prenovila, da v prvi vrsti omenimo podružnico LKB. Te dni pa je dobila tudi hiša, kjer se nahaja lekarna »Pri Orlic«, popolnoma drugo lice. V vsej dolžini lekarniških lokalov so bile zunanje stene med izloženimi okni prekrile s krasnimi, okusnimi reklamami steklenimi ploščami za izdelke lekarn. Ulica je s to novostjo kar nekako oživila.

Iz Novega mesta

n— Tretja seja mestnega občinskega sveta je bila 27. t. m. pod predsedovanjem župana g. dr. Rečka. Predloženi letni zaključek Mestne hranilnice je bil odobren. Odobren je bil od banske uprave regulacijski načrt mesta, ki ga je izdelal inž. Kregar Rado. Sklenilo se je, da občina ne pristane na nikakor poravnavo v zadevi tvrde »Nove vobore«. Priznal se je le on znesek, ki ga je trdila plačala, od citiranega skupnega zneska pa se ji je priznala le polovica. Kot javdacija osnovne šole je izvršena. Nedoroditki, ki so bili ob tej priliki najdeni, so malo izjemo že vsi popravljivi. Pri gradbi šole pa je bilo potrebnih še veliko dodatnih del, ki niso bila v proračunu in za katera je Ljubljanska grad. družba povzela proračun za 54.485 Din. Odgovor je sklenil, da se za popravila ne morejo plačati. Ustanovil se je odbor za prehrano, v katerem so gg. Kastelic, Windischer Josip ml., Košak in Kovačič. Nadalje je odbor pristal, da se odstopijo stavbne parcele 10., 11. in 13. na Gutmanovih njivah Stavb. združi javnih namestencev in upokojencev kot lastniki, prepiše pa se ji lastninska pravica le v primeru, da se v teku 5 let parcele zadržajo, sicer postane zemljišče last občine. Ugodilo se je prošnji Sokola za podelitev kinematografske koncesije v Sokolskem domu. Nasprotno se je zavrnila slična prošnja.

ISTOČASNO ZA DAN IN NOČ JE

NIVEA-CREME

ker najvažnejša sestavina EUCERIT, ki pospešuje nego kože, omogoča NIVEA-kremi, da globoko pronikne v kožo, ne da bi ostavljala bleśna na površini. Podnevi vas ščiti ta vrhunska krema pred slabim vremenom in nadomešča maščobo, ki vam jo izloča veter in slabo vreme, ter ohrani kožo voljno in gibko. Po noči deluje NIVEA-krema na ta način, da vam osvežuje in jači polt in dobiti tako svež, mladosten izgled. NIVEA-kreme ne morete nadomestiti niti z najdražjimi luksuznimi kremami, ker ni ne ene ne druge kreme, ki bi vsebovala EUCERIT, ki varuje kožno tkivo in jo osvežuje, na čemer tudi temelji presenetljivo in milo delovanje NIVEA-kreme.

Dose po 5, 10 in 22 Din — tube po 9 in 14 Din
Izdolavljaj v Jugoslaviji: Jugosl. P. Beledorf & Co., d. o. o. — Maribor, Gregorčičeva št. 24

Iz življenja na deželi

KRSKO. Prednosti, ki jo zavzemajo moderni stroji v delavnici, je prodrila tudi v Leskovec, kjer sta aglina mizarja brata Arh Lovcove in Franc preuredila delavnico in jo oskrbela s strojnimi obratki. Da nova stroja nista samo za dekoracijo, je vidno, zato pa je obdobje večje in radovednih opazovalcev ne zmanjka. Tembolj pomembnejši je strojni obrat zategadelj, ker je prvi v dolini brez elektrike in vpdovoda! Pozdravljamo napredek! — Te dni se je primerila nesreča 8letnemu Stanku Šušmeju, ki je bil na domačem dvorišču v Vesnišah zaposlen s sekanjem tresk. Nesreča je hotela, da je Stanku zdrknila sekira iz rok in mu globoko presekal desno nogo. Morali so ga takoj prepeljati v bolnico. — V Veniših pri Leskovcu so bili ljudje v četrtki zaposleni za obrezovanjem v vinogradu. Ko je Rozalija Drobničeva prišla v domači hram, ji je v trenutku, ko je hotela prestopiti prag, spodrsnilo in se ji je pri padcu zlomila noga. Tudi njo so prepeljali v bolnico. Tam se leči tudi Amalija Avguštinova isto tako z zlomljeno nogo. Iz Zadolovinka gredje je z družbo sedla na svojo kozo, s katere pa je nesrečno padla.

ISNJA GORA. Predaja uradnih poslov bivšega župana g. Korickega novemu županu g. Gregarju se je vršila nedavno. Pravilno je, da se sedaj rešujejo uradne zadeve v sjeni sobi občinske hiše. Določile so se uradni ure, med katerimi naj občani urejujejo svoje zadeve pri občini. — Kontroliranje raznih meril in naših občini se je vršilo te dni po uradnem organu merosodnega urada iz Ljubljane. Steklenice, ki so bile morale označene s »kronkami«, so se morale oddati na občinski urad, kjer bodo

čakale svoje usode. — Ob priliki svojega zadnjega poseta v Višnji gori je sreski načelnik iz Litije izročil odklikovancem naše doline podeljenje jim rede sv. Save. Med odklikovanci smo pogrešali bivšega občinskega poslanca in župana iz Drage g. Josipa Erjavca, katerega ime smo svoječasno tudi čitali na listi.

LAZE PRI PLANINI. O naši vasi se v novinah malokdaj piše. Tiho, mirno, idilično je življenje v tem kotu Notranjske, v bližini naše zapadne meje, vendar ne zaradi odlikovanci smo pogrešali bivšega občinskega poslanca in župana iz Drage g. Josipa Erjavca, katerega ime smo svoječasno tudi čitali na listi.

LAZE PRI PLANINI. O naši vasi se v novinah malokdaj piše. Tiho, mirno, idilično je življenje v tem kotu Notranjske, v bližini naše zapadne meje, vendar ne zaradi odlikovanci smo pogrešali bivšega občinskega poslanca in župana iz Drage g. Josipa Erjavca, katerega ime smo svoječasno tudi čitali na listi.

BRASLOVČE. Ljudska hranilnica in posojilnica v Braslovčah je darovala podružnici Sadržarskega in vrtnarskega društva 300 Din. Hvala! — V petek se je vršil pri nas sejem, ki je pokazal, v kako hudo krizo je zabredla Savinjska dolina. Kramarjev je bilo precej, a kupci so bili zelo redki. Prav tako se je malo prodajala živila,

PRAVA POT

za temeljito in štedljivo pranje. Schichtova

metoda je enostavna in praktična. Z Žensko

ZVEČER

hvalo se zvečer namoči, s Schichtovim ter-

pentinovim milom pa prihodnje jutro izkuha.

TO JE CELO DELO PRI
SCHICHTOVI METODI

šnja stavbne zadrage »Prosvetni dom«. Mesto občinske babice se je podelilo g. Furmanovi Jožefi z mesečnim honorarjem 100 dinarjev. Poleg tega bo dobivala še primeren honorar za posamezne porode. V občinsko zvezo sta bila sprejeta Karolina Kacinova in Ivan Smalc. Zasižura pa se sprejem Jelinčiču Franu v primeru pridobitve našega državljanstva. Za zdravnika novo-meške zdravstvene občine je bil nastavljen zdravnik g. dr. Milan Ropas.

Iz Škofje Loke

sl— Zagrebški zadrugarji v Škofji Loki. Večja skupina zagrebških zadrugarjev, ki se mude v svrhu ogleda modernih gospodarsko zadrugarjev in proučevanja slovenskega zadrugarstva v Dravski banovini, je posetila na potovanju po Gorenjskem tudi Škofjo Loko. Hrvatski gostje so si ogledali slikovitost in zanimivost mesta, predvsem pa je bil poset namenjen banovinski mekarski šoli, edinemu tovrstnemu zavodu v državi. Zadrugarje je prijazno sprejel ravnatelj šole inž. Srečko Šabec, ki jim je razkazal notranjo ureditev strokovnega mekarskega učilišča. Gostje so bili povedeni tudi v poslopje škofovske mekarske zadrage, kjer se vrši zadrugarji obrat in se vsakikratni gojenci praktično usposabljaajo v stroki.

Iz Ptuja

j— Ptujška JČ-liga. V soboto je imela JČ-liga v Ptuj občni zbor. Odgovarjajoč lokalnim razmeram, je Liga svoj delovni program preteklo leto zadovoljivo izvršila. Po poročilih društvenih funkcionarjev je bil izvoljen zopet prejšnji odbor. — V nedeljo pa se je pripeljal v Ptuj čl. konzul inž. Ševčik, katerega je na kolodvoru sprejel odbor JČ-lige s predsednikom dr. Visešnjakom ter zastopniki civilnih oblastev in Sokola. Popoldne je g. konzul obiskal tovarno strojil v Majšpergu in si ogledal tudi znamenitosti cerkve na Ptujski gori, kjer ga je sprejel župan g. dr. Rečka. V Narodnem domu. Večer je bil prav dobro obiskan in je konzula pozdravil predsednik lige dr. Visešnjak, nakar sta govorila še mestni župan Miha Brenčič in profesor Alič. V jedrnatih besedah se je zahvalil za pozdrav g. konzul inž. Ševčik ter podarjal važne naloge JČ-lig. V ponedeljek je g. konzul obiskal sreskega načelnika, mestnega župana, ravnatelja gimnazije, si ogledal muzej ter se popoldne odpeljal v Celje. G. konzul se je silno simpatično izražal o Ptuj in njegovi lepi okolici.

katere je bilo prignane 62 glav. Prodajalci niso bili zadovoljni z nizkimi cenami, a kupci niso bili voljni nuditi višje cene.

POLZELA. V četrtki zjutraj je peljal voznik posestnika S. iz Topovelj v St. Peter v Savinjsko dolino krompir. Ko je pasiral ovinek pri g. Cimpermanu, se je konju odpela prsna veriga in vzp. priletel z izloženim okno trgovca g. Tirška. Ojcnica je razbila šipo, se zarinila v desko, s katero je izloženno okno od zadaj zagrajeno, in se zlo-mila. Škoda je precejšnja.

STARA CERKEV PRI KOČEVJU. Vest v »Jutru« glede pouka na tukajšnji osnovni šoli ni točna. Res je, da imamo na naši šoli prikrajšan pouk in sicer zaradi pomanjkanja učnih moči. Nikakor pa ni res, da ima nemška mladina več šole in da se njej posveti več pažnje, kakor se je trdilo v dopisu od 24. marca. Tudi nemški razredi, in sicer prvo, drugo, tretje in četrto šolsko leto, imajo na teden samo trikrat pouk, dočim pa imajo slovensko kakor tudi nemško peto, šesto, sedmo in osmo šolsko leto redni vsakodnevni pouk. Dalje

tudi ne ustreza resnici, da imajo samo 9 tedenskih ur šole. Dopisnik naj si urnik malo natančneje ogleda. Dopisnik ima malo pojma, koliko več muke in skrbi ima šolsko upraviteljstvo skupaj s svojimi učnimi moči, če manjka na šoli kakšna učna moč.

PONIKVA OB JUŽNI ŽELEZNICI. V nedeljo 22. t. m. se je vršila seja občinskega odbora, za katero je vladalo izredno zanimanje javnosti, ki je bila radovedna, kakšno stališče bo zavzelo starešinstvo glede prispevka k zgradbi bodočega vodovoda. Po referatu načelnika Vodovodne zadrage se je razvila »varna debata in naposled je bila postavka 60.000 Din sprejeta s tridesetinsko večino glasov. S tem je likvidirano važno vprašanje. Naši uvideni občinski močje so dokazali res razumevanje za splošno blaginjo občine. Položaj naših davkoplačevalcev je skrajno težaven in da se ublažijo dajatve, je sklenil občinski odbor najeti dolgoročno posojilo. Kar ni bilo mogoče v časih brezplodnega strankarstva, se lahko stori danes tam, kjer vlada duh kra-ljevega manifesta.

Delo mednarodne žitne konference

Grčija za sodelovanje s podunavskimi državami — Avstrija za mednarodno ureditev preferenčnega sistema

Rim, 30. marca. AA. Agencija Stefani poroča, da je žitna konferenca sprejela z velikim navdušenjem odgovor italijanskega kralja na pozdravno brojavko konference. Grški delegat Metakis je izjavil, da je Grčija pripravljena kupovati žita v podunavskih državah, če se obvežejo kupovati grško blago Avstrijski delegat Dollfus je naglašal, da je treba za povzdigo žitne trgovine urediti hipotekarne kredite, istočasno pa bi morale Zedinjene države Severne Amerike prenehati biti »suhe«. Avstrijski

delegat je izrazil mnenje, da bi se mogle v tem primeru velike površine posejati z ječmenom za varjenje piva. Kar se tiče preferenčnega sistema, bi ga Avstrija sprejela na podlagi vzajemnosti, ker bi to ne škodovalo prekomorski trgovini. Avstrija želi mednarodne rešitve tega vprašanja.

Predsednik De Michelis je resumiral do sedanje delo plenarnih sej ter naglasil momente, ki preostajajo za rešitev obema komisijama, katerima je zaželel največji uspeh.

Gospodarsko propadanje Trsta se nevzdržno nadaljuje

Tržaška paroplovna družba »Libera Triestina« pred likvidacijo — Obupen apel fašističnega glasila na Mussolinija, naj ne pozabi danih obljub

Sušak, 30. marca. Današnji »Piccolo della Sera« prinaša pod naslovom »Težka hipoteza« vest o skorajšnji propasti velike tržaške prekomorske paroplovne družbe »Libera Triestina«. V tržaških pomorskih in gospodarskih krogih govore o propasti te družbe kot gotovem dejstvu. Vest je izzvala v javnosti veliko vznemirjenje. Družba je bila že dalje časa v krizi, a so ostale brezuspešne vse dosedanje akcije za njeno sanacijo. Po še ne potrjeni vesti bo družba likvidirala, njena tonaža pa bo prevzeta po dveh finančnih skupinah v zvezi z neko drugo paroplovno družbo.

»Piccolo« apelira v imenu Tržčanov na Mussolinija, naj priskoči na pomoč in naj ne pusti propasti družbe. List pravi, da znači propad družbe »Libera Triestina« pravo katastrofo za Trst ki je že itak del časa v težki krizi. List opozarja Mussolinija na svoječasne besede ministra za promet, ki je dejal v svojem govoru, ko je v priložnosti italijanskega kralja govoril v Mussolinijevem imenu: »Trst more samo napredovati nazadovati pa nikoli!« List spominja na to obljubo ter apelira na Mussolinija, naj reši »Libero Triestino«. Vendar vse kaže, da ne bo uspelo sanirati družbe.

Skrajna napetost v Španiji

Nov republikanski pokret — Republikanska stranka se ne udeleži občinskih volitev — Stroga pripravljenost vojaštva

Madrid, 30. marca. Zdi se, da je republikansko gibanje na španskem stopilo v novo burno dobo, ker se pričakuje nov revolucionarni pokret. Včeraj so se v Madridu in v drugih španskih mestih vršila izredno dobro obiskana republikanska zborovanja. Na zborovanju v Madridu je imel znani španski pisatelj in filozof ter bivši rektor univerze v Salamanti Miguel Unamuno govor o osvoboditvi južne Španije od španskega gospodstva. Unamuno je med drugim naglašal, da je kri, ki je bila prelita meseca decembra, Španijo popolnoma odtujila od svojega kralja. Ustava se nahaja v agoniji ter bo skupno s kraljem uničena. Dolžnost naroda je, da kralja odstavi. Življenska potreba Španije obstoji v republik, ki se mora priboriti na cesti.

Ko je Unamuno zapuščal zborovalno dvorano, ga je aretiralo več policistov, ki so ga ob splošnem viharjem protestu mnogobrojne množice odpeljali v ječo.

Tudi drugi republikanski voditelji razvijajo mrzlično delovanje. Republikanska stranka objavlja, da se ne bo udeležila občinskih volitev, kar pomeni pričetek nove revolucije. Izdani letak pravi me d drugim, da republikanci ne morejo sprejeti meščan-

ske koalicije grofa Romanonesa in da je državljanska vojna neizogibna. Predsednik vrhovnega vojnega sodišča general Buguette, ki je v časopisni izjavi nastopil proti stremljenju za vzpostavitve diktature, je bil po disciplinarnem potu zaradi tega takoj odstavljen s svojega mesta ter obsojen na zatvor v trdnjavi.

Oficijelni krogi so zaradi novega republikanskega pokreta zelo vznemirjeni. Vojaštvo in meščanska garda sta v strogi pripravljenosti ter stražita najvažnejše točke mesta in javna poslopja. Cenzura je dejansko zopet uvedena, čeprav teoretično ne obstoja več.

Madrid, 30. marca. AA. Govorice o novi zaroti za uvedbo diktature se niso uresničile, pač pa je v javnosti nastal hud odpor proti ameriški posojilu, ki ga namerava najeti vlada. O tem sporu bo velika razprava pred državnim sodiščem. Vesti o resni krizi vlade so istotako brez osnove. Kljub temu so čete zasedle vsa križišča prestolnice. Republikanski krogi so mnenja, da vlada ne bo mogla izpeljati občinskih volitev, ki bi se morale vršiti 12 aprila.

Odgoditev ženevske konference v maju

Ženeva, 30. marca. AA. Ker se vrše 13. maja francoske predsedniške volitve, je bilo majsko zasedanje sveta Društva narodov odgodoeno od 11. na 18. maj. Prav tako so odgodili prihodnji sestanek komisije za panevropsko zvezo od 5. na 15. maj. Zasedanju sveta Društva narodov bo predsedoval nemški zunanji minister dr. Curtius.

Smrt čl. finančnika

Praga, 30. marca. h. Danes je umrl predsednik Anglo-českoslovske banke Kuneš Sontag. Sontag je bil odličen narodni gospodar agrarne stranke. Bil je večkrat finančni minister.

Polovična vožnja za ameriške izseljence

Beograd, 30. marca. AA. S sklepom prometnega ministra je odobrena polovična vožnja našim izseljencem iz Amerike, ki pridejo na kongres izseljencev, ki bo 26. junija v Zagrebu, 27. in 28. pa v Beogradu. Popust velja od 20. junija do 30. septembra od dne prihoda na Jesenice za potovanja v rojstni kraj in na izlete, ki jih napravijo v dunavski, primorski in vrbski banovini, bodisi v skupinah ali pa posamič, da se seznanijo s svojo domovino. Olajšave veljajo tri mesece po kongresu v vseh razredih potniških in brzih vlakov. Razen tega bodo vozili tudi posebni vlaki z Jesenic in nazaj.

Nova zima

Dunaj 30. marca. č. Po večerajšnjem zelo mrzlem dnevu je pričelo danes snežiti. Snežilo je ves dan in je mesto pokrito z novo snežno odejo. Temperatura je stalno okoli ničle.

Atene, 30. marca. AA. Po vsej Grčiji je vladal 27. in 28. t. m. hud mraz, ki je napravil mnogo škode v vinogradih in tobač-nih nasadih.

Newyork, 30. marca. č. Strahovit orkan, ki je besnel 36 ur s snežnim metezem nad državama Colorado, New Mexico in bližnjimi državami, je povzročil ogromno škodo. 16 oseb je doletela v viharju smrti.

Polet »Zeppelina« na Madžarsko

Friedrichshafen, 30. marca. č. V soboto ob 23.10 je zrakoplov »Graf Zeppelin« odplul v Budimpešto. Na tamošnjem letališču je došel ob 8.39 in je za nekaj časa pristal, nakar so vstopili vanj admiral Horthy, predsednik vlade Bethlen in drugi madžarski dostojanstveniki k poletu po madžarskem ozemlju. Med poletom je zrakoplov zašel v snežne viharje in se po 15. popoldne vrnil v Budimpešto. Nato je na daljave polet nazaj v Friedrichshafen, kamor je prispel davi okrog pol 4. Zrakoplov je krmaril kapetan Lehmann. Ker je bilo moštvo v pristajališču obveščeno, da pride zrakoplov še ob 6., je moral »Graf Zeppelin« križariti dve uri nad Bodenskim jezerom.

Viški proračun potrjen

Vič, 30. marca. Proti letošnjemu proračunu viške občine so bile vložene tri pritožbe. Banska uprava pa je zavrnila vse tri in potrdila občinski proračun tako je ostala v proračunu tudi podpora 10.000 Din, ki jo je naklonil občinski odbor domačemu sokolskemu društvu. Svoji čas je viški občinski odbor sklenil, da bo plačal stanarino le tistim učiteljem, ki imajo svoje razrede. S 1. aprilom bo ostalo brez stanarinskega prispevka šest učiteljskih rodbin, katere je občinski odbor dolžil že pred odobritvijo banske uprave. Čudno pa je, da med njimi ni g. kateheta frančiškana, ki sicer nima svojega razreda, ima pa že svoje stanovanje v viškem samostanu.

Naši javnosti

Članski sestanek JNAD »Jadrana«, ki se je vršil 27. marca, se je izjavil, da odobrava postopanje svojih članov, ki so člani v akcijskem odboru za enotni jugoslovanski nacionalni studentski pokret. Poziva vse akademike, da se pridružijo tej novi akciji za močno jugoslovensko akademsko društvo akademikov v naši državi.

JNAD »Jadrana« je vedno poudarjal potrebo, da pride do ožjega sodelovanja med akademiki vseh naših univerz. Potreba sodelovanja je očitna in nujna tem bolj, ker se poedine reprezentančne organizacije omejujejo na posamezne univerze. Stiki med reprezentancami so zelo rahli in tako se je zgodilo, da je tudi naša ZSAU izstopila iz Pobratimstva, zveze jugoslovenskih akademikov, brez vednosti svojih članov. Reprezentance vrh tega niso enotno sestavljene, kar otežkoča še bolj njihovo sodelovanje.

Smatramo, da so vsi napadi na nov pokret jugoslovenskih akademikov neupravičeni in nepravilni in da izvirajo iz gole neinformiranosti ali pa prevelike bojazni. S tem je javnosti pojasnjeno stališče JNAD »Jadrana«, ki je še vedno najmočnejši klub na ljubljanski univerzi, čeprav se nekateri klubi potegujejo za samovoljno postavljeno nasprotno domnevo.

Odbor.

Repertoarji

LJUBLJANSKA DRAMA

Začetek ob 20.

Torek, 31.: Glembejevi. B. Sreda, 1. aprila: Mladoletje. Ljudska predstava po znanih cenah. Izven.

Četrtek, 2.: Zaprto.

LJUBLJANSKA OPERA

Začetek ob 20.

Torek, 31.: Zaprto. Sreda, 1. aprila: Tosca. Gostuje gosp. Marij Simenc. D. Četrtek, 2.: Zaprto.

Dlačice na bradi itd.

Vas ženirajo, cenj. dame, kvirijo Vam Vašo lepoto, eleganco in sramežljivost. »VENERA«-eliksir Vam reši v par sekundah vseh nepotrebnih dlak. Naročite še danes lepo dišeči »VENERA«-eliksir. Ne bo Vam žal. Bočica 10 Din (predplačilo); povzete 18 Din, dve 28, tri 38 Din, razposilja:

R. COTIČ, Ljubljana VII, Kamniška ulica 10 a. 4551

KULTURNI PREGLED

Krstna predstava R. Reharjevega

»Učlovečenja«

Maribor, 29. marca.

V 16. zmiselnih povezanih, sceničnih slikah nam stavi R. Rehar pred oči simbolično v podobenstvo večne težnje človeka po resnici, po lastnem bistvu in po zamisli njegove biti, po onem čudovitem zakaj? in čemu? ki ga žene od početka do zadnjega upa, dasi ne najde svoji usodi ne početka, ne konca. On, Ona, Zenska, Moški, Otroci, ljudje so predstavniki človeštva vobče, njegovi protagonisti. Posebni duh igralca skrivnostne Resnice je »On«. Ona — učlovečen tostranski nagon, trdo povezan na zemljo, ki se plodi in rodi. Zenska pa simbol trajne vdanosti in ljubezni, ki išče — njega — Moškega, tolažilca žetlečice duše, ki ji je namen in ukaz — Otroci, čutna vez vekovnih rodov.

Misterij človeške usode, ki ga tolaži težko dostopna impresionistična oblika temne scene, nas poziva k iskanju lastne biti, razločevanju notranjega od zgolj zunanega življenja ter nam pravi, da človek ni samo odmev sveta, temveč njegov tvorci in gospodar. Ko oplakujemo valovi naše notranjosti, naše zemsko oko, spregledamo, in ko zaslišimo njeno valovanje, poslušamo večnostnemu utripu naše duše.

»Prolog« pokazuje rojstvo iz teme in nepoznanja. V »Iskanju« gledamo fantastično vrtanje »Njega« po bistvu in zamisli, ki ga usmeri »Ona« v prekipeljavost življenja, v združitev in spočetje, v očetovstvo in materinstvo, ki ga krona prvi vzdih mladega bitja.

V »Beganju« se povrne On k ljubljenskim knjižnicam: žetleče poželenje žene ne more biti središče njegovih zanimanj. Njena vroča kri si išče utehe v begu k zemskemu možu, silnemu in močnemu tolažilcu čutnih želja. Na iskanju matere svojega otroka se sreča On z Zensko, ki jo je zapustil omamljeni Moški, kateremu je sledila Ona. V strašni boli izplaka On na »Razpotju« svojo bol Kristu, tolažilcu vseh bednih in zapuščenih. Ob mrtvaškem odru, ki nosi drago bit njegovo, njegovega otroka, spozna, da vodi pot do spoznanja skozi smrt.

V močnem dramskem razpletu te skupine, Spoznanja, se povrne On nazaj k Otroku in Njemu, ki pa je že sklenil svoj zemski račun. Prepozno spozna svojo zmožnost. Ne more več prikleniti nase Njega, ki ga vodi pot onstran dobrega in zlega. Sprončen zemskih spon, ob pepelu svojih ljubljencev — knjig, se zapre v trdo ječo svoje notranjosti, ko je strl svoje telo in se čist in svobodno dvigne pred vrata onostranstva. Se enkrat se v »Epilogu« ozre v bedno zemljo in se od nje poslovil.

Tej zasnovi je poiskal režiser H. Tomašič silen in prepričevalen okvir. Vsa vrsta slik se odigra v stilnem okviru zastorov, ki jih v ozadju veže projekcijsko platno, na katerem se prikazujejo simboli zemске realnosti: okno v tajnost noči, cvetoče drevo v parku, plesišče, mrtvaški križ, okvira ječe in kroženje ozvezdja. V takem obelježju je bila silna vsaka misel, izrečena v močni besedi. Abstraktna in subtilna uporaba gledališkega aparata, petja in godbe je privedla do velike sposobnosti mladega tvorca, skromnega in zato tem bolj simpatičnega režiserja, H. Tomašiča, ki je posvetil vso svojo bogato invencijo in neomahljivo ljubezen tej svojeverstni predstavi.

V izraziti, globoko občuteni besedi, vsakozni neoporekljivi izgovorjavi, so tolažili vsi igralci zamisel teksta: g. V. Škrlinček v glavni ulozi »Njega«, gdi. Kraljeva kot »Ona«, gdi. Starčeva v ulogi begajoče »Zenske« in g. Blaž kot »Moške«.

Odlična predstava je zapustila v vseh priuhojnih močni dojmi; segla je do globlin njihovih duš.

Navedeno priznanje je priklicalo srečnega avtorja na oder, kjer so mu poklonili vence in cvetlice, vnele tolažbe priznanja in zahvale.

Na intimnem sestanku, ki ga je priredila »Mariborskem dvorcu gospa soproga avtorja z ljubezljivo gostoljubnostjo, se pod milim občutkom predstave dolgo ni mogla razplesti inate tako zgovorna naša beseda. Vendar je naposled prekipela na dan in se v presrečnih pozdravih oddolžila avtorju, gg. gostom iz Zagreba: g. kritiku Tomašiču, g. pisatelju Mesariču, ljubljanskim gg. S. Zeleničniku in Mrzelu, g. Skabernetu iz Celja, režiserju, igralcem osebju in g. intendantu. Harmonija skupnih teženj, skupnega dela in vdorljivo medsebojno upoznavanje pa naj odpre vrata prizadevanju za složno delo na gradbi edinstvene, jugoslovenske, v pravem zmislu besede — kulturne bodočnosti. A—e.

Mozartova proslava v ljubljanski operi. V nedeljo zvečer smo se v naši operi spomnili, kakor so se ali se še bodo letos vsi kulturni narodi, rojstva in smrti Mozarta. Od njegovega rojstva je 27. januarja letos minilo 175. od smrti pa 6. decembra 140 let. V spomin teh dveh, v glasbeni zgodovini malodane najpomembnejših dni je naša opera priredila skromen, a tem bolj intimen večer, na katerem je orkester najprej zasviral predlogo k »Čarobni flauti«, prvi nemški operi, kakor jo imenuje R. Wagner. Nato je čital gosp. Jan Kralek, a toplo in iskreno občuten govor o Mozartu, ki ga je za to priliko napisal dr. Mantuani. Govor je sledila opera »Buffy« v dveh dejanjih — čisti fan tulle« v režiji in pod taktirko ravnatelja M. Polića v običajni zasedbi: cinik Alfonso — g. Betetto kot gost, Fiordiligi — ga. V. Majdičeva, Dorabella — ga. Kogejeva, Despina — ga. Poličeva, Fernando — gosp. Gostič, Guglielmo — gosp. V. Janko. Predstava je, zahvaljujoč predsem odličnemu Alfonso gosp. Betetta, potekla gladko in živahno. Občinstvo pa, ki ga ni bilo toliko, kakor bi ga po pravici ob tako pomembni proslavi pričakovali, je bilo dokaj hladno, saj Mozart ni in ni bil nikoli za senzacijo željno maso, temveč — zlasti dandanes — za tiho, malo, a verno občino občudovalcev njegovega nesmrtnega genija.

»Pri belem konjičku«. Premijera v drami. V nedeljo je praznovalo Narodno gledališče 25letnico, odkar se je burka pojavila na slovenskem odru. Režiser Sest je opremil vsebinsko pustološko z različnimi parodijami in vsemogočim aparatom za smeh in zabavo. Gledališče je bilo razprostrano, občinstvo je živahno aklamiralo igralce, posebej pa malega harmonikarja v narodni noši. Predstava ni bila namenjena kritiki.

Najodličnejša revija o Cankarjevem »Hlapcu Jernejcu«. V aprilskem zvezku mesečnika »Die Neue Rundschau«, ki zavzema med nemškimi kulturnimi revijami najuglednejše mesto, se je Hans A. Joachim v svojem pregledu novih knjig »Romane für sich« ustavil tudi ob nemškem prevodu Cankarjevega »Hlapca Jernejca« in napisal o tej noveli naslednje: »Mlada Jugoslavija je izgubila svojega nacionalnega pesnika v letu, ko je postala nacionalna država: Ivan Cankarja, ki je umrl 1. 1918. Opozorjam na njegovega »Hlapca Jernejca« (založba Niethammer). To je nekako volilo. »Hlapec Jernej« in njegova pravica je kmečka zgodba, tako tečna kakor kaka čitanka. Nje preprostost je ogromna; za seboj zapuša okus po klasičnem. Človek bi jo kaj lahko imenoval slovenskega Kohlhaasa, toda več pomeni, če rečemo, da je to Kohlhaas sedanjosti. Bolj spominja Tolstega. Je ljudska povest, spisana religiozno, a socialno mišljena. (Sledi citat iz »Jernejca«.) Jernej stavi socialno vprašanje. Nepravilno razmerje med posejstjo in delom imenuje s pravim imenom, v svojem jeziku in tako, kakor ga je občutil na lastni koži. Kajti novi gospodar mu je odpovedal delo in tega Jernej ne razume. Njegovega hlapčevanja ni moči odpovedati. On je zgradil hišo in obdelal polja. Delo mu je bilo sveto. Kdo mu ga bo sedaj povrnil? Leži na cesti in kosti so mu stare. Brezposeln je. Toda Jernej išče svojo pravico. »Moja pravica«, pravi, »je božja pravica. Takšen je Jernej. In trdno vztraja pri tem, da mu je Bog dolžnik. Vzame si hišo, ki je njegovo delo: zažge jo.« Tako nemški kritik. Zanimivo je, da se nemška kritika sploh rada ustavlja ob socialnem jedru Cankarjeve novele; vzlic svoji navidezni fantastičnosti se ji osnovna misel vidi evangelijsko preprosta in celo sodobna. Domača kritika pa še danes odklanja socialno plat »Hlapca Jernejca« (glej Izid. Cankarja uvod v XI. zvezek Zbranih spisov in Pregledno kritiko tega zvezka v »Domu in svetlu« 1931, št. 1—2), delno pa celo poistično vrednost tega spisa (Pregled ibid.).

Sport

O glavni skupščini JPS

Veliko govorenja, malo uspehov. — Program saveza za l. 1931. — Prvenstvo seniorjev v Ljubljani, juniorjev na Sušaku. Wilfan verifikiran za Ilirijo. — Ilirijani startajo na Dunaju. — Senjanovci in Bončić izključeni iz Jadrana.

Prav za prav je bila izredna glavna skupščina Jugoslovenskega plavalnega saveza, ki se je preteklo nedeljo vršila v Zagrebu čisto odveč, ker uprava saveza ni izpolnila od vsega, kar ji je naložila redna skupščina novembra 1930 v Beogradu, nič drugega, kot da je izredno skupščino sklical.

Tudi klubi so za naloge izredne skupščine pokazali kaj malo interesa: za prvo točko dnevnega reda, t. j. spremembo pravil sta bila vposlana samo dva predloga in to od

Ljubljanskega podsavca in sušaške Victorije,

dočim so se sicer neumorni delavci na polju plavalnega sporta, kot Macanovič, Šerić itd. to pot potegnili v ozadje, morda zaradi prezaposlenosti, morda pa tudi v prepričanju, da bodo kot kritiki dela drugih stvari koristili prav toliko, ali pa še več!

Ob udeležbi delegatov petnajstih klubov je II. podpredsednik g. Bartok v odsotnosti predsednika dr. Hadžija, ki je bil službeno odsoten in I. podpredsednika dr. Spohara, ki zaradi bolezni ni mogel prisostvovati skupščini, otvoril in vodil skupščino.

Verifikacijski odbor je priznal glasovalno pravico 13 klubom, dve poverilnici (SK Rapid, Maribor in SK Mura, Murska Sobota) pa je zavrnil. Zastopani so bili: JSK Jadrani iz Splita, Jug iz Dubrovnika, Hask iz Zagreba, Bob, Berdjanin in Beograd iz Beograda, KSU in Gradjanin iz Karlova, Victoria s Sušaka, Zeleničar in Maribor iz Maribora ter Primorje in Ilirija iz Ljubljane.

Predloge Lj. P. P., ki zadevajo v glavnem poslovanje uprave saveza, je skupščina sprejela z izjemo enega. Med temi predlogi je zlasti važna izjemna, po kateri bo odslej za vsa tekmovalna imenovanja jurijski ZPS (Zbor Plivačih Sudijski) odnosno sekcije istega, in ne več savez oz. podsavci.

Ko bi bili imeli priti na vrsto predlogi Victorije, je med delegati nastala velika nevolja, ker savez teh predlogov, kot bi bil glasom sklepa redne skupščine v Beogradu moral in vposlali klubom na vpogled. Kritika in debata je zavzela dokaj nervozno in zaostreno obliko in mestoma krenila daleč s prave poti. Po daljšem prekanjanju je bil stavljen predlog, da se izvoli štiriclanski odbor, ki naj na podlagi predlogov in izprememb iz prejšnjih let ter pravil F. I. N. A.

stilizira nov dodatek k pravilom.

Ta dodatek naj bi se poslal vsem klubom na vpogled, naker bi se z vpoštevanjem mnenju istih sestavil definitivni osnutek, ki naj bi ga sprejela in potrdila še ena izredna skupščina.

katera bi se vršila najkasneje do 10. maja t. l.

Ta predlog, ki ga je stavil dr. Lepajna, je tudi obveljal. V redakcijski zbor pa so bili izvoljeni gg. Šerić, Macanovič, Esapović in Truhovič. Prva točka dnevnega reda je bila s tem absolutirana — odpravljena za silo!

Prešlo se je nato na določitev datumov in mesta održanja državnega prvenstva in ugotovitve programa saveza. Po dolgotrajnem prerakanju in barantanju, po mnogih stvarnih in manj stvarnih argumentacijah, pretresanjih in predlogih se je določil naslednji program za sezono 1931:

do 26. julija se imajo oddržati vsa podsavezna prvenstva.

1. in 2. avgusta drž. prvenstvo v plavanju, skokih in water-polu juniorjev na Sušaku.

3. in 4. avgusta drž. prvenstvo v skokih seniorjev v Karlovcu.

8. in 9. avgusta: drž. prvenstvo v plavanju in water-polu seniorjev v Ljubljani.

15. in 16. avgusta: damski dvomatch Jugoslavija: Avstrija v Jugoslaviji; moški tromatch Jugoslavija: Poljska: CSR v Pragi.

23. — 30. avgusta: prvenstvo Evrope v Parizu.

Klobuki v vseh modnih barvah in oblikah

V istem terminu se morajo vršiti matchi med reprezentancami mest in podsavcov. Prvič se letos vrši državno prvenstvo v Karlovcu, sicer samo v skokih seniorjev. Veliki Kordeličev konkurent Grile bo letos skakal v »domačih vodah«.

Mnogo se je očitalo savezu, da se ni interesiral za zopetno oživljenje slovenskega prvenstva, končno pa se je osvojilo stališče saveza, da je zaenkrat finančno še prešibak, da bi mogel prevzeti tak arrangement. Tudi se je kritiziral način licitiranja mesta održanja državnega prvenstva. Po načinu, ki se prakticira nekaj let sem, je samo finančno jako močnim klubom dana možnost, prirediti drž. prvenstvo, dočim manjši klubi nimajo nikakih izgledov, priti do nje. Veliko odobravanja je povzročila ideja, da se za bodoče določi enotna vsota, ki se bo plačala savezu za prireditelj drž. prvenstva, katero bo savez razdelil med klube, ki so se prv. udeležili sorazmerno s stroški, ki jih imajo s potovanjem in v uspehi, ki jih bodo dosegli.

Zrebanje parov za water-polo se ni izvršilo, ker bo najbrže uveden nov sistem, po katerem bodo mogli igrati vsi klubi, in ne, kot dosedaj, samo prvaki podsavcov.

Po skupščini se je vršila seja uprave saveza, ki je med drugim

verifikirala Drasko Wilfana za Ilirijo

s čimer je plavalna sekcija našega prvaka dobila znatno ojačenje. Na isti seji se je tudi dovolil

start Wilfana na Lampretovne dne 11. in 12. aprila pri internacionalnem mitingu WAC na Dunaju.

Pritožbi proti izključitvi plavalcev Senjanovića in Bončića iz Jadrana,

toroj obeh naših najboljših sprinterjev, ki sta zakrivila težak prestopak proti disciplini, je savez kot nekompetent forum zavrnil.

Na seji, ki se je vršila pred skupščino, se je savez bavil tudi z vprašanjem ljubljanskega podsavca. — B. K.

Smučarski tečaj na Triglavu

Tri Staničevi kuci so prišli dne 7. aprila nov smučarski tečaj. Vežbanje na terenu v okolici koč je trajalo do naslednje nedelje (12. IV.), dočim je drugi teden tečaja (od 13. do 19. IV.) določen za izlet čez Triglavsko pogorje. Na tem izletu bo do lahko začetniki na vežbališču pridobili novo znanje praktično uporabiti tudi v terenu, obenem pa imeli tudi priliko posmukati v spremstvu strokovnega vodje najlepše predele naših visokih planin v višini od 1500 m do 2600 m. Ker se je prijavilo že več udeležencev, se bo izlet vršil v več skupinah po 8 oseb. Za izlet je določena proga od Staničeve koč, čez Kredarico na Aleksandrovo dom, Smarjetno glavo, sedlo Dolič, Hribarico, Debeli vrh, Lazarsko Preval in planino Laze, na planino pri Jezeru, kjer bo dvodnevni odmor z izletoma na Pršivec ali na Tičarico. Po odmoru gre pot dalje na planino Dedno polje, planino Ovcarijo, za Tičarico na Kanjavec, v Dolino za Jezero, kjer bo zopet odmor z izletom na Kal-Lanževico ali na planino Olševnik nad Bohinjskim jezerom. Zadnji dan bo vodila pot čez Lanževico ali Komno na Bogatin ter pod tem in pod Kukom, Podroto goro in Skrbino na planino Vogel, od koder bo sestop v hotel Zlatorog ob Bohinjskem jezeru. Eventuelne variante na izletu se določijo v sporazumu.

Tečajniki naj prinesejo s seboj preobleko (perilo), steklenico, maže za smuči (za suh in moker sneg ter škarje), vazelin, očala, mast za čevlje, rezervne dele stremen; psi za hojo navzgor niso neobhodno potrebni, pač pa je iz previdnosti dobro vzeti s seboj malo orodje za popravilo in rezervno konico. Koče so preskrbljene z vsem. Odeji ni treba jemati s seboj.

Prijave sprejema SPD v Ljubljani, lahko pa se pošlejo tudi naravnost na g. Bitenca v Staničevi koči, pošta Mojstrana. Tečaj vodi nastavnik JZSS J. Kveder.

† Peter Stepič. Predsedstvo SK Ilirije vabi člane klubovih odborov in klube v obče, da sprejmo preminulega ustanovnega sočlana gospoda Petra Stepiča na njegovi zadnji poti danes ob 15. izpre njegovega doma v Sp. Siskli.

ZSK Hermesa. Odbor ZSK Hermesa poziva članstvo, da se polnoštevilno udeležijo pogreba pokojnega člana g. P. Stepiča, ki se vrši danes ob 15. iz Siskle. Seja upravnega odbora se vrši v četrtek 2. aprila ob 20. pri Stepiču.

Velikonočni nogometni program. Za velikonočne praznike nam je vodstvo kluba Primorja in Ilirije preskrbelo pester nogometni program. Oba dneva gostujeta v Ljubljani graški Sturm in ISSK Maribor, in sicer prvi dan Ilirija - Maribor in Primorje - Sturm, drugi dan pa Primorje - Maribor in Ilirija - Sturm.

Slamičeve mesne konzerve in paštete, higijenično izdelane iz najfinejšega mesa, so znane kot najzdravnejši prigrizek za izletnike, turiste in druge sportnike. Zahtevajte jih v vseh trgovinah! Tvornica konzerv in mestnih izdelkov Fr. Slamič, Ljubljana.

SK Ilirija (nogom. sekcija). Trening na igrišču bo od danes do petka vsak dan od 15. dalje. Igralci I. moštva in rezerve se opozarjajo, da morajo absolvirati vsaj dva treninga v tednu.

ASK Primorje (lahkoatletska sekcija). Danes se vrši ob 20. seja lahkoatletskega

odbora v dvorani hotela Makšič. Na dnevnem redu so prijave novih sodnikov in tekmovalja v bodoči sezoni. Naslednji naj se je sigurno udeležiti: geom. Černe, Kermavner, Tomšič, Petkovšek, Vidic, Luin, Zoraga, Perović S. in J.

SK Reka. Danes ob 20. seja upravne

ga odbora v kavarni »Zgonac«.

Teniška sekcija SK Ilirija sklicuje za sredo 1. aprila sestanek vseh svojih tekmovalcev in tekmovalk ob 18. v garderobi na teniškem prostoru. Obenem vabi, da se udeležijo tega sestanka tudi vsi oni, ki se interesirajo za sprejem v tekmovalno vrsto sekcije.

Tečaj v smučskih skokih. Smučarski klub Ljubljana priredi za praznike eden ali dva tečaja za tekmovalce v smučskih skokih. Tečaja sta namenjena v prvi vrsti za začetnike. Da se podrobneje dogovorimo glede udeležbe itd., sklicujem za danes ob 18.30 sestanek vseh tekmovalcev (tudi naraščaj) v kavarno Emono. — Tehnični referent.

SOKOL

Sokolske številke

Pri glavni skupščini Sokola kraljevine Jugoslavije, ki je bila v nedeljo v Beogradu, je predložila savezna uprava svoja poročila natiskana v posebni knjigi. Knjiga obsega 114 strani in ima še par prilog. Sokolstvu in vseh javnosti nudi nazorno sliko ogromnega dela, ki je bilo izvršeno v preteklem letu, a tudi sliko krasnega napredka in silne moči Sokola kraljevine Jugoslavije. Iz poročil posameznih saveznih funkcionarjev posamezno za danes nekaj zanimivih številke.

Sokol kraljevine Jugoslavije ima danes 26 žup (l. 1929 jih je imel JSS 23), 747 društev in 203 čete (l. 1929 JSS 443 društev in nobene čete), 75.454 članov in članice, 17.150 naraščaj in 38.568 dece (l. 1929 JSS 43.811 članov in članice, 11.319 naraščaj in 14.352 dece). Skupno ima torej Sokol danes 131.172 pripadnikov, dočim jih je l. 1929 imel 69.482.

Najmočnejša je ljubljanska župa s 11.701 pripadniki; slede ji župe Novi Sad s 10.532, Zagreb z 10.438, Maribor s 9.913, Veliki Bečkerek s 9.338, Osijek s 7.677, Beograd s 7.269, Split s 6.984, Celje s 6.840 pripadniki itd. Pod 2000 pripadnikov imajo samo tri župe: Cetinje, Karlovac in Novo mesto.

Sokolskih domov je bilo l. 1929 v vsaki državi 74, danes jih je že 95.

Telovadečih pripadnikov vseh skupin je danes okrog 67.000, dočim jih je bilo l. 1929 nekaj nad 40.000. Prednjakov in prednjač je 656 s izpitom in 2138 brez izpita.

Največ društev ima župa Maribor (71 društev in 27 čet); župa Mostar ima 26 društev in 58 čet, Osijek 67 društev in 24 čet, Ljubljana 46 društev in 6 čet, Celje 34 društev in 1 četo, Kranj 21 društev in 2 četi, Novo mesto pa 18 društev.

Poškodniški fond SKJ je imel dne 31. decembra 1930 nekaj nad 400.000 Din premoženja.

Slovaški župe so imele sredi marca polnoletno posvetovanje v Banskbi Bistrici, ki se ga je udeležilo nekaj deset predstevnikov sedmih slovaških žup pod predsedstvom br. Pavline. Prisotna sta bila tudi odposlanc OSB br. dr. Jaro Urban in Anton Krejčl. Stanje Sokolstva na Slovaškem je zadovoljivo, število pripadnikov vsako leto narašča. Članstva je nad 16.000, naraščaja 2800, dece skoraj 9000, telovadič okrog 16.000 oseb. Letos se priredi štafeti tek iz Uhoroda do Tyrševoga doma v Pragi. Na pozdravnem večeru je presrečno pozdravil Sokolstvo župan mesta, katoliški duhovnik msgr. Fr. Mesli-Vajda.

Dr. Henrik Steeka:

Izvršilo zavarovanje po novem upravnem postopniku

Upravni izvršilni postopek pozna poleg upravne izvršbe v ožjem smislu še začasne odredbe radi zavarovanja obveznosti, ki so verjetne, a glede katerih sploh še ni bila izdana nikakršna upravna odločba ali odločba še ni izvršna. Kakor v civilnem sodnem postopku imamo dvoje takih pravnih institucij, namreč izvršbo v zavarovanje in začasne odredbe.

I. Izvršba v zavarovanje se sme dovoliti le v zavarovanju denarnih terjatev in to takrat, kadar upravna odločba še ni izvršna ali kadar še ni iztekel rok izpolnitve, a je opasnost, da bi se brez take predčasne izvršbe mogla izterjati ovrta ali znatno obtežiti. Če se obveznost izterja samo na strankim predlog, mora to opasnost predla-

getelj verjetno izkazati, a oblastvo sme po potrebi zahtevati od predlagatelja primerno varščino. Kakor izvršba v ožjem pomenu se tudi izvršba v zavarovanju denarnih terjatev izvaja ali administrativno ali sodno. Pri administrativni izvršbi v zavarovanje se odredi praviloma ne rubež, prodaja stvari pa je dovoljena le takrat, kadar bi se brez prodaje stvari pokvarile ali znatno izgubile na vrednosti. V tem poslednjem slučaju se mora izkupilek začasnega izterjanja v depozitu do izvršnosti odločbe.

2. Začasni (provizorni) odredbi se ustvarjanje denarnih terjatev kakor tudi denarnih zahtevkov, je namen, da bi se ali verjetne strankine obveznosti izterjale, dasi upravno oblastvo še ni izdalo odločbe o tej obveznosti ali upravni postopki ne teče. Taka začasna odredba je dopustna le tedaj, kadar preti opasnost, da bi zavarovana stranka ovrnila ali znatno obtežila izvršbo dotične obveznosti z razpolaganjem s imovino ali kako drugače. Upravno oblastvo, ki je pristojno za izrek o obveznosti, izda začasno odredbo. Ta začasna odredba mora ustrezati načelu sorazmernosti (uporaba milejšega, a vendar uspešnega sredstva), a odločba, a katero se začasna odredba izda, mora navesti tudi razloge, zavolj katerih je tako zavarovanje sploh potrebno, ter odrediti rok, do katerega naj traja začasna odredba. Le iz važnih razlogov se sme ta rok podaljšati. Tudi taka začasna odredba se izvaja ali administrativno ali sodno.

Ako se izda začasna odredba na strankin predlog, jo sme oblastvo navezati na dejanje varščine za škodo, ki bi utegnila nastati nasprotniku, če se končno ugotovi, da pravno ne obstoji dotična terjatev ali zahtevek. Sploh mora predlagatelj začasne odredbe svojemu nasprotniku povrniti škodo, ki mu je bila povzročena z začasno odredbo, ako se pozneje pokaže, da je bila začasna odredba nepravilna. Tudi o tem povračilu škode odloča obo oblastvo, ki je pristojno za izdajo začasne odredbe. To oblastvo sme stranko tudi kaznovati zbog obtežbe, če bi bilo vrhu tega očividno, da je bila začasna odredba izposlovana iz gojosti.

V izvršnem upravnem postopku in sicer tako pri upravnih izvršbi v ožjem pomenu kakor tudi pri izvršbi v zavarovanju in pri začasnih odredbah je v omejenem obsegu dopustna tudi pritožba. Jasno je, da se s pritožbo zoper izvršitev nikakor ne sme več pospavati odločba, ki jo je izdal isti.

Po zakonu o upravnem postopku se sme o izvršbi stranka pritožiti le razloga 1. da je izvršba nedopustna ali 2. da se obločba o izvršbi ne sklada z odločbo, ki jo je izvršiti, ali 3. da odredjena ali uporabljena prisilna sredstva niso v zakonu določena ali da se niso ona sredstva uporabljala, ki so zavezanca najmilejša, ki pa vendar privedejo do smotra, ali 4. zoper odmero izvršnih stroškov, ki jih izvršilno oblastvo naloži zavarovancu ob priliki izvršitve dejanj po drugih oseh.

V vseh teh primerih pritožba nima odločilne moči. Dalje je dopustna pritožba in sicer z odločljivo močjo takrat, kadar zavarovanc ob rubežni uveljavlja, da so stvari izvzete od izvršbe, da se je opravi rubež v prevelikem obsegu ali da zavarovane stvari niso v popolni zavezančevi lasti, ali kakor koli zoper odmero izvršnih stroškov, zaradi manj dosežene cene pri poslovanju dražbi, ki jo je povzročil prvi kupec zbog prepozne pozitivne kupnine pri prvi dražbi.

Pritožbo je izjaviti ali nasloviti na neposredno višje upravno oblastvo, a preda se pač pri izvršnem oblastvu samem. Sploh velja za to pritožbo vse ono, kar je predpisano za pritožbo v upravnem postopku, dasi zakon takega izrednega predpisa nima. Ako je izvršba postala brezpredmetna (na pr. radi izpolnitve obveznosti ali radi odstopitve od dovoljene izvršbe po upravičencu), dalje ako se naknadno ugotovi, da izvršba sploh ni bila dopustna, ali da je bila opravljena zoper nezavezano osebo, v takih slučajih je izvršba ustaviti in vsa še opravljena dejanja razveljaviti. Isto velja sveda tudi za izvršilno zavarovanje.

Nekaj drugega od ustavitve izvršbe pa je njena odločitev. Odločitev se odredi, če je upravičena stranka dovolila glede obveznosti odlog. Ako pa je upravno oblastvo ali javno-pravna oseba po službeni dolžnosti prekinila izvršbo, mora to oblastvo ali oseba odobriti odločitev.

Predpisi upravnega postopnika o izvršbi imajo v mislih le obveznosti, ki se odredijo ali ugotovijo z upravno odločbo. Ne nanašajo se na slučaje, ko smejo organi javne varnosti brez predhodnega postopka odrediti nujne ukrepe za čuvanje javnega mira in reda kakor tudi za odvrčanje neposredne nevarnosti. V takih primerih oblastvo ali njej podrejen organ kar na svoje vrste svoje občne kompetence brez posredne upravne določbe izvaja neposredna priprava.

Potrji v globoki žalosti naznanjamo tužno vest, da je naša srčno ljubljena in blaga mama, stara mamica in tašča, gospa

Jera Wretzl

roj. Drevenšek

GOSPODARSTVO

Vsebinska trgovinske pogodbe s češkoslovaško

Z definitivnim zaključkom pogajanj za vreditev trgovinskih odnosov med Češkoslovaško in Jugoslavijo, ki so trajala dva meseca, smo dobili tudi s to bratsko državo carinsko - tarifno in veterinarsko pogodbo, ki tvori sestavni del že veljavne splošne jugoslovensko - češkoslovaške trgovinske pogodbe. Pogajanja so se kakor znano vršila v zelo težki situaciji in so se tudi razvijala pod neugodnimi zunanjimi okoliščinami. Glede na naše zahteve za popuste pri uvozu agrarnih proizvodov in da je Češkoslovaška glede na politiko sedanjih držav in na težak položaj lastnega kmetijstva prisiljena štiti svojo agrarno produkcijo. Skoro nepremosljivo oviro pa so pri tem tvorili češkoslovaški predpisi glede agrarnih carin. Češkoslovaška je namreč z zakonom določila minimalne carine za živila in žitnice, ki jih po zakonodajnih določbah ni mogoče pogodbeno znižati, mnoge pa niti s pogodbo vezati.

Na drugi strani je Jugoslavija v danih razmerah prisiljena organizirati domačo industrijsko produkcijo in jo primerno zaščititi nasproti inozemski konkurenci. Tekom pogajanj sta obe delegaciji približali svoja stališča in sta vzajemno popuščali. Čehi so polagoma uvideli, da mi zaradi zaščitne prebivalstva in zaradi predelave sirovin potrebujemo industrijo. Priznali so tudi potrebo naše industrijske zaštite. Naša delegacija pa je morala spoznati, da so potrebni globlji in neposredni trgovinski stiki med obema državama da se izognejo posrednikom, kajti znano je, da se ni- so premagane stare tradicije in da se trgovina še vedno na škodo obeh držav razvija preko Dunaja in Budimpešte.

Na pravkar zaključenih pogajanjih so bile poleg vseh panog naše tekstilne industrije interesirane zlasti naša pivovarska industrija, naša industrija kavnih surogatov, mesna industrija, destilacije mineralnih olj, konfekcijska industrija, usnarska in čevlarska industrija, nadalje papirna in steklarska industrija, industrija ognjvarnega materiala, železarska industrija ter industrija železnih izdelkov in poljedelskih strojev. Te industrijske panoge, ki so zlasti v dravski banovini močno zastopane, delajo večinoma pod težimi obratnimi pogoji kakor na Češkoslovaškem. Zato jim je v gotovi meri potrebna zaštita.

Napornemu prizadevanju od obeh strani se je posrečilo ohraniti obstoječe ravnotežje v industrijskem oziru in je naša delegacija koncedirala večje popuste le pri predmetih, ki se v naši državi ne izdelujejo; kar velja zlasti za porcelanske in druge specialne industrijske izdelke, ki pa so za češkoslovaški izvoz velikega pomena. V najvažnejših industrijskih strokah, to je v tekstilni in usnarski stroki, so se Čehi zadovoljili s tem, da so bile večinoma vezane že veljavne carinske postavke. Gotove carinske olajšave je Češkoslovaška dobila za pivo, cikorijo, vložene kumarice, lito posodo, žičnato steklo, votlo steklo, godbene instrumente ter za nekatere izdelke makovinske industrije.

Češkoslovaška pa je priznala nekatere neugodnosti za naš agrarni izvoz. Kotiker je bila za to dana možnost, glede na omejitve ne zakonite omejitve. Te ugodnosti veljajo za žele, svinje, slive, grozdje, fižol, grah, zdravilna zelišča, perutnino, ribe itd. Upoštevajoč potrebo industrijske predelave naših sirovin so Čehi priznali v pogodbi carinske proste uvoze za kostanjev in hrastov ekstrakt za strojenje in za ferolizacijo, do čim je bila v pogodbi vezana češkoslovaška carina na elektrode in na kalcijev cijanid. Tudi je bila vezana sedanja češkoslovaška carina na hmelj.

Pogodba ima polletni odpovedni rok. Velike važnosti je klavzula, ki je vnešena v pogodbi glede zviševanja avtonomnih carin. S to klavzulo je uveljavljeno načelo zvezne konvencije o carinskem premirju, in sicer na ta način, da je za primer izre-membe odn. povišanja carin predvidena obveznost dotične države, pristopiti na zahtevo druge države h pogajanjem, da se s

carinskimi spremembami porušeno ravnotežje zopet vpostavi; sicer prizadeta država po dveh mesečnih pogajanjih pogodbo lahko odpove.

Za naš izvoz šivine pa je zlasti daleko-sežnega pomena sklenjena veterinarska konvencija, ki bo za nas prva veterinarska konvencija z državo, ki direktno ne meji na našo državo. V tej konvenciji so posebnostno važne koncesije, ki smo jih dosegli glede prevzemanja živalskih transportov, ki so se tržirali drugo državo in glede postopanja s takimi transporti. S tem je do-sedanji riziko izvoznikov živine za primer zavračanja posameznih pošiljav bistveno zmanjšan in omejen na minimum. Določbe veterinarske konvencije pomenijo v celoti znatno olajšavo za eno najvažnejših panog našega izvoza, to je za izvoz živine in bodo brez dvoma omogočile, da bo iz naših krajev zopet oživel izvoz živine v Češkoslovaško.

Obseg zunanje trgovine se nadalje krči

Krčenje obsega naše zunanje trgovine, ki ga opažamo od druge polovice pre-t. leta, je prišlo letos še bolj izrazito do izraza. Iz pravkar objavljenih podatkov o zunanji trgovini v februarju vidimo, da je naš izvoz v tem mesecu dosegel najnižjo mesečno vrednost, odkar imamo stabilno valuto. Pa tudi uvoz je močno nazadoval. V prvih dveh mesecih t. l. je bil naš izvoz za 84,6%, naš uvoz pa za 25,9 milijona Din manjši nego v istem razdobju pre-t. leta.

Izvoz je v februarju padel za 143 milj. Din. V februarju smo izvozili 236.968 ton (fe-br. 1930 341.280 ton) v vrednosti 333,0 milijona Din nasproti 490,8 milijona Din v lanskem februarju. V tem mesecu je izvoz torej nazadoval po vrednosti za 147,8 milijona Din ali 30,7%. Naš izvoz se je zadnje mesece gibal takole (v milijonih Din):

	1930.	1929.	
oktober	662,1	991,3	- 329,2
november	619,7	814,1	- 194,4
december	493,5	778,6	- 285,1
	1931.	1930.	
januar	384,1	616,2	- 232,1
februar	333,0	480,8	- 147,8

jan. - febr. 717,1 1097,0 - 379,9

Nazadovanje izvoza je sicer po končani jesenski izvojni sezoni običajen pojav, vendar je vrednost izvoza od oktobra, ki je bil v primeru z oktobrom 1929, zelo slab, padla kar na polovico.

Pasivnost trgovske bilance v februarju znaša 55 milj. Din.

V februarju smo uvozili 59.227 ton (v februarju 1929 79.957 ton) v vrednosti 388,3 milijona Din nasproti 521,1 milijona Din v lanskem februarju. Tudi naš uvoz se je to-rej skril za 132,7 milijona Din ali 25,5%. Nazadovanje uvoza je tem značilnejše, ker tu sezonski upliv ne igrajo iste vloge kakor pri izvozu. Zaradi nizkih cen kmetijskih pridelkov in gospodarske depresije se je običajno zmanjšala kupna moč prebivalstva, kar ima za posledico nazadovanje uvoza.

Če primerjamo vrednost izvoza in uvoza v februarju, tedaj vidimo, da je znašala pasivnost naše trgovinske bilance v februarju 55,3 milijona Din. Če upoštevamo vse okolnosti, tedaj vidimo, da ta pasivnost ni baš znatna; saj je celo lani v februarju znašala pasivnost 40,2 milijona Din.

Naša trgovska bilanca se je zadnje mesece gibal naslednje (v milijonih Din):

	izvoz	uvoz	soldo
oktober 1930.	662,1	620,7	+ 41,4
november 1930.	619,7	540,4	+ 79,3
december 1930.	493,5	522,5	- 29,0
januar 1931.	384,1	410,3	- 26,2
februar 1931.	333,0	388,3	- 55,3

jan. - febr. 1931. 717,1 798,6 - 81,7
jan. - febr. 1929. 910,8 964,7 - 153,9
n. j. - febr. 1929. 810,8 964 - 153,0

Glavni predmeti našega izvoza v februarju so bili: koruza (26,7 milijona Din), fižol (5,3), vino (7,0), konji (3,7), govedo (18,9), svinje (19,9), perutnina (11,5), meso (13,3), jaja (39,9), sirove kože (4,3), drva (2,4), gradbeni les (48,8), pragoji hrastovi

(5,4), bukovci (4,3), cement (10,7), baker (9,9), rude in izkopenine (15,3).

Nasproti izvozu v lanskem februarju opažamo običajno nazadovanje izvoza živine, razen svinj, nadalje gradbenega lesa (od 81,2 na 48,8 milijona Din), drv, bakra (od 50 na 9,9), cementa in žita. Pšenice v februarju sploh nismo izvažali, dočim je lani znašal izvoz 19,2 milijonov Din.

Glavni predmeti našega uvoza v februarju pa so bili bombaž (7,7 milijona Din), bombažno predivo (36,4), bombažne tkanine (44,3), volna (9,1), volneno predivo (3,8), volnene tkanine (28,3), svilene tkanine (5,6), železo in polfabrikati (5,0), železne pločevine (4,5), izdelki iz železa (18,9), stroji in aparati (28,2), elektrotehnični predmeti (13,1), prevozna sredstva (7,3), premog (6,3), sirova kava (9,4) in riž oluščeni (3,1).

Zaradi zmanjšanja kupne moči prebivalstva je nazadoval zlasti uvoz tkanin (bombažnih, volnenih in svilnenih) in sicer nasproti lanskemu februarju za 35 milijonov Din. Zmanjšal pa se je tudi uvoz tekstilnih sirovin, nadalje uvoz kave, mineralnih olj, železa itd. Uvoz strojev in elektrotehničnih predmetov pa je nadalje prilično velik.

Občni zbor Obrtnega društva v Celju

V soboto zvečer se je vršil v novi pritični dvorani Obrtnega doma v Celju štideseti občni zbor celjskega Obrtnega društva. Vodil ga je predsednik g. Vinko Kukovec, ki je po krajšem uvodu poročal o naporih, ki so bili potrebni, da je društvo prišlo do lastnega Obrtnega doma, pod cigar streho je letos prvič zborovalo. Iz tajniškega poročila g. Zabarjaka posnemamo, da je izvršil društveni odbor v preteklem poslovnem letu na svojih 22 rednih sejah in šestih sestankih veliko delo v prid celjskega obrtništva in obrtniškega stanu sploh. Odborove prošnje za subvencije pri kompetentnih uradih in ustanovah niso bile zaman. Naklonjene so mu bile tako za Obrtni dom, kakor tudi za druge obrtniške potrebe od strani države, banske uprave, Zbornice za TOI, celjske mestne občine Celjske posojilnice itd. primerne subvencije ki so seveda še izdaleka niso mogle pokriti vseh potreb. Proti šušmarstvu, ki se nevarno razvija na občutno škodo legalnega obrtništva, se je odbor s podporo oblasti energično boril. Žal pa ni mogel doseči onega uspeha, ki ga je pričakoval. Čestitkam tajnika g. pred-sednika Kukovca k 60-letnemu življenjskemu jubileju so se navdušeno pridružili vsi navzoči. Pri volitvah, ki so se vršile po daljši debati s listki, so bili izvoljeni v odbor gg.: Vinko Kukovec, Jernej Golčer, Stojan Holobar, Anton Lečnik, Mihael Vrenko, Jakob Kovač, Franc Zohar in Miloš Hohnjec. Pri slučajnostih se je obravnavalo kot edina točka prošnja celjske ekspoziture OUZD, da bi Obrtno društvo dalo na razpolago desne pritrilne prostore v Obrtnem domu za namestitve ekspoziture v času, ko bi OUZD prizidala drugo nadstropje svojima dvema hišama v Vodni-kovci ulici. Svoječasno je OUZD nameraval zgraditi v Celju veliko trinadstropno palačo, ki bi veljala okrog 3 in pol milijona. Od mestne občine brezplačno ponujeno stavbišče poleg Mestnega gledališča je komisija OUZD zavrgla, češ da ne odgovarja potrebam obrtništva. Odbor Obrtnega društva je sklenil stopiti v stike s celjsko mestno občino, s katero bo omenjeno vlogo OUZD rešil sporazumno. Nikakor ne sme priti do tega, da bi OUZD adaptiral stare stavbe, namestu da bi gradil novo moderno palačo, ki bi odgovarjala zahtevam in potrebam zavoda in v kateri bi bilo, kakor je želela mestna občina, nameščeno tudi moderno javno kopališče.

Pravilno vodenje registriranih in prejetih in potrošenih količin alkoholnih pijač. Vsi gostilničarji in trgovci, ki vodijo register o prejetih in potrošenih količinah vseh vrst alkoholnih pijač, se opozarjajo zaradi morebitnih neprilic in kazni owozarijalo na točko 117 člena 109 trošarinskih pravil-nika, ki pravi, da so vsi prodajalci alkohol-nih pijač dolžni omenjeni register ob kon-

cu vsakega četrtletja zaključiti, prenesti preostalo zalogo v novi register, stari re-gister z vsemi prilagami pa najdalje do 10. aprila, junija, oktobra in januarja predlo-žiti pristojnemu oddelku finančne kontrole. Na ta rok se vsi priazdeti ponovno opo-zarjajo, prav posebno pa še oni gostilničarji v Ljubljani, ki do sedaj sploh še niso vodili registrov, ker bo moral oddelk fi-nančne kontrole proti vsem, ki bi ta rok zamudili postopati po zakonu. Priporoča se vsem, ki so v smislu trošarinskega pravilnika dolžni voditi omenjeni register, da si nabavijo knjižico »Zakon o državnih trošarin in pravilnik za izvrševanje tega zakona«, v kateri najdejo vse podatke ki so jim za pravilno vodenje teh registrov potrebni. Knjižica (samo še nekaj izvodov) je tiskana v slovenskem jeziku in se do-bi pri sekciji finančne kontrole v Ljubljani. Breg 6, za ceno 25 Din.

Banovinski proračun. Proračun drav-ske banovine še ni objavljen, vendar je to-liko znano, da je finančni minister odobril revidiran splošni proračun v višini 116,4 milijona Din in proračun banovinskih pod-letij, ustanov in zavodov v višini 56,1 milijona Din, skupaj torej 172,5 milijona Din (za leto 1930/31 165,4 milijona Din). Bano-vinska doklada na neposredne davke zna-ša 35 % (1930/31 40 %). Proračun dav-ske banovine je bil te dni že objavljen v »Narodnih Novinah«. Splošni izdatki in do-hodki tega proračuna znašajo 155,8 milijona Din (1930/31 149,5 milijona Din). Bano-vinska doklada na neposredne davke znaša kakor doslej 20 %. V tej dokladi je vsebovana tudi cestna doklada po zakonu o nedržavnih cestah Zdravstvena doklada, ki jo pobirajo občine, je določena na 3 % osnovnega neposrednega davka. Od bano-vinskih samostojnih davčin je omeniti bano-vinsko trošarino na vino v višini 1 Din od litra in trošarino na žganje v višini 5 Din na hektolitersko stopnjo. Tudi pra-račun primorske banovine je že objavljen skupno z uredbo. Splošni izdatki znašajo 64 milijonov Din. Banovinska doklada na neposredne davke je določena na 25 %, bano-vinska vinska trošarina na 1 Din od litra in banovinska trošarina na žganje na 5 Din od hektoliterske stopnje.

Preiskujna vin od strani enološke postaje v Mariboru. Prejel smo: Po naj-novejših odredbah se morajo vsa vina, ka-kor tudi vsi uradno vzeti vinski uzorci, poslati enološki postaji v Mariboru v ke-mično preiskavo. Prej je take analize izvrševala po največ ljubljanske carinarnice ter deloma tudi državna kmetijska kon-trolna postaja v Ljubljani, zato je bil ta posej bolj enostaven in se je hitro izvršil; sedaj pa se to preiskovanje zaradi preobremenitve tega edinega zavoda s sto-timani vzorcev zavlačuje kar po več te-dnov. To zavlačevanje, daje povod mnogim pritožbam, ki so upravičene, kajti posa-menziki tripijo s čakanjem na rezultat pr-očutno škodo, ker jim leži blago po več dni, čisto pa tudi več tednov, v kolodvor-skih ali drugih uradnih skladiščih ter se ji mtam suši in kvari. Nevolja proti temu zavodu obstoja tudi zaradi tega, ker je treba dati zavodu vzorce po 3 litre iz vsa-ke uvožene posode, bodisi majhne ali veli-ke, dočim vzame carinarnica še pol litra za svojo kontrolo; je treba dati za vzorce skupno torej 3 in pol litra, četudi drži dotična posoda morda le majhno količino. Ker se uvažajo navadno le draga vina ali likerji, je jasno, da mora prizadeto stranko vzeiniti odzvem tako velike množine. Ker se temu pridružujejo še stroški za analizo, steklenice, zaboje, pakovanje, po-šiljanje itd., gredo skupni stroški že v stote-tine dinarjev. Prej je kakor rečeno izvrševal analize inozemskih vinskih pošiljav carinski uradnik kar na centralnem kolo-dvoru in so zato odpadle vse odvisne ma-nipulacije. Zadoštevati je le mali vzorec od največ 1 litra in vsa preiskava s ocarinje-njem vred je trajala komaj 1 do 3 dni, se-daj pa več tednov. V sedanjem času tako zavlačevanje še gre, toda nevarnost popo-nejne pokvarjenja bo poleti neizogibna, zlasti pri vlnih, ako bodo ostala v naših posodah (po odvzetju vzorcev še slabo za-prtilih), po več tednov v razgretih skla-diščih. Bilo bi torej zlasti iz gospodarskega stališča priporočljivo, da se ta preiskava zopet izvršuje kakor prej v Ljubljani vsaj za predmete, ki spadajo pod ljubljansko carinarnico.

Dobave. Direkcija državnega rudnika Breza sprejema do 9. aprila ponudbe glede dobave 300 komadov sirkovih metel ter glede dobave 1 sedla za ježo: direkcija drž. rudnika Senjski Rudnik (Srbija) pa do 13. aprila glede dobave 390 komadov želeč, 100 komadov sirkovih metel, 1 lestve, 100 kilogramov kleva, 200 kg kila, 300 komadov ključavnic, 600 komadov vijakov in 100 kg kolofonije; do 14. aprila glede do-bave 200 kg kompozicij za ležaje. Direkcija državnega rudnika Velenje sprejema do 14. aprila ponudbe glede dobave 1300 kg koruznih otrobov, 15.000 kg pšenine moke, 10 kg čaja, 600 kg eikorije, 200 litrov kisa, 2000 kg koruze, 200 kg testenin, 200 kg rožin, 50 kg olja, 300 zavitkov pralnega praška »Persil«, 1000 kg kristalne sode, 20 du-calov toaletnega mila in 1000 kg terpent-novega mila. (Predmetni oglasi so na vpogled v pisarni Zbornice za TOI).

Dobave. Direkcija rudnika Zabukovom pri Celju sprejema do 9. aprila ponudbe glede dobave 300 kub. m jamskega lesa, 10.000 kg živega apna, 50 kub. m gramozna, 30 kub. m prodnega peska in 3400 koma-dov toporišč za krampe in lopate.

BORZE

Na ljubljanski borzi je bil danes devizni promet prilično velik. Tečaj deviz so na-dalje precej stabilni, le Trst je za malenkost popustil.

Na zagrebškem efektivnem tržišču se je vojna škoda trgovala za aranzma po 425 in za december po 425,5. Do prometa je prišlo tudi v investicijskem posojilu po 89, v 8% Blairovem posojilu po 93,25 in 7% Blairovem posojilu po 82,75. Na tržišču za-sebnih vrednot so bili zabeleženi zaključki v Unionbanki po 190, v Jugobanki po 80 - 81, v Prastedionu po 910, v čemalski po 140, v Ljevaonici Osijek po 200, v Sla-veksu po 200 in v Oceaniji po 200. Trbo-veljska je pri nekoliko prijaznejšem toča-ju 302 - 306 ostala brez prometa.

Devize. Amsterdam 22,83, Berlin 13,5675-13,5875 (13,5725), Bruselj 7,9239, Budimpešta 9,9261, Curih 1094,1-1097,1 (1095,6), Dunaj 799,16-802,16 (800,66), London 276,67, Newyork 56,73-56,93 (56,83), Pariz 222,72, Praga 168,38-169,18 (168,78), Trst 297,10-299,10 (298,10).

Zagreb. Amsterdam 22,80 - 22,86, Du-naj 799,16 - 802,16, Berlin 13,5675 do 13,5775, Bruselj 7,9239, Budimpešta 9,9261 do 9,9561, London 276,27 - 277,07, Milan 297,242 - 299,242, Newyork kabel 56,84 do 56,84, Newyork ček 56,73 - 56,93, Pariz 221,2 - 223,2, Praga 168,38 - 169,18, Cu-rih 1094,1 - 1097,1.

Curih. Zagreb 9,129, Pariz 20,38, London 25,3525, Newyork 51,9725, Bruselj 72,925, Milan 27,22, Madrid 56,5, Amsterdam 208,375, Berlin 128,86, Dunaj 73,09, Sofia 3,765, Praga 15,4, Varšava 58,25, Budimpe-šta 90,60, Bukarešta 3,09125.

Elekti. Ljubljana. 8% Blair 93,50 blago, 7% Blair 83,50 bl. Celjska 150 den., Ljubljani. kredit na 123 den., Prastedion 900 den., Kreditni zavod 160 - 170. Vevče 123 den., Ruše 220 den.

Zagreb. Državne vrednote: Vojna škoda aranzma 425 - 425,5, kasa 425 den., za junij 425,5 bl. za december 425 - 425,5, investicijsko 88,5 - 89, agrarne 51 - 52,5, 8% Blair 93,125 - 93,5, 7% Blair 82,5 do 82,75, 7% Drž. hipotek. banka 83,5 bl., 6% beguške 69,25 - 69,75, bančne vrednote: Prastedion 907,5 - 912,5, Union 190 do 191, Jugo 80,75 - 81,5, Srpska 196 - 198, Zemaljska 140 - 142, Ljubljanska kreditna 128 den.; industrijske vrednote: Narodna šumska 25 den., Gutmann 132 - 140, Sla-veks 40 - 45, Slavonija 200 - 205, Drava 249 - 262, Sečerača 282 - 288, Ljevaonci-ca 200 - 220, Brod vagon 62 den., Union milin 60 - 80, Vevče 123 den., Isis 43 do 45, Dubrovačka 370 den., Jadranska 580 do 550, Oceanija 200 - 205, Trbovlje 302 do 306.

Beograd. Vojna škoda 424,75 - 425, in-vesticijsko 88 - 89, agrarne 51 - 52, 7% Blair 82,75 - 83, 8% Blair 93 - 93,5, 7% Drž. hipotek. banka 83 - 83,5, Narodna 7920 - 7950.

Blagovna tržišča

LES. + Ljubljanska borza (30. t. m.) Tendence slaba. Zaključek ni bilo. Povpraševanje je za 200-300 kub. m desk (4 m dolžine, smreka, debelina 45, 60, 70 in 100 mm), za 300 kub. m moravol (30 x 60, 35 x 70, 60 x 60, 70 x 70, 80 x 80 mm) in za bu-kovo ogije (L, lepo brez prahu in brašne). Na lesnem trgu tudi sedaj ni zaznava-ti bistvenega preokreta, ko se je pričela pomladna sezona. Zanimanje za razni-les obstoja sicer tudi sedaj, vendar so kupci nadalje zelo rezervirani, ker pričakujejo da bodo cene še padle, odnosno skušajo vplivati na tak padec. To pa je pri seda-njem stanju skoro izključeno, ker so cene dosegle že minimum, preko katerega za-radi še vedno visokih produkcijskih stroškov ni mogoče iti.

ZITO

+ Ljubljanska borza (30. t. m.) Tendence za žito stalna. Zaključek ni bilo. Nudi se (franco slov. postaja po mlev. tarifi, plač. v 30 dneh): pšenica: baška, potiska 80/81 kg po 212,5 - 215, baška, srbrbranz, 79/80 kg po 210 - 212,5; gornjebaška, 79/80 kg po 205 - 207,5; baška okolica Sombor, 79 kg in baranjska, 79/80 kg po 192,5 - 195; koruza: baška, stara po 147,5 - 150, nova, času primerno suha po 137,5 - 140; oves: baranjski, navadna vozina po 192,5 - 195; moka: banaška 80t po 335 - 340.

+ Novosadska blagovna borza (30. t. m.) Tendence nespremenjena. Promet: 12 vag. pšenice, 1 vag. ovas, 19 vag. koruze, 4 vag. moke, 1 v. otrobov. Pšenica: okol. Novi Sad 79/80 kg 152,5-155; okolica Sombor 79/80 kg 142,5-145, sred-baška 79/80 kg 155 do 157,5, baška potiska, 79/80 kg 157,50 do 162,50; sremska, 78 kg 142,50-145; slavonska, 78 kg 140-142,50. Oves: baški 150 do 152,50. Ječmen: baški in sremski, 63/64 kg 120-125. Koruza: baška in sremska 86-88, ladja Dunav, predčasno suha 87 do 88, za maj 90-96. Moka: baška »Ojg« in »Ogg« 240-260, »2« 210-220, »3« 185 do 195; »6« 175-185; »7« 140-145; »8« 115-120. Otrobi: baški, sremski in banaški 110-115.

+ Budimpeštanska terminska borza (30. t. m.) Tendence prijazna; promet miren. Pšenica: za maj 16,08 - 16,09 (16,10); ri: za maj 12,40 - 12,81 (12,20); koruza: za maj 12,60 - 12,61 (12,60); za julij 12,80 do 12,81 (12,80), tranzitna za maj - (9,70).

OGLAS

Ojačenje gvozdenih konstrukcija u starom koloseku na pruzi Vinkovci-Brod.

Direkcija Državnih Željeznica u Subotici na osnovu rešenja Gospoda Generalnog Direktora u aktu Generalne Direkcije G. D. Br. 111.476/30 od 13. januara 1931. godine i odredaba Zakona o Državnom Računovodstvu deo II. čl. 86 do 98 razpisuje na dan 17. aprila 1931. g. treću ofertalnu javnu licitaciju sa skraćenim rokom za ojačanje mostova sa dostavom sveg potrebnog materijala, sa izradom svih potrebnih skela i naknadnim farbanjem i to na pruzi Vinkovci-Brod na klm. 179 1/4, 203 1/4 i 204 1/4, mostova od 5 metara otvora na klm 177 1/4 i 183 1/4 mostove od 7 m otvora i na klm 219 1/4 mosta od 12,0 metara otvora.

Kaucija od 5 % ponudjene sume za naše odnosno 10 % za strane državljane po-laže se na blagajni Direkcije Državnih Željeznica u Subotici ili na blagajnama ostalih Oblasnih Direkcija Državnih Željeznica prema čl. 88 Zakona o Državnom računovodstvu a najdalje do 10 časova pre podne na dan licitacije.

Propisno taksirane ponude u voskom zapečaćenom zavoju sa oznakom spolja »Ponuda za ojačenje gvozdenih konstrukcija u starom koloseku na pruzi Vinkovci-Brod od ponudjača N. N.« predaju se najkasnije do 11 časova Gradjevinskom Odelenju Di-rekcije (Trg Vojvode Putnika br. 9, II. sprat, vrata br. 9).

Pravo na licitaciju imaju samo ona lica i tehnička preduzeća koji podnesu ko-misiji za licitaciju dokaze svoje preduzimačke sposobnosti, revers o položenoj kauciji, uverenje da su svojo radnju za porez prijavili i da su na istu platili sav porez za pripa-dajućim preizimima za sve istekle zakonske rokove kao i za sve odobrene obroke po spe-cijalnim rešenjima.

Zastupnici ponudjača moraju imati sa sobom pismenu punovažno punomoćije, da jih mogu na ovoj licitaciji zastupati.

Planovi, obrazac ponude, specijalni, opšti i tehnički uslovi mogu se viditi i po-ceni od 410 dinara nabaviti svakog radnog dana za vrijeme zvaničnih časova u Gradje-vinskom Odelenju Direkcije Državnih Željeznica Subotica. Oni ponudjaci, koji su naba-vili planove prilikom prve licitacije mogu nabaviti ponovo samo specijalni uslovi, opšti i tehnički uslovi i obrazac ponude a po ceni od 145 Din.

Naknadne ili telegrafskim putem podnete ponude neće se primiti.

Iz Direkcije Državnih Željeznica

u Subotici br. 13.018/1931.

Stalna

razstava umetničkih slik in ve-lika izbira okvirjev. Prevzame vsa rezbar-ska in pozlatarska dela

A. KOS

Ljubljana, Mestni trg št. 25 (nasproti magi-4235 stratu).

Telefon 2059

Ebenstein:

Dva zakona

Roman

Rezko in osorno je bilo slišati te besede iz njenih bledeh dekl-
ust.
Zalostno jo je pogledal. »Ali se vam vidim res tako mafen? Ali
močete verjeti, da bi hotel uporabiti svoj skromni vpliv samo v
da vam ugladim pot, kolikor morem — brez vsake postranske
li?«
Njeno privzgojeno zaničevanje do sveta se je oglasilo.
»Nihče na tem svetu ne izkazuje drugemu nesebičnih uslug, my-
l. Najmanj pa moški ženski!«
»Ubogo dete!« je sočutno zamrmral. Nato jo je resnobno pogle-
in rekel: »Ne vem, kaj je krivo, da nas tako nizko cenite. Vse-
o nas ne smete metati vseh v en koš. Čim bolj surov in trezen
taja današnji svet, tem bolj neizogibno je, da se udejstvuje vsak
svojem notranjem spoznanju. Množica se norčuje iz takih ljudi,
tem ni rečeno, da jih ne bi bilo na svetu. In vi, Maja — ali je res
goče, da ste se odvadili verovati v plemenite nagibe?«
Zardela je. »Odvadila — ne! Saj se še niti nisem naučila!«
»Nu, tedaj poizkusite z menoj. Verujte v mojo nesebičnost! Saj
želim drugake kakor da bi vi in vaša mati premislili moje pred-
in uvaževali moj svet.«
»Kakšne predloge?«
»Predvsem tega, da pojdite na Angleško. Sorodnikov tam nimam
zato pa mnogo zvez; porok sem vam za uspeh.«

Na Angleško! Stran odtd! Kakor odrešilen klic je padla ta be-
seda v Majino dušo. A vendar je še nezaupljivo okievale.

»In potem?« je neodločno vprašala.

Začuden jo je pogledal. »Potem —? Kaj hočete reči? Potem
boste na trdni poti, to je vse. Potem pojdete v Pariz, nemara tudi
v Ameriko, in se vrnete domov kot veličina svetovnega slovesa.«

»In vi?«

Nestrpno je zgrbančil čelo in ji mračno pogledal v obraz.

»A — najbrže mislite, da bi se potem vendarle zanesel na vašo
hvaležnost? Se vedno mi ne zaupate? Nu, dajte, da vam nekaj od-
krito povem. Zaničeval bi vas, če bi mi iz hvaležnosti privoščili le
en pogled, o katerem ne bi vaše srce ničesar vedelo. Kadar boste
velika, neodvisna umetnica, ki bo poznala svet in lahko razpolagala
s seboj, vam bom morda ponudil svojo roko. A vi boste brez ozira
odločili tako, kakor vam bo velevalo vaše čustvo. In kakršnoli
bo vaša odločitev — ustrelil se zato ne bom, ampak bom vedno
os: a vaš odkritosrčni prijatelj. Ali ste zdaj pomirjeni? Ali res za-
vračate prijateljstvo, ki vam ga tako pošteno in nesebično ponujam?«

Maja mu je dolgo gledala v brezbradi, trezni obraz. In glej, za
tem obrazom je opazila skrivnostni odsev nežne, posebne duše, ki
je govorila njeni notranjosti bolj zgovorno in prepričevalno od vseh
glasnih besed.

Tedaj je položila roko v Angleževo desnico. »Ne, ne zavračam
ga. In če me res naučite verovati v kaj velikega in plemenitega na
tem svetu, lord Lyon, tedaj mi boste dali več, nego če me storite
za najslavnejšo umetnico!«

8.

Ko se je gospa Heidlauffova tisti večer vrnila s ponka, je sedela
Maja v temni sobi pri oknu.

Okno je gledalo na vrt, čigar drevesa so bila zdaj debelo pokrita
s snegom. Sredi vrta je stala delavnica nekega kiparja, ki jo je do
puzne noči razsvetljevala električna luč.

V odsevu svetlobe, ki je lila skozi široka, belo zavešana okna,
so se drevesa v svojem snežnem okrasju pravljico iskrla. Ta
bledi lesket se je vlekel do oken Heidlauffovega stanovanja in polnil
še sobo z nekakšno medlo zarjo.

Gospa Meta Heidlauffova je presenečeno pogledala okoli sebe.

»Ali še nimaš luči? Kaj pa delaš pri oknu, Maja?«

»Nič ne delam.«

Gospa Heidlauffova je pozvonila in velela novi služkinji, naj pri-
nese najprej luč in nato večerjo. Med tem se je jela preoblečati; zdaj
pa zdaj se je majaje z glavo ozrla na Majo — na njen blede obraz,
ki se je pošastno svetil v mraku.

»Pomisli,« je zdajci izpregovorila, »spotoma sem se hotela ogla-
siti pri Brandovih — saj veš, svojo zadnjo današnjo uro imam
komaj dve hiši od njih... Pozvonim in hočem iti v družinsko sobo,
kakor po navadi; a služkinja mi kakor v zadregi zajecija, da gospo-
de ni doma. Pa sem vendar slišala glasove in tudi potem sem s ceste
videla, da so bila vsa okna razsvetljena! Res ne vem, kaj naj si
mislim. Služkinja me vendar pozna...«

»Bržkone so hoteli biti nemoteni,« je zamrmrala Erika, »menda
je bil ženin tam. Erika se je včeraj zaročila s Heinzom Thursenom.«

Gospa Meta je obstala sredi sobe in od presenečenja pozabila
obleči domačo haljo, ki jo je pravkar hotela vreči nase.

»Erika s Heinzom Thursenom? A — zato so snoči tako nena-
doma izginili! A kako je bilo to mogoče? Zmerom sem mislila —
nu, tem bolj!«

Maja je molčala.

IN ZA VELIKO NOČ?

Ženski čevlji na zaponko, v vseh modnih barvah!
Krasni modeli, elegantna peta,

od Din 165.— naprej

Ženski pumpe čevlji, v laku in v barvah, zelo
ukusni.

Din 195.—

Ženski pumpe čevlji, najmodernejše barve, s pra-
vo kuščarjevo kožo. Prikljubljni model.

Din 225.—

Damski troter-čevlji, udobna oblika, v lepih kom-
binacijah.

Din 225.—

Moški polčevlji, moderni, modni in elegantni.
Črni M-boks
Rjavi M-boks

Din 165.—
Din 195.—

Moški polčevlji v svetlih in temnih barvah.
Črni Rjavi boks v svetlih in temnih barvah.

Din 245.—

Moški polčevlji v Original-Goodyear-Welt izdelava.
Za elegantnega gospoda.

Din 245.—

Moški polčevlji v črnem laku, za fino družbo.

Din 245.—

Otroški čevlji, praktični, higijensko neoporečni,

od Din 45.— naprej

Dekliški čevlji za šolo in šetnjo,

črni boks
rjavi boks

Din 115.—
Din 125.—

Otroški visoki čevlji v vseh barvah in kombina-
cijah,

od Din 165.— naprej

Bogata izbira, najnovejši modeli, najdovršenejša tehnična izdelava.

Izvolite nas obiskati v prodajnih lokalih v LJUBLJANI, MARIBORU, MURSKI SOBOTI, ne da bi bili primorani nakupiti.

Samo Peke čevlje!

4593

Iz službenih objav

dražbe nepremičnin. Pri okrajnem sodiš-
v Ptuj bodo naslednje dražbe: dne
aprila ob 9. zemlj. knjiga d. o. Slatina,
št. 35 in 98. Cenilna vrednost 76.822 in
Din, najmanjši ponudek 5.412 in 2.184
arjev. — Dne 1. maja ob 10. zemlj. knj.
d. o. Slatina, vl. št. 14. Cenilna vrednost
110, najmanjši ponudek 13.995 Din. —
5. maja ob 9. zemlj. knj. Slavšina, vl.
63. Cenilna vrednost 30.134 Din, naj-
manjši ponudek 20.690 Din. — Istega dne
10. zemlj. knj. d. o. Gruškovje, vl. št.
Cenilna vrednost 57.904 Din, najmanj-
ponudek 40.360 Din. — Dne 8. maja ob
zemlj. knjiga d. o. Gorišnica vl. št. 277,
d. o. Mezgovci, vl. št. 37, 3. d. o. Polenci
4. d. o. Slom, vl. št. 24. Cenilna vred-
ad 1. 149.865 Din, ad 2. 9600 Din, ad
7059 Din, ad 4. 14.568 Din, Najmanjši
nudek ad 1. 106.544 Din, ad 6400 Din,
3. 706 Din in ad 4. 712 Din. — Dne 1.
ja ob 9. zemlj. knj. idealna šestinka d.
Štež, vl. št. 117. Cenilna vrednost 10.400
narjev, najmanjši ponudek 7550 Din.
Pri okrajnem sodišču v Kozlem dne 21.
ria ob 9. zemlj. knj. Veržce, vl. št. 160
cenilna vrednost 84.735.35 Din no odbitku
režvetvenih pravic Oprešnik Ane v zne-
ku 31.000 Din ter Oprešnika Jožeta v zne-
ku 11.000 Din, najmanjši ponudek 40.000
narjev.

parcelarni, zemlj. knjiga Gornja Pohanca,
vl. št. 50. Cenilna vrednost 20.617.25 Din,
najmanjši ponudek 13.745 Din.
Pri okrajnem sodišču v Mariboru dne 4.
maja ob 10. zemlj. knjiga Studenci, vl. št.
447. Cenilna vrednost 78.680 Din, vrednost
prilike 39.340 Din. — Dne 11. maja ob
11. zemlj. knjiga a) Sv. Lovrenc na Pohor-
ju vl. št. 24, b) vl. št. 81, c) vl. št. 193. c)
vl. št. 41. Cenilna vrednost: a) 5637.30 Din,
b) 471.138.75 Din, c) 2526 Din, c) 313.748.02
dinarjev. Najmanjši ponudek: a) 4438 Din,
b) 391.692 Din, c) 1684 Din, c) 209.165.35
dinarjev.
Pri okrajnem sodišču v Rogatcu dne 11.
maja ob 10. zemlj. knj. Donačka gora, vl.
št. 53 in 108. Cenilna vrednost 56.637.30 Din,
najmanjši ponudek 37.758 Din.
Pri okrajnem sodišču v Laškem dne 2.
maja ob 9. dražba kmetijskega posestva
v Sv. Kristofu 13. zemlj. knj. Sv. Kristof,
vl. št. 114. Cenilna vrednost 28.086 Din,
najmanjši ponudek 19.015.20 Din.
Preklci: Popolnoma je preklčan zaradi
slabomnosti Anton Marješić trgovec, prej
stanujoč v Medvodah. Za oskrbnico je po-
stavljena Jelislava Marješić iz Medvod 9.
— Zaradi zapravljivosti je omejeno prekl-
can posestnik Jože Raščan v Breznici 32.
Za pomočnico je postavljena njegova žena
Ana Raščan. — Zaradi pjančevanja in za-
pravljivosti je omejeno preklčan Alojz Ar-
ko, posestnik v Zapotoku 8, sedaj v Kärk-
land Lake Box 581, Kanada. Pomočnik mu
je Matija Smalc, posestnik na Bregu 13.
Banska uprava razpisuje prvo javno lot-
tacio na dan 8. aprila za prevzem gradbeni-
skih del za gradnjo uradnega in stanovanj-
skega posloja ter skladišnega prizidka
carinarnice Dravograd Meža, Odobreni

proračun znaša Din 1.133.582.13.
Poravnano postopanje dolžnika Weis
Vitka, trgovca v Mariboru, je zaključeno.

Radio

Izvideček iz programov

Torek, 31. marca.

LJUBLJANA 12.15: Plošče (jugosloven-
ska glasba). — 12.45: Dnevne vesti. — 13:
Nepoved časa, plošče, borza. — 13: Kon-
cert radio-orkestra. — 19: Iz življenja pred-
potopnih živali. — 19.30: Nemaščina. — 20:
Plošče. — 20.30: Prenos iz Zagreba: Kon-
cert komornega pihalnega ensembela drž.
glasbene akademije. — 21.40: Koncert dru-
štva »Sloboda«. — 22: Napoved časa in
poročila.
BEOGRAD 11.30: Plošče. — 12.45: Kon-
cert radio-orkestra. — 16: Plošče. — 17.30:
Pevski koncert. — 18: Narodne melodije.
20: Plošče. — 20.30: Prenos koncerta iz Za-
greba. — 22.30: Poročila. — 22.50: Koncert
radio-orkestra. — ZAGREB 12.30: Plošče.
— 17: Popoldanski koncert lahke glasbe.
— 20.30: Koncert komorne glasbe. — 21.10:
Koncert pevskega društva »Sloboda«. —
22.50: Godba za ples. — PRAGA 16.30:
Prenos koncerta iz Bratislave. — 19.05:
Koncert narodnih pesmi. — 19.30: Verdije
va opera »Aida« na ploščah. — 22.20: Lah-
ka glasba. — BRNO 16.30: Prenos koncerta
iz Bratislave. — 19.05: Sluhovgra. — 19.30:
Prenos vsega programa iz Prage. — VAR-
SAVA 17.45: Simfoničen koncert. — 20.30:
Koncert komorne glasbe. — 22.15: Simfo-

ničen koncert. — DUNAJ 11: Plošče. —
12: Opoldanski koncert orkestra. — 13.10:
Nadaljevanje koncerta. — 15.20: Plošče. —
20: Koncert dunajske Schubertove zveze.
— 22.15: Lahk. godba orkestra. — BER-
LIN 18.50: Lahka godba orkestra. — 20.30:
Bizetova opera »Arlečanka«. — KOENIGS-
BERG 16.15: Koncert lahke glasbe. — 20.30:
Prenos opere iz Berlina. — 23: Koncert lah-
ke glasbe. — MUEHLACKER 16.30: Po-

poldanski koncert. — 17.30: Koncert ples-
ne glasbe. — 19.45: Koncert kvarteta man-
dolin. — 20.45: Spevovgra »Majeka Kralji-
ca«. — 21.45: Koncert operetne glasbe. —
23: Lahka gl. ba. — BUDIMPEŠTA 9.15:
Dopoldanski koncert. — 17.30: Plošče. —
19.30: Pevski koncert. — 21: Koncert vo-
jaške godbe. — Koncert ciganske kapele.
— RIM 17: Vokalen in instrumentalni
koncert. — 21: Prenos opere iz gledališča.

V globoki žalosti naznanjamo pretužno vest, da je naš srčno ljub-
ljeni soprog, blagi oče, stari oče, tast itd., gospod

mag. ph.

JOSIP ANČIK st.

lekarnar v pokoju

dne 29. t. m. ob 7½ uri zjutraj po daljšem mučnem trpljenju, previ-
den s tolažili sv. vere, mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb bo v torek dne 31. t. m. ob 4. uri popoldne iz hiše žalosti
na domače pokopališče.

Maša zadušnica se bo brala v sredo 1. aprila ob 6. zjutraj v farni
cerkvi.

Ribnica, dne 30. marca 1931.

Žalujoči ostali

Naslove malih oglasov

*dobite takoj po izidu usta v podružnicah „Jutra“
v Mariboru, v Celju, v Novem mestu,
v Trbovljah in na Jesenicah, ki sprejemajo
tudi naročila na male oglase in inserate.*

Razno

22
12.12.1968
suha drva
ali koks
bluete tel 2056

na maročite o
Wolfovi 1 pri
Dom. Čebin

placam
očes, bradavic, trde
tranite v 3 dneh z
alzamom
raležen, ker sem oč-
kurja očesa, ki sem

Prilagam 10 fr. za
je, ker tu v Franciji
rega sredstva. Vaš
rajšek, Cartonneria
ces.
edplačilo). Povzetje
38 Din, pošilja:

itev!

edjetje Inž. arch.
inž. SLAJMER v
anja, da se pro-
ila t i z nove

na v. l. v nova,
ške prostore v
na Miloš Obiliče-
mestnem parku.
adišče g. stavb.
4481

car
govina

oblečili
bero naj-

as gre okrog:
o milo Zlatorog
adaljevanje sledi.)

v Ljubljani.

